

1. Przeczytaj rady, jak się skutecznie uczyć. Ktoś niewłaściwie je poukładał. Postaraj się to naprawić, dobierz fragmenty w pary i pokoloruj ramki z każdym pełnym zdaniem na inny kolor.

Zadbaj o wygodne miejsce i

spróbuj zrozumieć.

Stosuj techniki ułatwiające zapamiętywanie,

co cię rozprasza.

Podziel materiał na części i

komfortowe warunki do nauki.

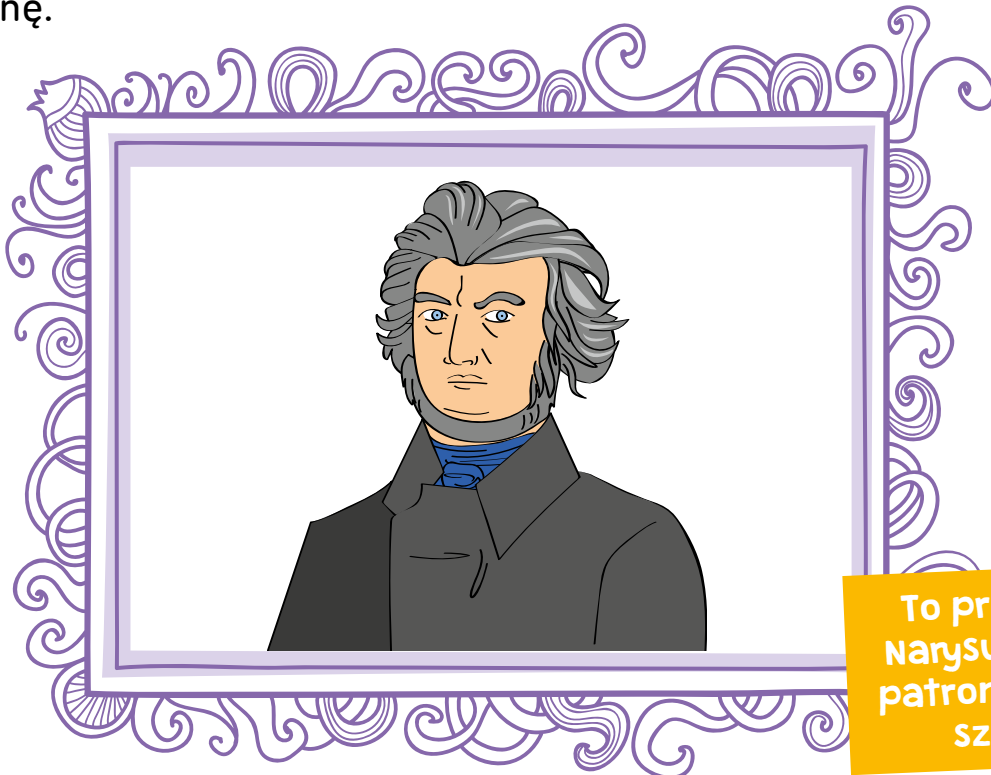
Nie ucz się na pamięć,

pryswajaj je po kolei.

Pozbądź się wszystkiego,

na przykład stwórz mapę myśli.

2. Kim jest patron twojej szkoły? Opisz go w kilku słowach i narysuj jego podobiznę.

To przykład!
Narysuj i opisz
patrona swojej
szkoły!

Adam Mickiewicz to jeden
z największych polskich poetów.

1. Uzupełnij kartkę z kalendarza i zdania.

Dziś obchodzimy

Dzień Nauczyciela

Chcemy dziękować naszym wychowawcom i pedagogom za:

ciepłowość, wyrozumiałość, troskę,
dobre serce i wszystko, czego nas uczą.

2. Dopisz po trzy słowa tak, aby powstał opis szkoły twoich marzeń.

Ciekawe, proste, interesujące

lekcje

Długie, wesole, częste

przerwy

Mili, przyjaźni, sympatyczni

nauczyciele

Przytulne, nowoczesne, duże

klasy

Wygodne, ładne, kolorowe

ławki

Weseli, mili, przyjaźni

koledzy

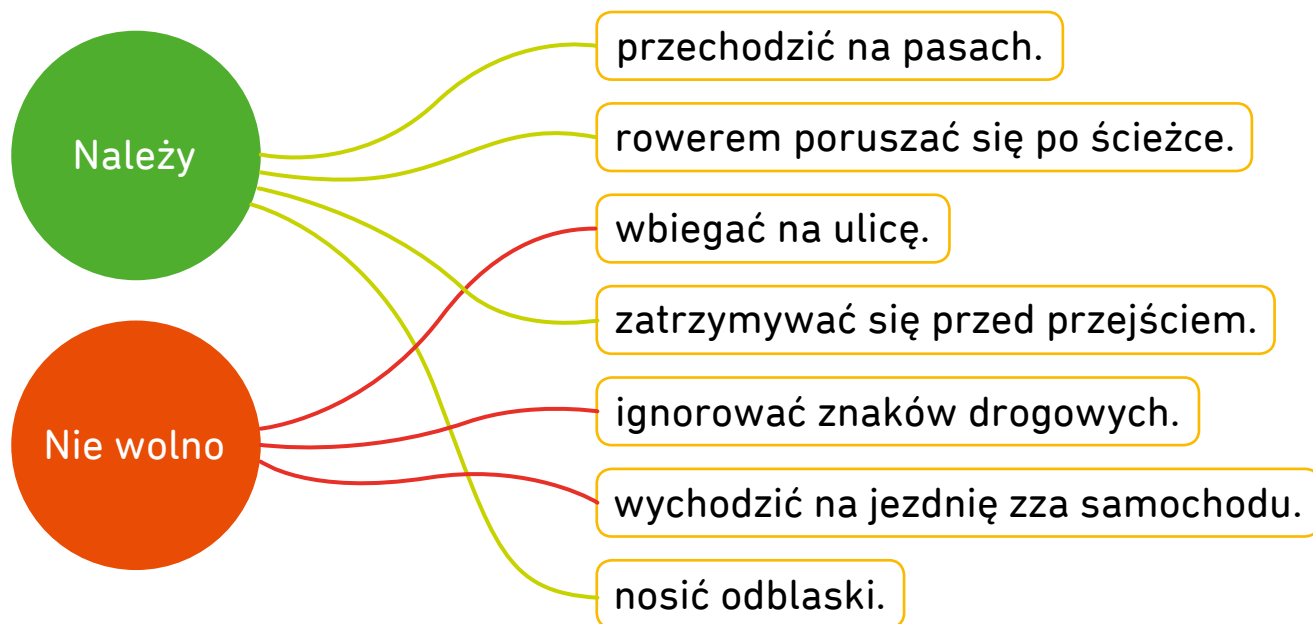
Duża, dostępna, nowoczesna

biblioteka

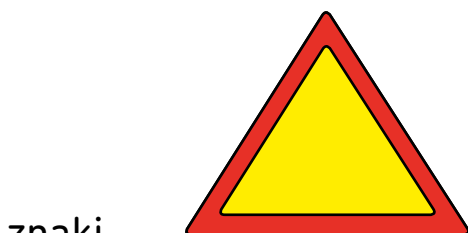
Częste, długie, ciekawe

wycieczki

1. O czym należy pamiętać, poruszając się po chodnikach? Przypomnij sobie swoją drogę do szkoły i zastanów się, co należy, a czego nie wolno robić. Połącz zdania z ich właściwymi początkami.

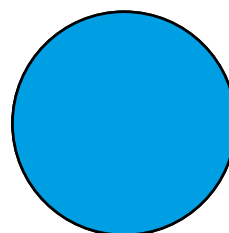

2. Znaki drogowe dzielimy na cztery rodzaje: ostrzegawcze, nakazu, informacyjne i zakazu. Rozpoznaj je po kształcie i pokoloruj na właściwe kolory. Podpisz.

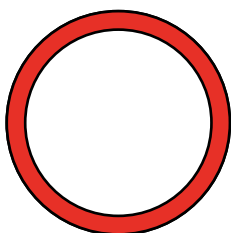
znaki

ostrzegawcze

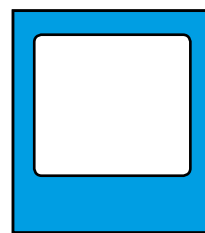
znaki

nakazu

znaki

zakazu

znaki

informacyjne

1. Utóż zdania z rozsypanki wyrazowej – rady dotyczące bezpiecznych wakacji.

tylko Pływaj dorosłych! pod opieką

Pływaj tylko pod opieką dorosłych!

pod ręką Miej zawsze apteczkę! wakacyjną

Miej zawsze pod ręką wakacyjną apteczkę!

korzystaj Rozsądnie zabaw! z placu

Rozsądnie korzystaj z placu zabaw!

głowę i oczy Chroń przed słońcem!

Chroń głowę i oczy przed słońcem!

tylko po wyznaczonych Wędruj szlakach!

Wędruj tylko po wyznaczonych szlakach!

w góry Przed wyruszeniem prognozę pogody! sprawdź

Przed wyruszeniem w góry sprawdź prognozę pogody!

1. Połącz części zdań tak, aby zdania były prawdziwe.

Nie zrywaj i nie zjadaj

nie otwieraj drzwi obcym.

Nie zbieraj

nieznanych owoców.

Chroń ciało

w dozwolonych miejscach.

Kąp się tylko

przed słońcem.

Gdy jesteś w domu sam,

nieznanych grzybów.

2. Dopasuj numery telefonów do odpowiednich służb, a następnie do sytuacji.

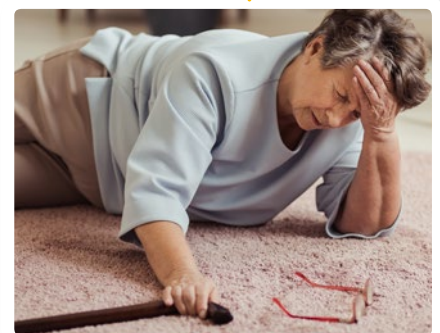
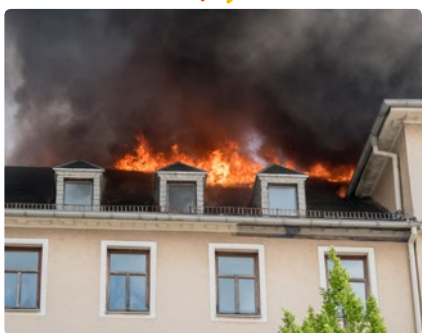

997

999

112

998

1. Pierwsze minuty po wypadku są bardzo ważne. Jeśli prawidłowo się zachowasz, możesz uratować czyjeś zdrowie lub życie. Uzupełnij teksty na temat pierwszej pomocy wyrazami w ramkach.

Sprawdzanie
przytomności

nieprzytomny uszczypnąć tył odchylony

Aby sprawdzić, czy osoba jest przytomna, należy coś do niej powiedzieć lub krzyknąć, kiedy to nie pomaga, dotknąć jej lub na przykład

uszczypnąć

, czyli zadać drobny ból. Jeśli ktoś na

to nie reaguje, oznacza to, że jest nieprzytomny. Wtedy

powinniśmy ułożyć jego głowę w pozycji odchylonej:

ułożyć dwa palce na brodzie, a drugą rękę położyć na czole, po czym

delikatnie odchylić głowę do tyłu.

Sprawdzanie
oddechu

klatka piersiowa nos zobaczyć

Kiedy głowa poszkodowanego jest ułożona w pozycji odchylonej, należy

przybliżyć policzek do ust i nosa poszkodowanego, kierując

głowę w stronę klatki piersiowej. W ten sposób staramy

się wyczuć i zobaczyć oddech.

1. Pierwsze minuty po wypadku są bardzo ważne. Jeśli prawidłowo się zachowasz, możesz uratować czyjeś zdrowie lub życie. Uzupełnij teksty na temat pierwszej pomocy wyrazami w ramkach.

Pozycja
bezpieczna

policzek kolano samodzielny dłoń bezpieczny

Kiedy stwierdzisz, że osoba jest nieprzytomna, ale oddycha

samodzielnie, ułóż ją w pozycji bezpiecznej.

Uklęknij przy niej, rękę, która jest bliżej ciebie, zegnij w łokciu tak,

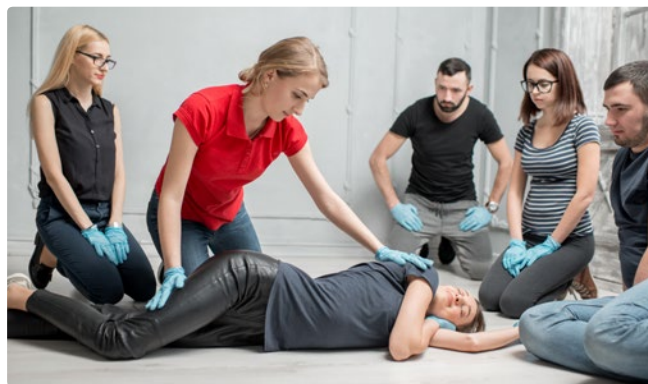
by dłoń była skierowana do góry. Drugą rękę oprzyj wierzchnią stroną

o policzek znajdujący się bliżej ciebie. Nogę, która jest po

twojej stronie, zegnij w kolanie. Następnie, trzymając za rękę

i nogę, obróć tę osobę tak, by leżała na boku. Jej głowę, spoczywającą na

dłoni, odchyl lekko do tyłu. Oddech sprawdzaj co dwie minuty.

Zapamiętaj zasady postępowania w trudnych sytuacjach.
Kiedyś możesz uratować komuś życie!

1. Jakie rodzinne pamiątki można odnaleźć w twoim domu? Spróbuj poszukać takich przedmiotów, a następnie dokończ opis. Napisz, do czego służy ten przedmiot i do kogo należał oraz kiedy trafił do twojej rodziny.

Moją cenną rodzinną pamiątką jest zielona, szklana
misa na owoce. Moja babcia dostała
ją w prezencie od swojej babci, kiedy
wychodziła za mąż za dziadka.

To przykład! Opisz własną pamiątkę.

2. Uzupełnij zdania wiadomościami na swój temat. Narysuj herb swojego miasta lub powiatu.

Pochodzę z miasta o nazwie Zakopane.

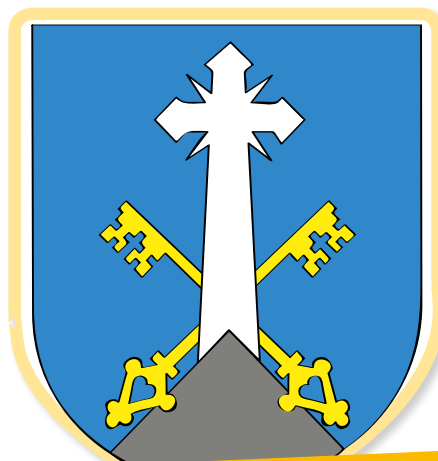
Znajduje się ono w województwie małopolskim.

Charakterystyczny dla mojego regionu przysmak to owcze sery,

czyli oscypki.

Moje okolice słyną także

z turystyki.

To przykład! Opisz swoje miasto.

1. Uzupełnij tekst na temat rodziny wyrazami z ramki.

jedynak brat siostra rodzina ciąża dom dziecka adoptować

Krzyś i Adaś są najlepszymi przyjaciółmi. Obaj do tej pory byli

jedynakami – czyli nie mieli rodzeństwa. W najbliższym czasie

to jednak ma się zmienić. Mama Adasia kilka miesięcy temu dowiedziała

się, że jest w ciąży. Wszyscy bardzo się ucieszyli i teraz

Adaś oczekuje z niecierpliwością na przyjście na świat małej siostrzyczki.

Nie może się doczekać bycia starszym bratem. Taka rola

czeka też Krzysia, chociaż jego mama wcale nie jest w ciąży. Jego rodzice

zdecydowali się adoptować małą Zosię, która nie ma żadnej

rodziny i mieszka w domu dziecka. Po załatwieniu

formalności dziewczynka zamieszka

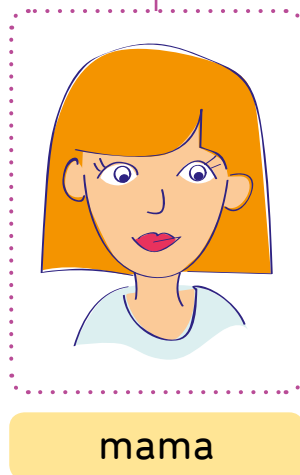
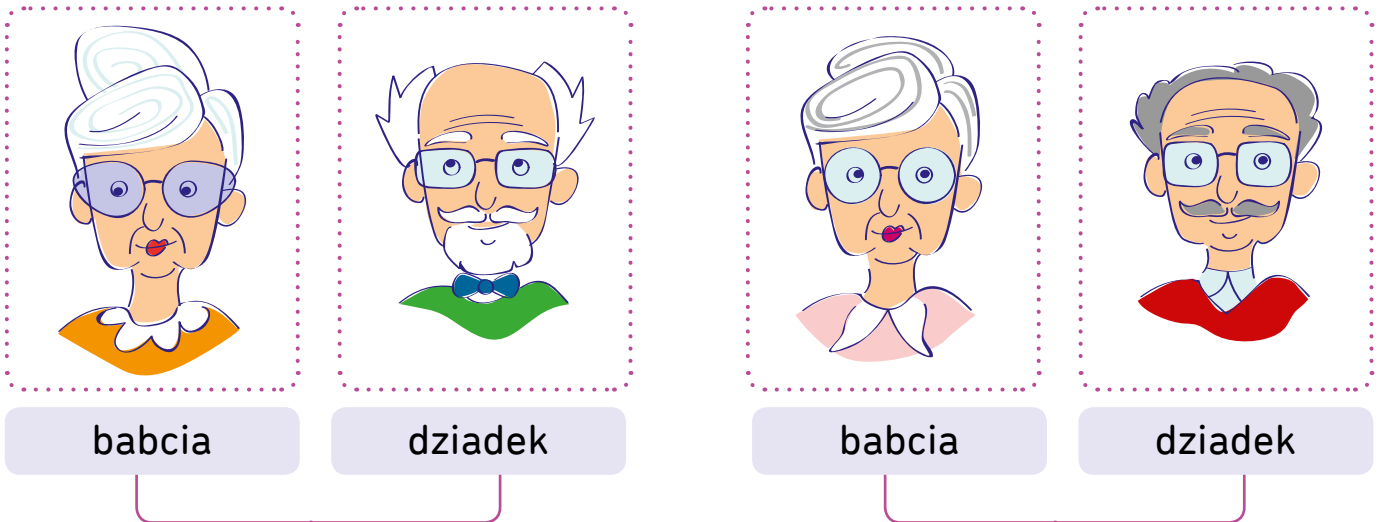
z rodziną Krzysia i będzie jego zupełnie

prawdziwą siostrą.

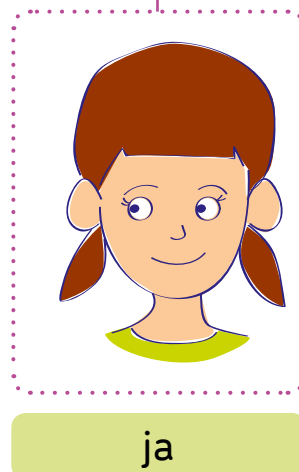
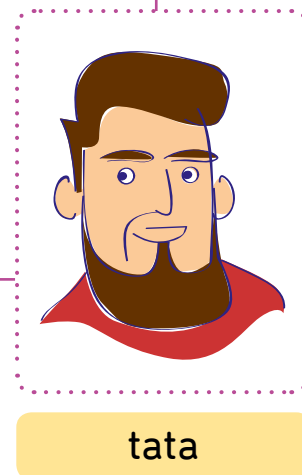

1. Narysuj portrety osób ze swojej rodziny. Jeśli masz rodzeństwo, dorysuj potrzebne okienka i ich także sportretuj.

dziadkowie

rodzice

To przykład!
Narysuj swoją
rodzinę.

1. Jaki powinien być prawdziwy przyjaciel? Zaznacz czerwonym kółkiem właściwe cechy. Napisz poniżej, jakie cechy pozostały.

troskliwy, prawdomówny, niekoleżeński, wierny,
nieufny, wyrozumiały, uczynny, nieszczerzy

Falszywy przyjaciel jest:

niekoleżeński,
nieufny, nieszczerzy

Które z zaznaczonych cech uważasz za najważniejsze dla prawdziwej przyjaźni? Dlaczego?

To przykład! Napisz, co myślisz.

Wyrozumiały, bo można się z nim pogodzić, jeśli się o coś pokłócimy.

2. Połącz rozdzielone fragmenty przysłów tak, by złożyć je z powrotem w całość. Pokoloruj każde na inny kolor.

Prawdziwych przyjaciół

znajdziesz przyjaciela.

Dla przyjaciela nowego

poznaje się w biedzie.

Umiej być przyjacielem,

nie porzucaj starego.

1. Przypomnij sobie wydarzenia z baśni o Kopciuszku. Co czuli bohaterowie, kiedy księżę odnalazł swoją ukochaną? Dokończ zdania, postaraj się znaleźć jak najwięcej określeń.

Księżę czuł...

radość, szczęście, miłość

To przykład! Wymyśl inne określenia.

Kopciuszek czuł...

radość, nadzieję, zaskoczenie

Macocho i siostry czuły się...

zaskoczone, rozgniewane, złe

2. Uzupełnij zdania według wzoru.

Janek tęsknił za kolegą. → Odczuwał tęsknotę.

Zosia zdziwiła się, że jest już tak późno. → Poczła zdziwienie.

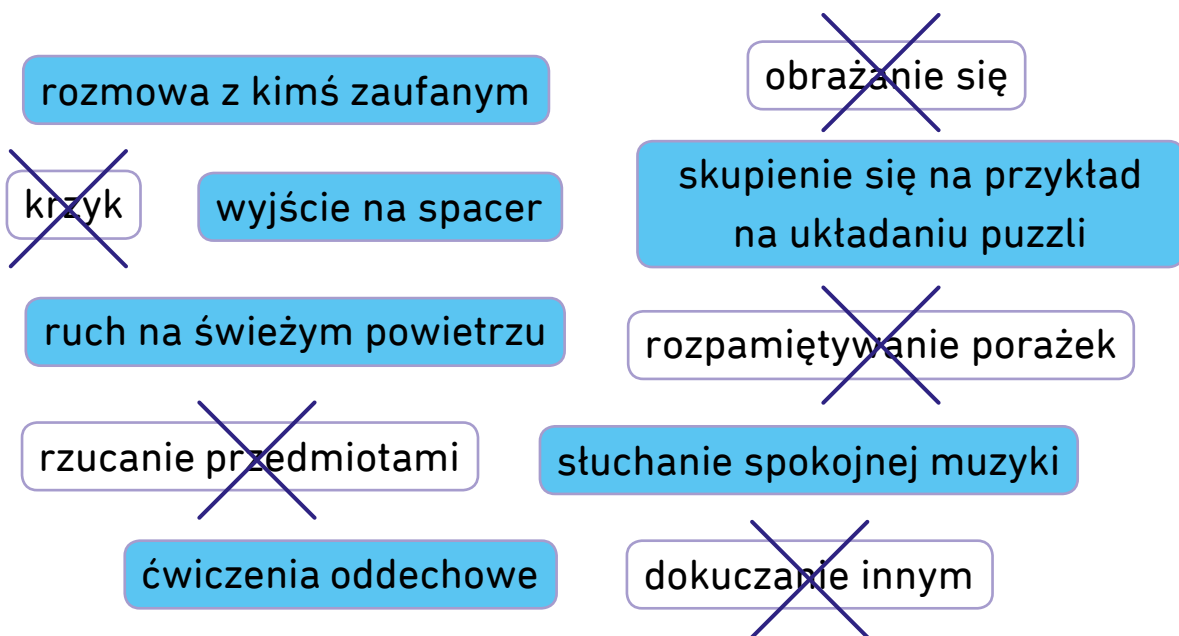
Mamę radował powrót taty z podróży. → Czła radość.

Smucilem się, kiedy nasza drużyna przegrała.

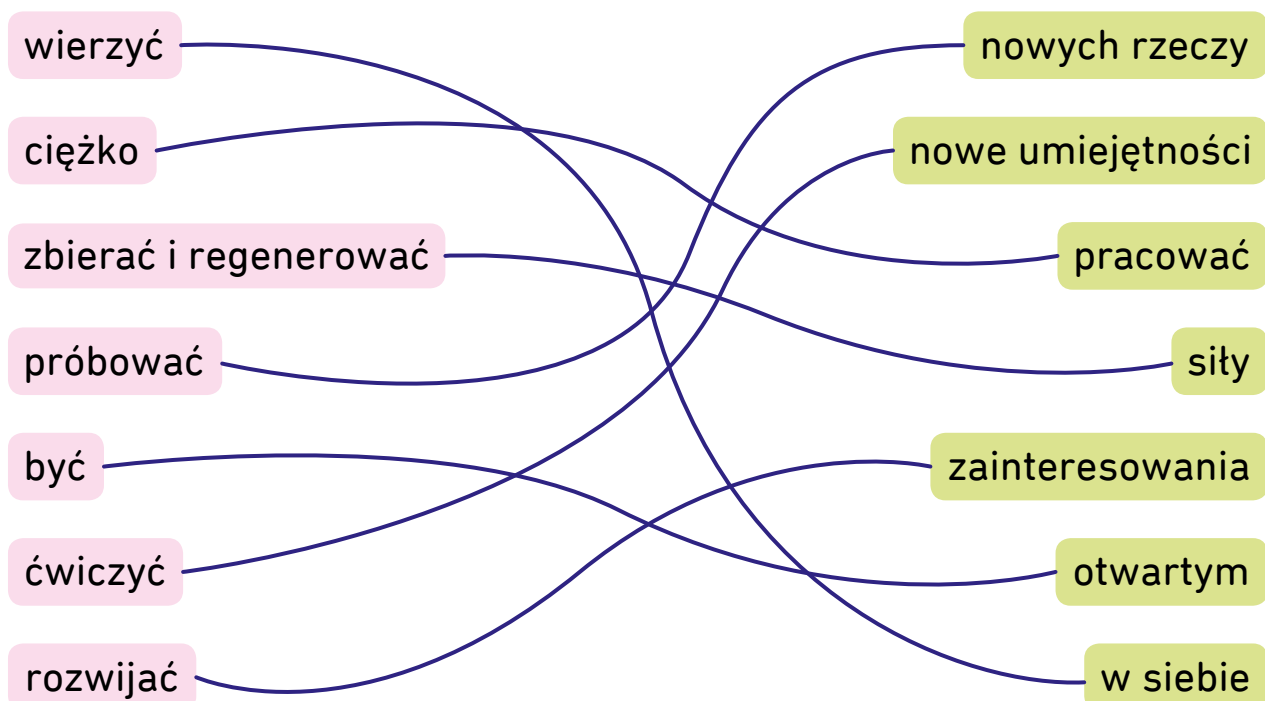
→ Odczuwałem smutek.

1. Zawsze powinniśmy próbować rozpoznać nasze uczucia, szczególnie negatywne lub gwałtowne. Nad tymi trzeba uczyć się panować. Pomaluj na niebiesko ramki tych zachowań, które pomogą ci się zrelaksować. Przekreśl te, które sprawiają, że będziesz czuć się gorzej.

2. Połącz wyrażenia tak, aby tworzyły sensowne pary. Zapamiętaj te połączenia i postępuj tak, aby można było ich użyć, mówiąc o sobie.

1. Odczytaj tekst w lustrzanym odbiciu. W liniach poniżej opisz, z jakim wyzwaniem musiałeś się ostatnio zmierzyć.

To przykład!
Opisz własną
historię.

Chodzi o to, by przetrzymać strach i podejmować nowe wyzwania.
Bycie odwagą nie oznacza, że niczego się nie boimy.
Strach jest naturalnym uczuciem.

Byłem u dentysty i pierwszy raz
miałem zakładaną plombę. Bałem
się, ale nic nie bolało. Dostałem
naklejkę „Dzielny Pacjent”!

2. Połącz przysłowie z właściwym znaczeniem.

Strach ma
wielkie oczy.

Nie taki diabeł straszny,
jak go malują.

Strachy na Lachy.

Próżno straszyć kogoś,
kto się nie boi.

Kiedy się boimy,
wyołbrzymiamy nasze lęki.

Coś jest łatwiejsze niż
wydawało się na początku.

„Strachy na Lachy” to popularne powiedzenie. Ale czy wiesz, o co chodzi?
Wiele wieków temu to porzekadło zostało utworzone przez
mieszkańców Rusi. „Lachami” określili bohaterskich Polaków,
których próżno było straszyć – i tak się nie bali!

1. Wyobraź sobie sytuację opisaną w tekście. Jak trzeba się zachować?

Zosia i Ala, siostry, właśnie planowały wyjście na rolki do parku. Zawsze było tak, że ich mama czytała książkę na ławce, a one jeździły razem po specjalnych ścieżkach. Tym razem Ala planowała zjechać ze schodków, o czym powiedziała siostrze. Zosia wiedziała, że to niebezpieczne, ale bała się powiedzieć mamie. Przecież to nieładnie skarżyć i nie dochowywać tajemnic...

Co to znaczy „dochować tajemnicy”?

Nikommu o czymś nie powiedzieć.

Dlaczego nie lubimy skarżyć?

Bo wtedy inni nas nie lubią.

Pamiętaj, że bezpieczeństwo i zdrowie są najważniejsze.

Kiedy podejrzewasz, że może wydarzyć się coś złego, musisz poinformować kogoś dorosłego.

Jak powinna się skończyć ta historia? Dopisz jej zakończenie.

Zosia powiedziała mamie, co Ala chce zrobić. Mama wytłumaczyła Ali, że to niebezpieczne. Ala podziękowała Zosi, że dzięki niej nic się nie stało.

1. Na każdym kole znajdź pierwszą literę wyrazu, odczytaj go i zapisz. Poruszaj się zgodnie ze wskazaniem strzałek. Następnie zastanów się, czym zajmuje się dany lekarz. Połącz nazwę z częścią ciała.

dentysta okulista laryngolog

2. W każdej kuchni można znaleźć naturalne leki na wiele różnych dolegliwości. Ich plusem jest to, że są zdrowe i bezpieczne. Dopasuj do każdego domowego leku dolegliwości, jakie można nim załagodzić. Pamiętaj, że niektóre leki mają kilka różnych zastosowań.

spadek odporności infekcje bakteryjne boliące gardło problemy z żołądkiem

pasożyty układu pokarmowego gorączka infekcje wirusowe mokry kaszel

1. Odkrywcą witamin był Polak – Kazimierz Funk. Do każdej witaminy dopasuj miejsce jej występowania i sposób działania – pokoloruj ramki po lewej i połącz liniami z ramkami po prawej. Którą z witamin nasz organizm wytwarza pod wpływem promieni słonecznych? Otocz ją pętlą.

MIEJSCE WYSTĘPOWANIA	WITAMINA	CO JEJ ZAWDZIĘCZAMY?
warzywa strączkowe	C	gojenie ran
drożdże	K	prawidłowe krzepnięcie krwi
wieprzowina	D	dobry wzrok
kasza	B ₁	koncentracja i dobra pamięć
masto	A	odporność na choroby
marchew		mocne zęby i zdrowe kości
olej z ryb		
wątróbka		
owoce cytrusowe		
papryka		
brokuły i jarmuż		
tran		
tłuszcz ryb		
liście zielonych warzyw		

Diagram showing connections between vitamins and their effects:

- Vitamin C is connected to "gojenie ran".
- Vitamin K is connected to "prawidłowe krzepnięcie krwi".
- Vitamin D is circled in blue and connected to "dobry wzrok".
- Vitamin B₁ is connected to "koncentracja i dobra pamięć".
- Vitamin A is connected to "odporność na choroby".
- Vitamin A is also connected to "mocne zęby i zdrowe kości".

1. W jakich sytuacjach jesteśmy narażeni na działanie bakterii i wirusów? Postaraj się wymyślić jak najwięcej sytuacji, zapisz trzy z tych, które dotyczą ciebie w największym stopniu.

przebywanie w tłoku	brzydka pogoda	kontakt z chorymi osobami
------------------------	-------------------	---------------------------------

2. Żeby mieć dobry wzrok, powinieneś o niego dbać. Przeczytaj, co szkodzi twoim oczom, i zapisz rady, co można zrobić, by unikać niekorzystnych czynników.

Oczy męczą się podczas długotrwałego wpatrywania się w ekran komputera lub telefonu.

Nie korzystać z nich długo.

Wzrokowi szkodzi długie czytanie przy niewłaściwym oświetleniu.

Czytać przy dobrym świetle.

Oczom może zaszkodzić wpatrywanie się w słońce, a także zbyt ostre światło.

Unikać ostrego światła.

Oczy bolą lub swędzą, kiedy powietrze w pomieszczeniu jest zbyt suche.

Dbać o nawilżenie powietrza w domu.

1. Jednym ze zmysłów, który szwankuje u bardzo wielu ludzi, jest wzrok. Kiedy ktoś zauważy, że źle widzi, powinien udać się do okulisty. Wyobraź sobie, że siedzisz w szkolnej ławce, na tablicy jest rozwiązane zadanie. Na blacie przed tobą leży podręcznik. Uzupelnij zdania.

Istnieją dwie najpopularniejsze wady wzroku:
krótkowzroczność i dalekowzroczność.

KRÓTKOWIDZ

to ktoś, kto widzi dobrze z małej odległości, ale ma problemy z dojrzeniem czegoś, co jest oddalone.

DALEKOWIDZ

bez okularów nie widzi z bliska, ale za to dostrzeże to, co znajduje się dalej.

Krótkowidz

będzie widział treść podręcznika, ale nie

zobaczy, co jest napisane na tablicy.

Dalekowidz

widzi zadania zapisane na tablicy, ale ma

problemy z czytaniem z podręcznika.

1. Narządami jakich zmysłów są poniższe organy? Podpisz. Wymień kilka rzeczy lub zjawisk, które odbierasz za pomocą poszczególnych zmysłów.

smak

węch

wzrok

sluch

dotyk

2. Każdy powinien dbać o to, żeby mieć zdrowe i mocne zęby. Czy wiesz, jak dbać o higienę jamy ustnej? Zamaluj na niebiesko ząbek przy właściwej odpowiedzi.

Jak długo powinno się szczotkować zęby?

minutę

3 minuty

Do czyszczenia przestrzeni między zębami potrzeba:

nici dentystycznej

płynu do płukania jamy ustnej

Próchnicę powoduje:

nadmiar warzyw

cukier

Leczeniem zębów zajmuje się:

dentysta

laryngolog

Wady zgryzu leczy:

ortodonta

ortopeda

1. W poniższych zdaniach zamień obrazki na słowa i przepisz je w liniach. Dlaczego pamiętanie o tych rzeczach przed snem jest takie ważne? Napisz w ramce poniżej, dlaczego trzeba dbać o dobry sen.

Godzinę przed pójściem spać nie korzystaj z

telefonu

i

komputera.

Zjedz

kolację

przynajmniej dwie godziny przed snem.

Odrób zadanie domowe i spakuj

plecak

na kolejny

dzień. Otwórz

okno

i przewietrz pokój.

Nastaw

budzik

tak, by mieć rano odpowiednio

dużo czasu. Przygotuj wcześniej

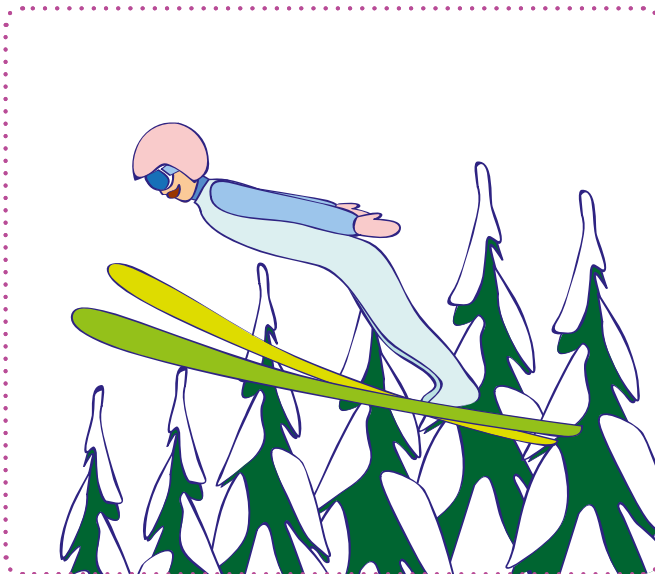
ubranie

, które

założysz następnego dnia.

Trzeba dbać o dobry sen, żeby nie być zmęczonym i mieć siłę do nauki, pracy i zabawy, a także by dobrze się rozwijać i rosnąć.

1. Jakie znasz sporty zimowe? Postaraj się wymienić jak najwięcej. Następnie wybierz dwa, które najbardziej lubisz oglądać w telewizji lub uprawiać samodzielnie, narysuj je i podpisz.

skoki narciarskie

To przykłady! Możesz wybrać inne sporty.

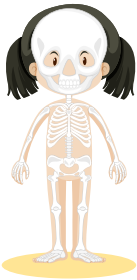
hokej

2. Rozwiąż krzyżówkę.

1.	S	K	O	K	I					
2.	P	U	C	H	A	R				
3.	K	O	W	A	L	C	Z	Y	K	
4.	Ł	Y	Ż	W	I	A	R	S	T	W
5.	B	I	A	T	H	L	O	N		

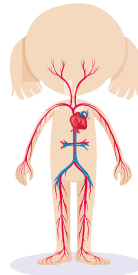
- ... narciarskie – dyscyplina, którą uprawiają Kamil Stoch, Piotr Żyła i Dawid Kubacki.
- ... Świata – impreza, na której Adam Małysz wygrywał 39 razy.
- Justyna ... to utytułowana polska biegaczka narciarska.
- Zbigniew Bródka uprawia ... szybkie.
- Specjalność Tomasza Sikory to

1. Jak nazywają się organy odpowiadające za opisane funkcje? Uzupełnij.

Chronią narządy wewnętrzne i biorą bierny udział w ruchu.

kości

Płynie nimi krew. Dzięki nim każda komórka organizmu jest odżywiona i zaopatrzona w tlen.

żyły i tętnice

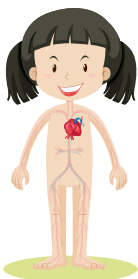
Utrzymują kształt ciała i umożliwiają ruch.

mięśnie

Dzięki niemu myślimy.

mózg

Pompuje krew.

serce

Oczyszczają krew, wydalają szkodliwe substancje z wodą z organizmu.

nerki

Nimi oddychamy, umożliwiają dostanie się tlenu do krwi.

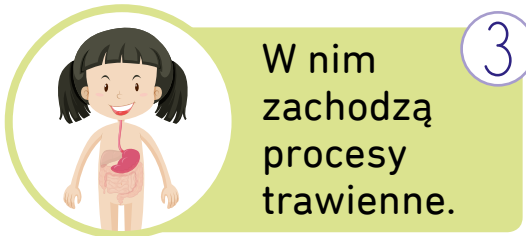
płuca

Zbiera się w nim mocz i później jest z niego wydalany.

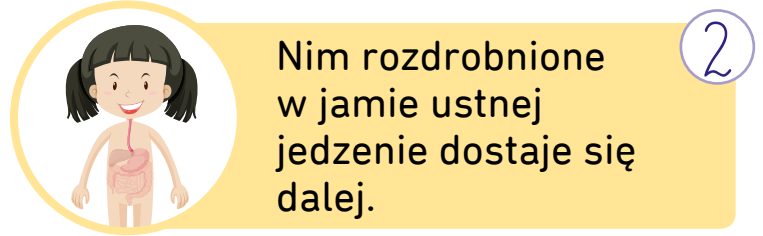
pęcherz

1. Jaką drogę przechodzi jedzenie w organizmie człowieka? Podpisz poszczególne elementy układu pokarmowego, a następnie w kratki wpisz numerki odpowiadające ich kolejności.

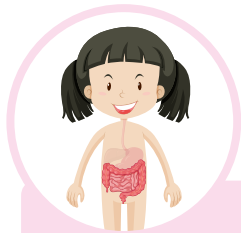
W nim zachodzą procesy trawienne.

żołądek

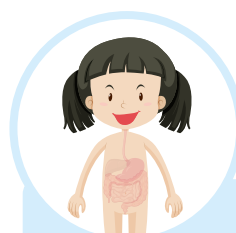
Nim rozdrobnione w jamie ustnej jedzenie dostaje się dalej.

przetyk

Wchłaniają substancje odżywcze z pożywienia, transportują resztki pokarmu, które ostatecznie są usuwane przez odbyt.

jelita

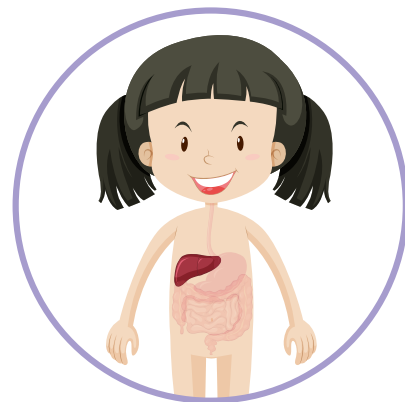

Dzięki niej gryziemy i potykamy jedzenie.

jama ustna

2. Jaki to organ i do czego służy? Podpisz i połącz z właściwym opisem.

wątroba

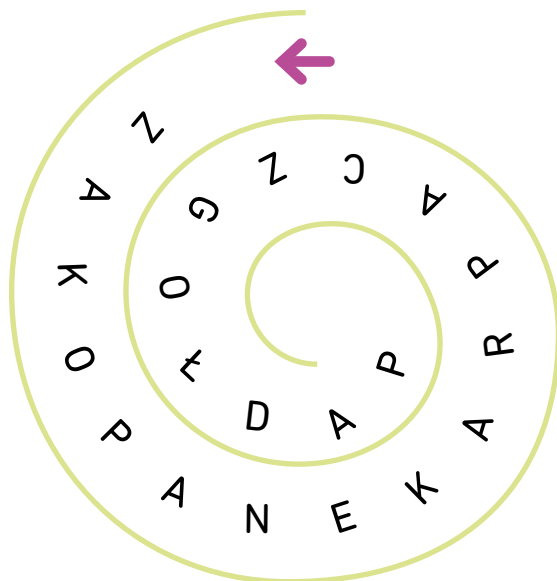

Decyduje o tym, jak długo będziesz rósł.

Magazynuje potrzebne substancje, neutralizuje szkodliwe.

Przekazuje do mózgu informacje z całego ciała.

1. Jakie znasz miejscowości, w których można wypoczywać zimą? Odczytaj ich nazwy, a następnie przyporządkuj im numery i zaznacz je na mapie.

1. Zakopane
2. Karpacz
3. Góral

2. Kiedy w tym roku przypadają ferie? Na kartce z kalendarza zapisz datę ich rozpoczęcia. Co można robić podczas przerwy zimowej? Zapisz kilka pomysłów. Uwzględnij też możliwość spędzenia ferii w mieście.

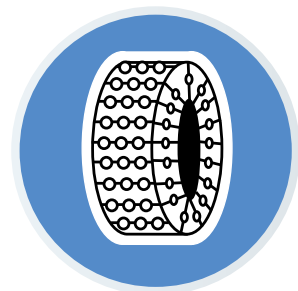

To przykład!

Mozna: jeździć na sankach albo nartach, lepić bałwany, chodzić do kina, zapisać się na kolonie, zwiedzić muzeum.

1. Przed jakimi zimowymi niebezpieczeństwami ostrzegają te znaki? Podpisz je i opowiedz o zagrożeniach, które mogą czekać na kierowców i pieszych zimą.

Śnieg powstaje, kiedy kryształki lodu i kropelki wody przestają się mieścić w chmurze. Wtedy spadają na ziemię w postaci śnieżynek. Każda z ich jest inna, ale wszystkie mają sześć ramion.

Szron lub
lód na
jezdni

Śliska
jezdnia

Nakaz
użycia
tańcuchów

2. Uzupełnij zdanie.

Zamarzająca na powierzchni

dróg mżawka lub deszcz

to gotoledź.

1. W wykreślance znajdź wyrazy oznaczające zimowe zjawiska pogodowe. Następnie dopasuj je do definicji.

A	Ś	N	I	E	Ż	Y	C	A	C
Y	A	D	E	F	F	I	W	I	B
J	G	O	L	O	L	E	D	Ż	Ż
Ó	A	F	Y	D	K	Ż	K	C	D
J	Ż	A	W	I	E	J	A	R	Ś
C	A	F	A	Ż	Ł	F	C	W	Ż
B	M	K	D	F	S	Y	K	Ó	R
S		C	S	Z	A	D	Ż	B	O
B	E	I	E	C	D	B	Y	E	N
Ż	Ć	B	K	Ł	S	T	F	Y	B

Gwałtowne opady śniegu

to śnieżyca.

Opady śniegu połączone z mocnym wiatrem to zawieja.

Kiedy pada śnieg, a mocny wiatr dodatkowo wzbija w powietrze leżący na

ziemi śnieg, mówimy o zamieci.

Zamarzające opady deszczu lub mżawka osadzająca się na drogach

to gotoledź. Na szybach w postaci kryształków osadza się

szron. Lód osadzający się grubymi warstwami

m.in. na drzewach to szadź.

1. Uzupełnij tekst. Jak nazywa się miesiąc, którego dotyczy? Uzupełnij kartkę z kalendarza.

W tym miesiącu kończy się jesień i zaczyna

zima. Początek nowej pory roku

to najkrótszy dzień w roku.

Coraz częstsze są opady śniegu,

a temperatury spadają poniżej zera. Jeziora i stawy pokrywa

lód. Powinniśmy pamiętać o dokarmianiu zwierząt.

2. Jakie to święta? Odczytaj daty na kartkach z kalendarza i podpisz.

mikołajki

Boże Narodzenie

Wigilia

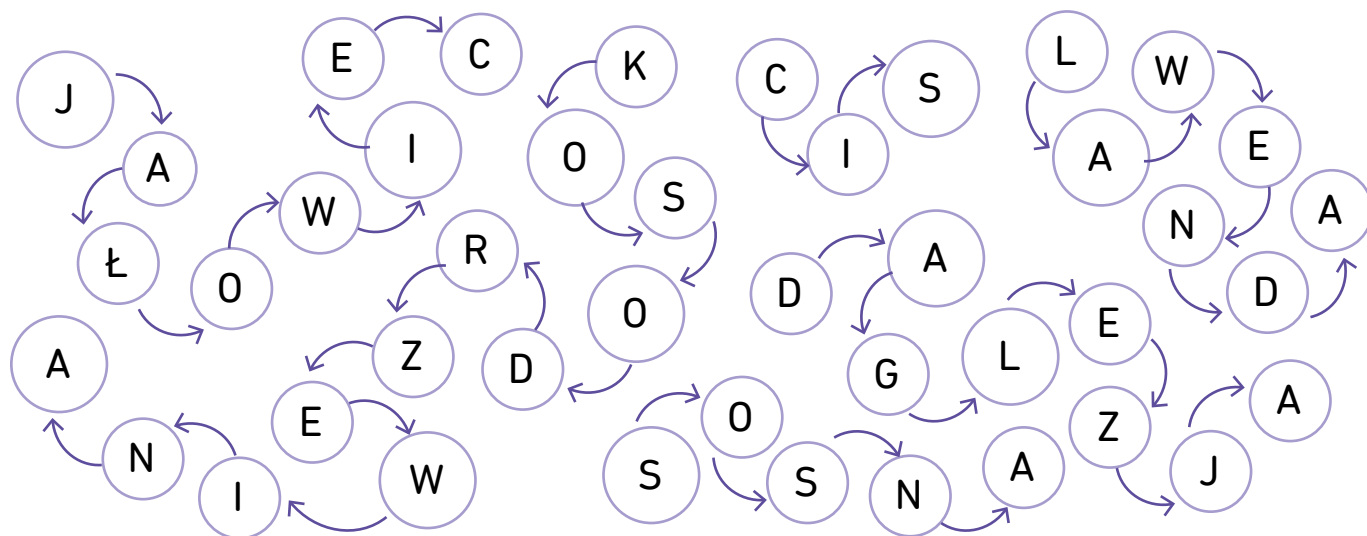
sylwester

1. Zwierzęta radzą sobie z zimowymi warunkami na różne sposoby. Gatunki z ramki wpisz w odpowiednie miejsca w tabeli.

wilga lis bocian borsuk zając gil niedźwiedź jemiołuszka jeź
nietoperz dzięcioł jaskółka sikorka wróbel gawron słowik

ZAPADAJĄ W SEN ZIMOWY	ODLATUJĄ NA ZIMĘ	SĄ AKTYWNE ZIMĄ	PRZYLATUJĄ NA ZIMĘ
borsuk	wilga	lis	gil
niedźwiedź	jaskółka	zając	jemiołuszka
jeź	słowik	dzięcioł	sikorka
nietoperz	bocian	wróbel	gawron

2. W gąszczu liter znajdź nazwy roślin, które są zielone przez cały rok, także zimą. Zapisz je w liniach poniżej.

jałowiec, kosodrzewina, cis, sosna,
daglezja, lawenda

1. Uzupełnij właściwymi wyrazami wymienione oznaki wiosny.

Gdy przychodzi wiosna:

☀ wieje ciepły wiatr,

🌸 kwitną przebiśniegi i pierwiosnki,

🌺 zwierzęta budzą się ze snu,

🌻 na drzewach pojawiają się pąki,

🌼 śnieg topnieje,

☀ z ciepłych krajów wracają ptaki.

2. Uzupełnij tekst na temat pierwszego dnia wiosny.

Kalendarzowa wiosna rozpoczyna się 21 marca. To pierwszy

dzień każdego roku, kiedy dzień jest dluższy od nocy. Uczniowie

nazywają pierwszy dzień wiosny Dniem Wagarowicza.

Dawniej bardzo popularnym zwyczajem związanym z tym dniem było

topienie marzanny.

1. Jak nazywa się opisane zjawisko? Uzupełnij ostatnie zdanie.

W zimie na ziemi zalegają duże ilości śniegu, a rzeki i jeziora skuwa lód. Kiedy wiosną następują roztopy, śnieg topnieje, a na zbiornikach wodnych tworzy się kra. Utrudnia ona przepływ wody. Jeśli wzrost temperatury jest znaczny, woda z topniejącego śniegu szybko sptywa do rzek, które występują z brzegów i ma miejsce powódź.

Jak możemy zapobiegać powodziom? Wymień cztery sposoby.

budowanie wałów

przeciwpowodziowych, niewycinanie lasów, tworzenie zbiorników na wodę, sadzenie drzew

Czy znasz jeszcze inne sposoby? Zapisz.

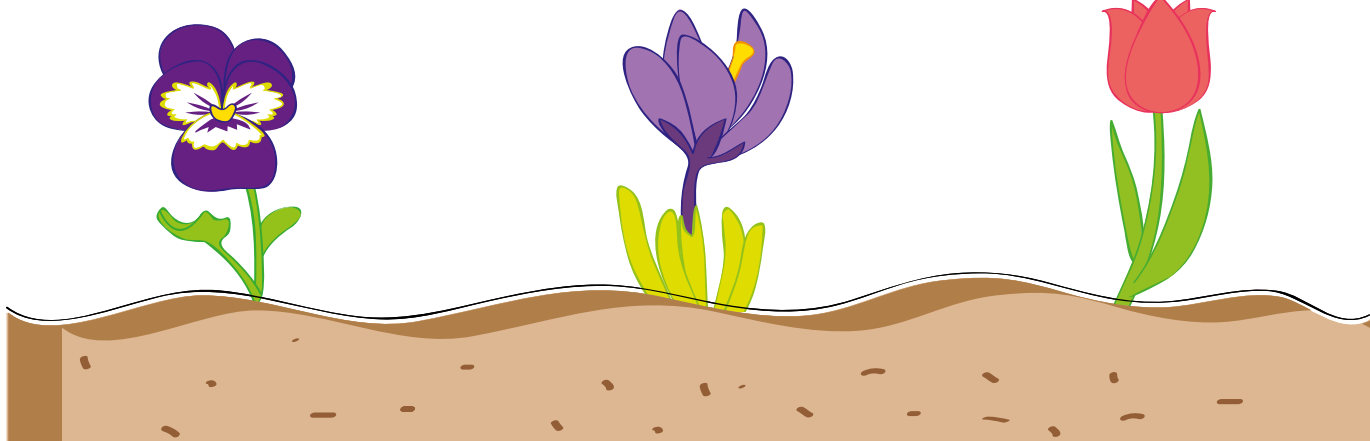
niezalewanie betonem koryt rzek, utrzymywanie naturalnych terenów podmokłych i bagien, budowanie budynków w bezpiecznych miejscach

1. Jakie warzywa i kwiaty można znaleźć w ogrodzie? Na górnej grządce narysuj wymienione u góry kwiaty, a na dolnej warzywa.

bratek

krokus

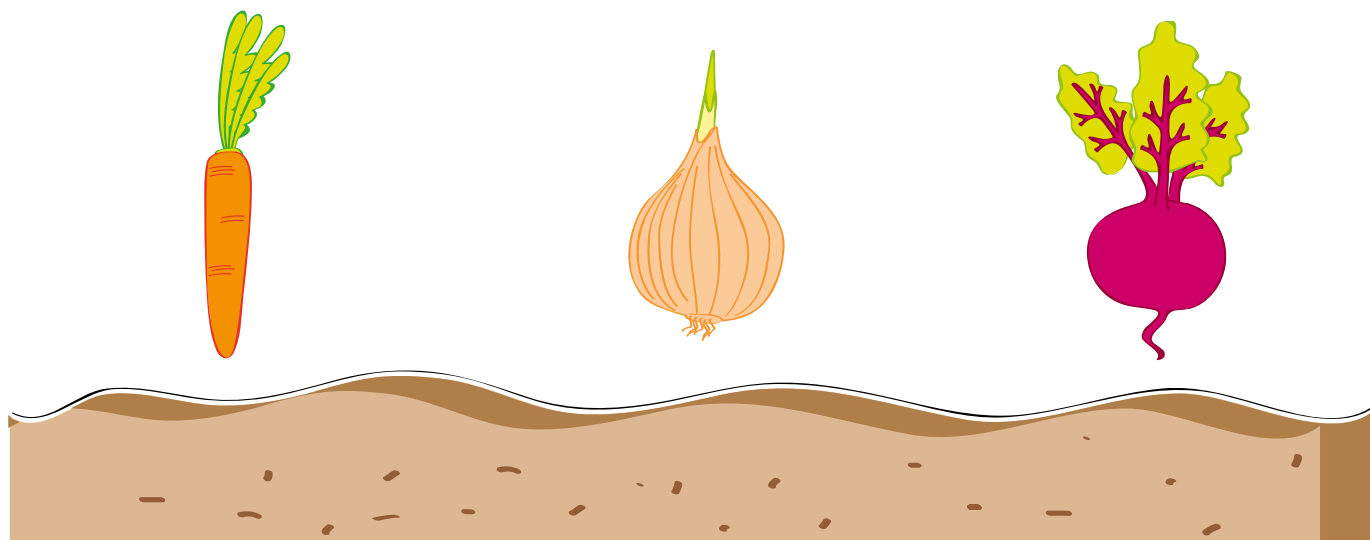
tulipan

marchewka

cebula

burak

2. Jakie szkodniki niszczą ogrody? Wymień kilka z nich i zapisz w liniach poniżej. Opowiedz, jakim roślinom zagrażają.

krety uszkadzają korzenie, mszyce
i ślimaki niszczą liście

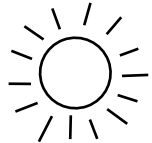
1. Które zdania opisują zjawiska mające miejsce w lecie? Zamaluj znajdujące się przy nich słoneczka na żółto.

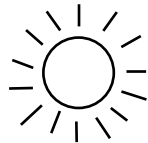
W lesie dojrzewają jeżyny, jagody i poziomki.

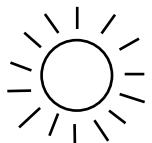
Rolnicy szykują się do żniw.

Temperatury spadają poniżej zera.

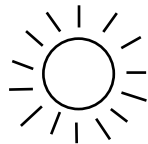
Liście opadają z drzew.

W sadach pojawiają się owoce takie jak wiśnie, jabłka i śliwki.

Dzikie zwierzęta zajmują się swoim potomstwem.

Bociany odlatują do ciepłych krajów.

2. Uzupełnij przysłowia nazwami pór roku lub miesięcy.

Kiedy lipiec daje deszcze, będzie długie lato jeszcze.

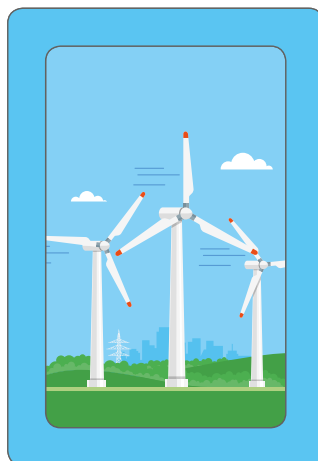
Początki sierpnia pogodne wróżą zimny łagodny.

Ze świętą Małgorzatą zaczyna się lato.

Żółędzie pełne i białe, przyszłe lato doskonałe.

Lipcowe upały – wrzesień doskonały.

1. Wiatr może być bardzo niebezpieczny, ale jest też bardzo potrzebny. Przyjrzyj się ilustracjom. Na czerwono zamaluj ramki obrazków ukazujących niebezpieczne sytuacje, a na niebiesko ukazujących sposoby wykorzystania wiatru.

2. Do czego służy powietrze? Połącz takie same ramki we właściwej kolejności i odczytaj utworzone zdania. Postaraj się wymienić więcej zastosowań.

3. Jak określamy piękną jesień w naszym kraju? Uzupełnij określenia, wybierając dwa wyrazy z ramki.

polska nasza krakowska srebrna złota platynowa żółta

Witamy złotą polską jesień!

1. Rozpoznaj miesiące po opisach. Uzupełnij zdania i uporządkuj miesiące we właściwej kolejności.

Korony drzew zmieniają kolory, pojawiają się kasztany i żołądźcie. Dni są coraz krótsze. Rolnicy kończą zbiory, są przygotowywane przetwory na zimę. Kolejne ptaki odlatują, nietoperze i żaby zapadają w sen zimowy, coraz trudniej znaleźć motyle i owady.

2

Ten miesiąc to październik

Dni są krótkie, chłodne i deszczowe. Zdarzają się opady śniegu. Odlatują skowronki, a przylatują jemiołuszki. Coraz więcej zwierząt zapada w sen zimowy, między innymi jeże, niedźwiedzie i borsuki. Ogrodnicy okrywają krzewy i rośliny, by przetrwały zimę. Rozkwitają astry i chryzantemy.

3

Ten miesiąc to listopad

Kwitną wrzosy, dojrzewają warzywa i owoce. Kończy się lato i zaczyna jesień, wtedy ma miejsce równonoc. Rolnicy wysiewają zboża ozime, organizowane są wykopki. W lasach pojawiają się grzyby. Susty zapadają w sen zimowy, a niektóre ptaki, jak kukułki i gęsi, odlatują do ciepłych krajów.

1

Ten miesiąc to wrzesień

1. Podpisz części drzewa. Pokoloruj rysunek.

owoce

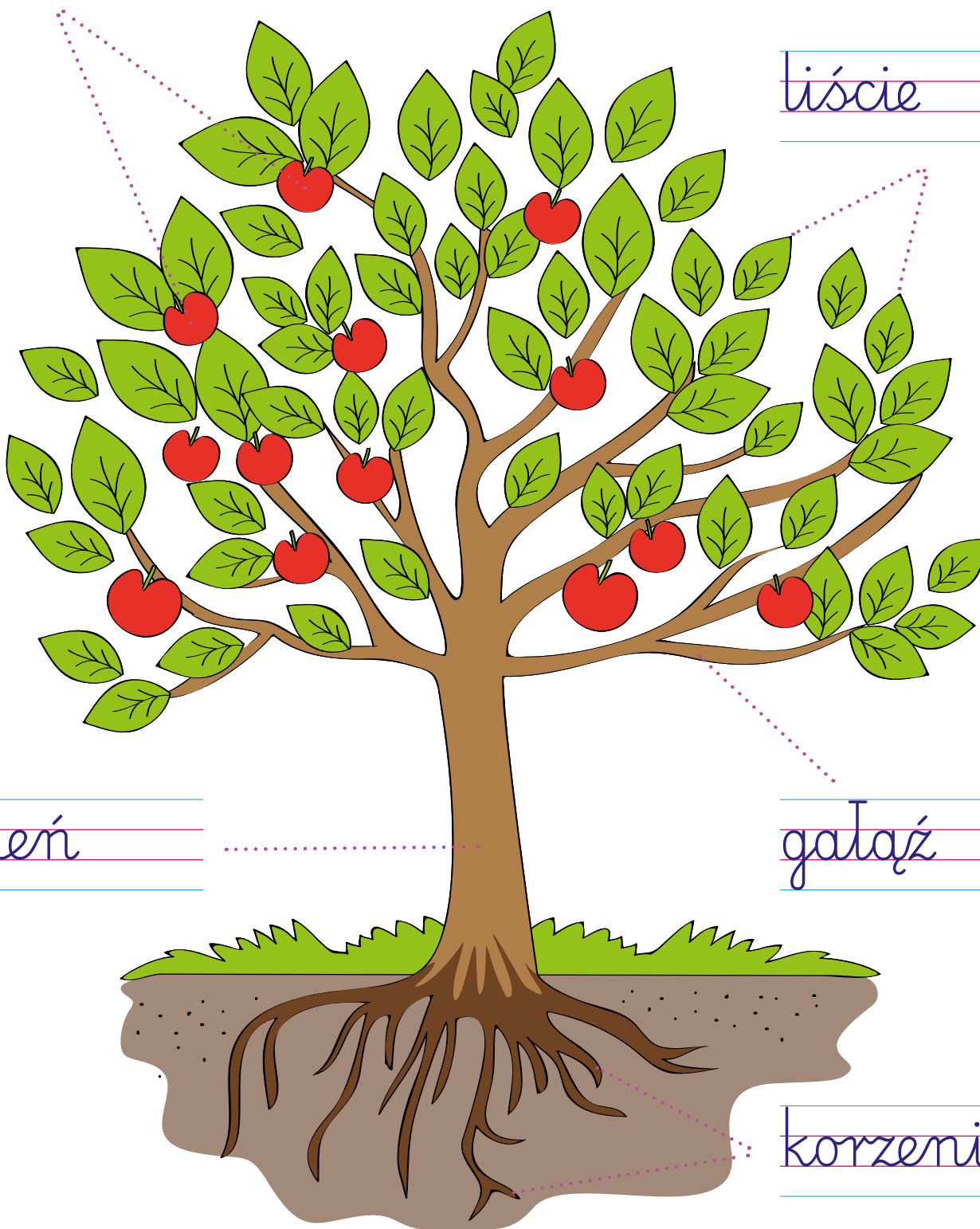
liście owoce korzenie gałąź pień

liście

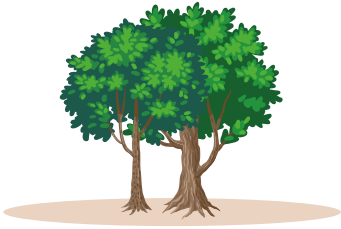
pień

gałąź

korzenie

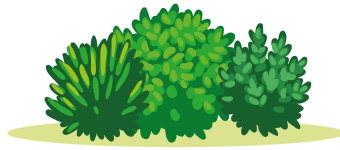

1. Rośliny możemy podzielić na drzewa, krzewy i rośliny zielne. Przy każdej kategorii zaznacz te części, które ma dany typ rośliny.

Drzewa

- pień
- konary
- gałęzie
- liście
- todygi
- cebulki
- korzenie

Krzewy

- pień
- konary
- gałęzie
- liście
- todygi
- cebulki
- korzenie

Rośliny zielne

- pień
- konary
- gałęzie
- liście
- todygi
- cebulki
- korzenie

Wymień kilka roślin z każdej kategorii.

Spróbuj wymienić inne gatunki!

Drzewa

sosna, dąb, brzoza, topola, buk,
jodła, kasztanowiec, jesion

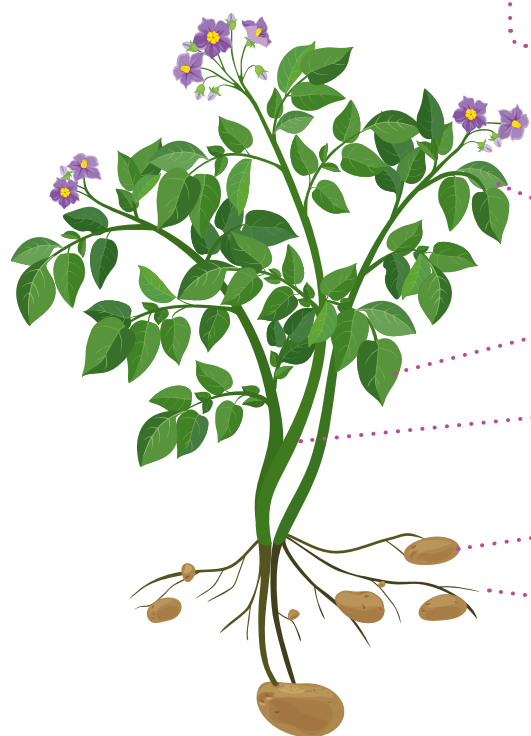
Krzewy

forsycja, bukszpan, aronia, bez,
berberys, jałowiec, jeszyna

Rośliny zielne

malwa, tulipan, stokrotka

1. Podpisz części rośliny – ziemniaka. Możesz skorzystać z podanych wyrazów.

bulwy liście łodyga korzenie kwiaty

kwiaty

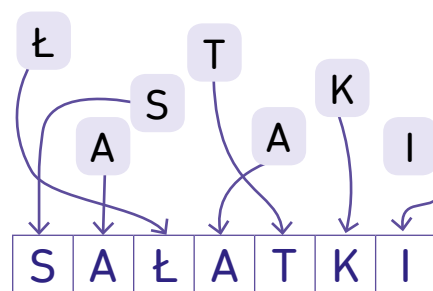
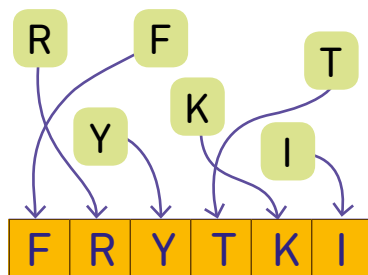
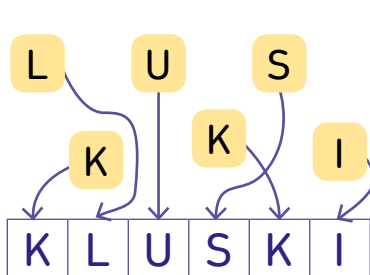
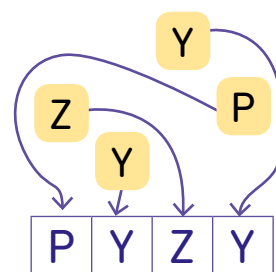
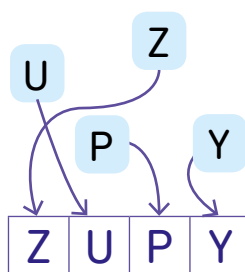
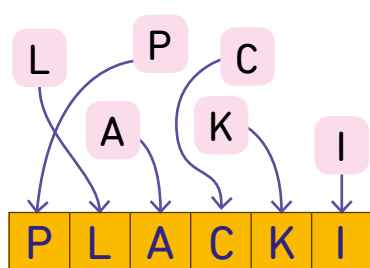
liście

Łodyga

bulwa

korzeń

2. Wpisz w kratki litery w kolejności wskazanej przez strzałki. Odczytaj nazwy potraw z ziemniaków.

Pomaluj okienka z nazwami tych potraw, które najbardziej lubisz.

1. Rozpoznaj warzywa na ilustracjach. Połącz warzywo z jego nazwą. Dokończ zdania.

Cukier robi się z buraków cukrowych.

Na paszę dla zwierząt są hodowane buraki pastewne.

2. Dopasuj pojęcie do definicji.

wykopki

oziminy

rośliny okopowe

Rośliny wymagające specjalnej pielęgnacji, polegającej na usypywaniu ziemi wokół nich.

Zbiory roślin mających jadalne bulwy i korzenie.

Rośliny siane jesienią, kietkujące zaraz przed zimą i dojrzewające latem.

1. Przeczytaj nazwy zbóż. Przepisz je poniżej.

owies

jęczmień

pszenica

kukurydza

żyto

kłosy

wiecha

kolba

owies, jęczmień, pszenica, kukurydza,
żyto

2. Pomaluj okienko z literą **P**, jeżeli zdanie jest prawdziwe. Jeżeli zdanie jest fałszywe, pomaluj okienko z literą **F**.

Kwiaty żyta tworzą kłosy.	P	F
W Polsce najczęściej uprawia się kukurydzę.	P	F
Kwiaty pszenicy tworzą kolby.	P	F
Żniwa to pora zbioru zbóż.	P	F
Zboża to sonecznik, buraki, maki.	P	F
Na polach uprawnych uprawia się rośliny będące pożywieniem dla ludzi i zwierząt: zboża, ziemniaki.	P	F
Rośliny zbożowe uprawia się w celu pozyskania ziarna.	P	F

1. Podpisz i pokoloruj rośliny oleiste.

mak dynia słonecznik rzepak soja

słonecznik

soja

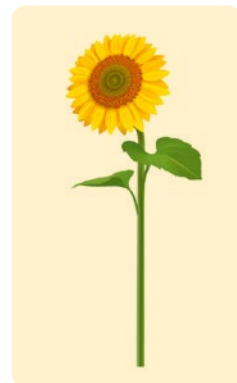
dynia

mak

rzepak

2. Uzupełnij zdania.

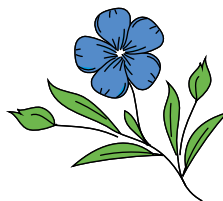
Nasiona tych roślin zawierają tłuszcz. Wyrabia się z nicholeje jadalne i margarynę. Rośliny oleiste to: rzepak,
słonecznik, dynia, soja, mak.

słonecznik dynia soja mak rzepak tłuszcze oleje

3. Rośliny włókniste w łodygach mają ukryte włókna. Wytwarza się z nich nici, sznury, liny. W Polsce uprawia się dwie rośliny włókniste: len i konopie. Podpisz ilustracje i pokoloruj.

konopie

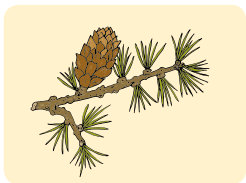
len

Napisz, jakie produkty z roślin włóknistych znajdują się w twoim domu.

ubrania, ręczniki, pościel, obrusy, ścierki

1. Napisz, z jakich drzew i krzewów pochodzą te gałązki.

dąb leszczyna kasztanowiec olcha jałowiec
sosna modrzew świerk jodła

modrzew jałowiec sosna jodła świerk

dąb olcha leszczyna kasztanowiec

2. Jakie znaczenie ma las? Uzupełnij informacje umieszczone na strzałkach.

Tłumi hałas.....

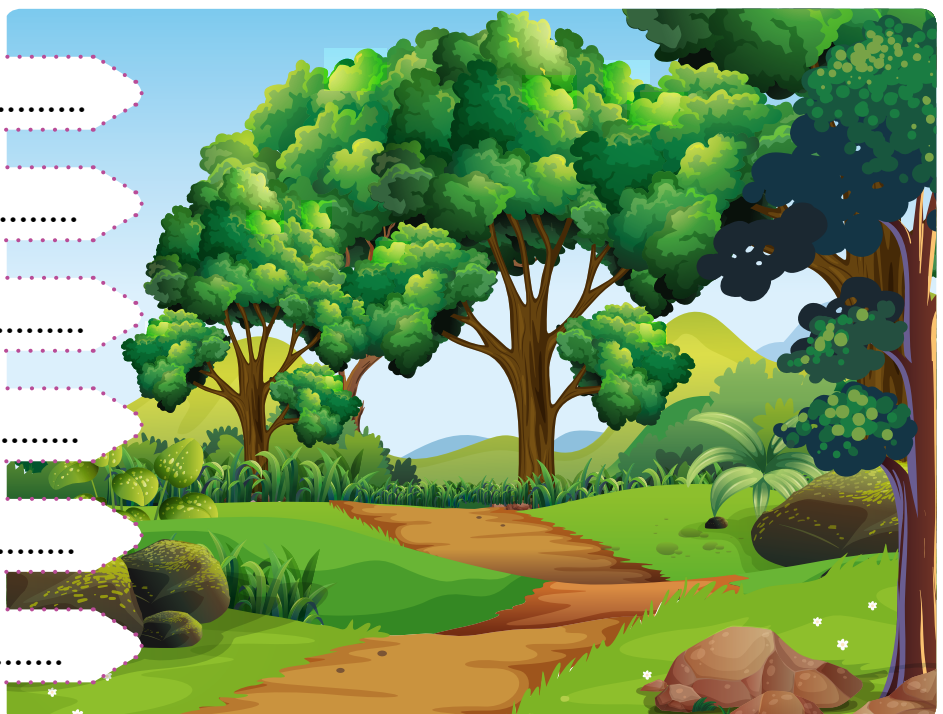
Gromadzi wodę.....

Dostarcza pożywienie.....

Oczyszcza powietrze.....

Dostarcza drewno.....

Wytwarza tlen.....

1. Jak myślisz, o co może prosić cię drzewo? Wpisz jego prośby.

Nie niszczyć gniazd.

Nie zrywaj moich liści i owoców.

Nie rań mnie siekierą, kamieniami, kopnięciem...

Nie wbijaj gwoździ w mój pień.

Nie łam gałęzi.

2. Wyjaśnij, na czym polega kłusownictwo. Otocz kółkami zwierzęta leśne, które są pod całkowitą ochroną.

Kłusownictwo to łapanie i zabijanie zwierząt, które są pod całkowitą albo częściową ochroną.

1. Dopasuj nazwy warstw lasu do ich opisów. Uporządkuj je w kolejności od najwyższej do najniższej, wpisz numery od 1 do 4 w okienka. Następnie te same numery wpisz także na ilustracji.

1 podszyt

3 ściółka

2 runo leśne

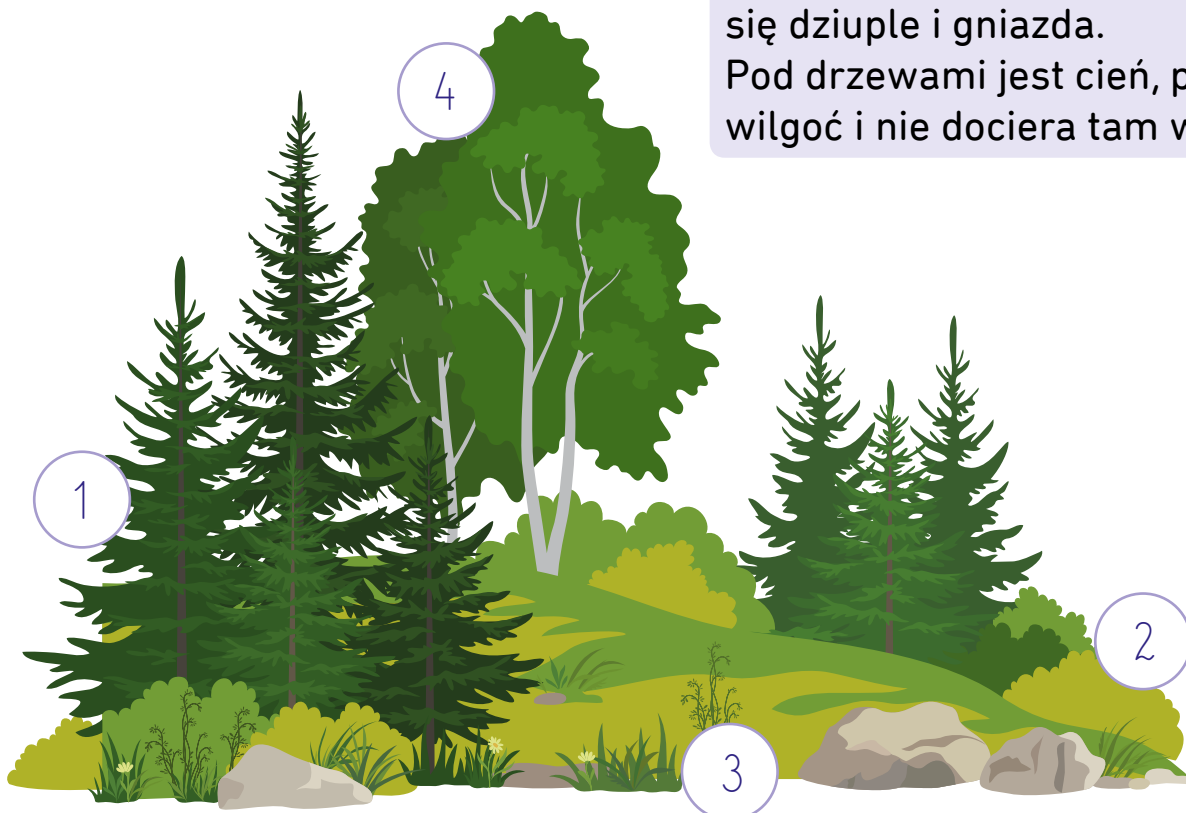
4 korony wysokich drzew

1. Ta warstwa jest tworzona przez krzewy i młode drzewa. Rosną w niej leszczyny, głogi, jałowce i jarzębiny. W ich gałęziach chronią się różne zwierzęta, które zjadają rosnące na nich owoce.

2. Stanowią ją najniższe rośliny, jak mchy i paprocie. Tutaj odnajdziemy też jagody, borówki i grzyby.

3. W skład tej warstwy wchodzi na przykład gałązki, kora i liście, czyli martwe części roślin.

4. Tworzą ją klony, buki, olchy, topole, graby, dęby oraz sosny i świerki w lasach iglastych. Owoce drzew stanowią pożywienie dla mieszkańców lasu. W ich koronach znajdują się dziuple i gniazda. Pod drzewami jest cień, panuje wilgoć i nie dociera tam wiatr.

1. Kto zamieszkuje w lesie? Dopasuj zwierzęta z ramki do warstwy, w której żyją. Do każdej warstwy dopisz jedno znane ci zwierzę.

sarna dzik wiewiórka drozd mysz skorek jeż stonoga

Dopisz jeszcze inne zwierzęta!

Korony wysokich drzew

wiewiórka, drozd, sowa

Podszyt

sarna, dzik, lis

Runo leśne

mysz, jeż, biedronka

Ściółka

skorek, stonoga, wij

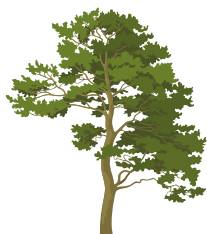
2. W lesie liściastym rosną tylko drzewa liściaste. Podpisz, z jakich drzew pochodzą te liście.

brzoza buk dąb klon jesion

jesion klon buk brzoza dąb

1. Każdy organizm zamieszkujący naszą planetę musi się odżywiać, żeby przeżyć. Na przykładzie lasu można zaobserwować, jak działa łańcuch pokarmowy. Polega na tym, że jeden organizm jest zjadany przez kolejny. Przyjrzyj się przedstawionemu łańcuchowi, a następnie uzupełnij schemat nazwami ogniw łańcucha z ramki.

Dzięki energii słonecznej, dwutlenkowi węgla i wodzie same wytwarzają pokarm.

Żywią się roślinami, same nie wytwarzają pożywienia.

Odżywiają się zwierzętami roślinożernymi lub polują na inne zwierzęta mięsożerne.

rośliny

zwierzęta

roślinożerne

zwierzęta

mięsożerne

zwierzęta mięsożerne

zwierzęta roślinożerne

rośliny

2. Pokoloruj na zielono nazwy zwierząt roślinożernych, a na czerwono – mięsożernych.

sarna

wiewiórka

lis

zięba

dzik

zając

żbik

niedźwiedź

wilk

orzeł

1. Utóż łańcuchy pokarmowe.

żaba bocian pasikonik trawa

trawa - pasikonik - żaba - bocian

gąsienicamotylkowa kapusta skowronek jastrząb

kapusta - gąsienica - skowronek -
jastrząb

biedronka pająk krzyżak mszyce liście drzew

liście drzew - mszyce - biedronka -
pająk krzyżak

człowiek bażant stonka liść ziemniaka

liść ziemniaka - stonka - bażant -
człowiek

lis trawa zając

trawa - zając - lis

1. W wykreślanke znajdź pięć słów, które oznaczają zastosowanie żywicy. Uzupełnij nimi tekst.

W	L	E	K	A	R	S	T	W	A	A
R	A	T	D	N	G	T	G	F	G	U
T	K	A	L	A	F	O	N	I	A	Y
F	I	P	U	N	T	R	G	F	R	D
N	E	G	R	D	N	E	R	U	D	R
F	R	D	E	F	T	R	D	E	T	F
U	Y	E	K	A	D	Z	I	D	Ł	O
E	U	T	A	G	N	T	R	U	E	N
N	B	U	R	S	Z	T	Y	N	F	A
G	A	D	T	G	A	D	N	R	M	U

Żywica to lepki i bardzo gęsty płyn, który płynie w kanałach w pniu drzewa. Kiedy pień zostaje uszkodzony, żywica wypływa i zasklepia „ranę”, blokując dostęp szkodnikom i grzybom. Po wielu milionach lat

żywica zamienia się w bursztyn, może mieć on

w sobie zamknięte na przykład owady lub rośliny. Muzycy używają

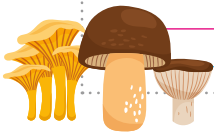
miękkiej pochodnej żywicy, czyli kalafonii.

Oprócz tego z żywicy wyrabia się lekarstwa,

lakiery i kadzidło.

1. Wypisz w tabeli po 3 gatunki grzybów jadalnych i grzybów trujących.

Grzyby jadalne	Grzyby trujące
pieczarka	muchomor
borowik	helmówka
maślak	strzępiak

To przykłady! Wypisz inne gatunki.

2. Utóż zdania z rozsypanek wyrazowych.

osobą grzyby z zawsze dorostą! Zbieraj

Zbieraj grzyby zawsze z osobą dorostą!

tylko Zbieraj grzyby, te które znasz!

Zbieraj tylko te grzyby, które znasz!

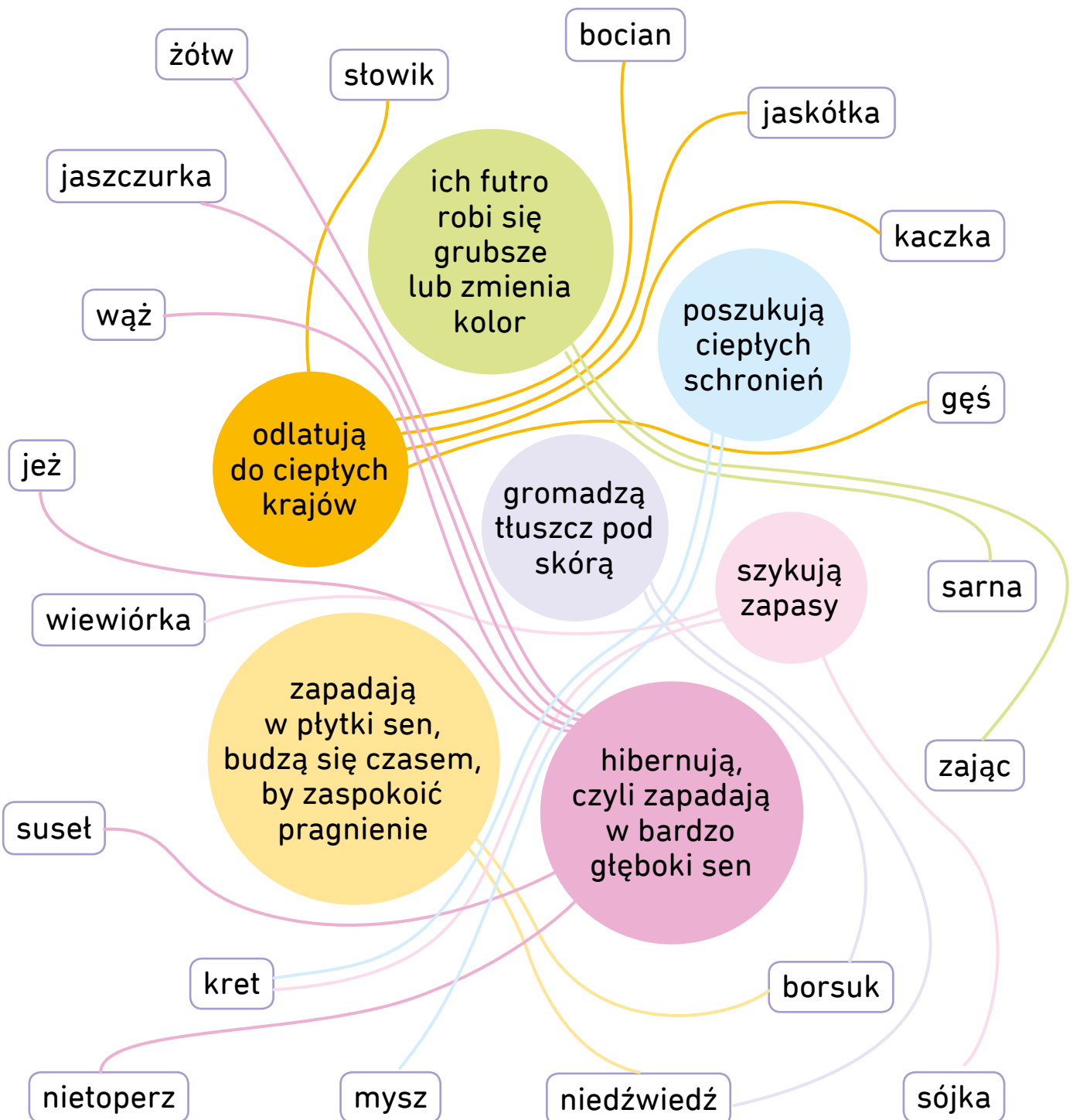
delikatnie Grzyby z podłoża! wykręcaj

Grzyby wykręcaj delikatnie z podłoża!

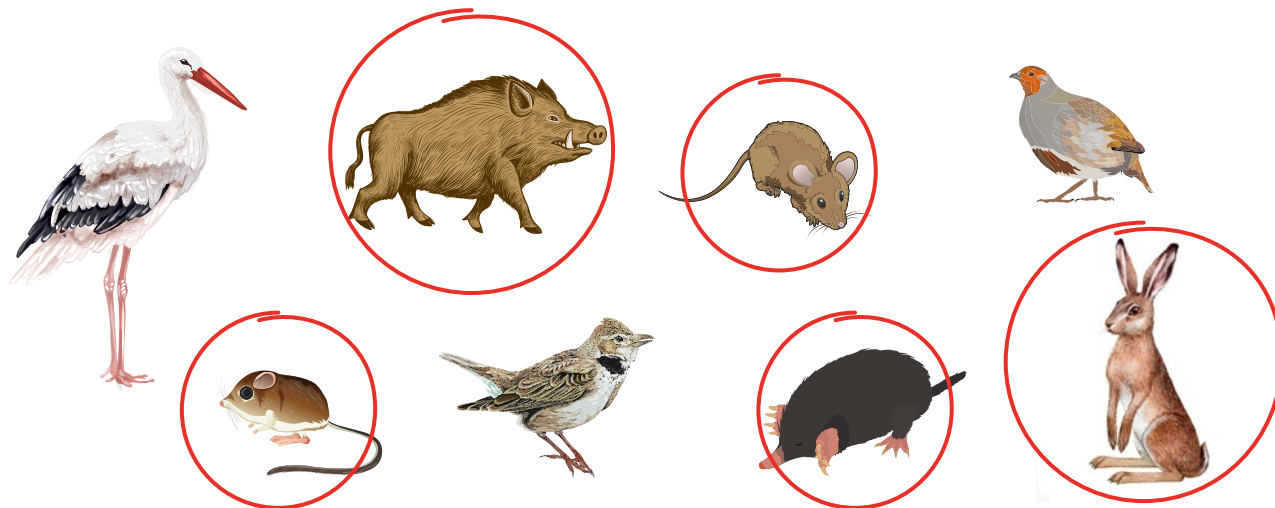
grzyby Zbieraj wiklinowego do koszyka!

Zbieraj grzyby do wiklinowego koszyka!

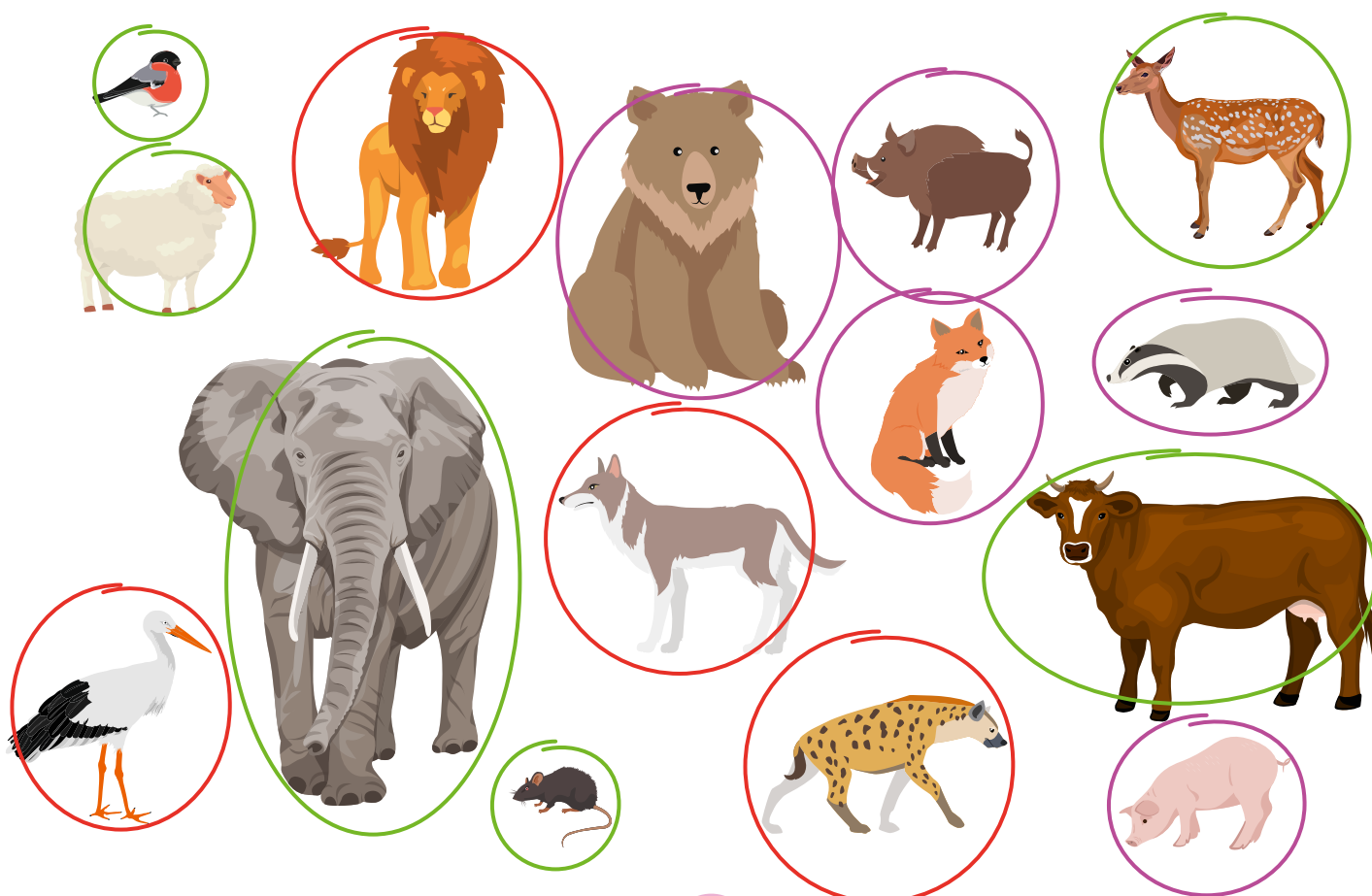
1. Jak zwierzęta przygotowują się do zimy? Mają kilka sposobów na przetrwanie tego trudnego czasu. Do każdego z nich dopasuj właściwe zwierzęta. Pamiętaj, że niektóre zwierzęta stosują więcej niż jeden sposób.

1. Przyjrzyj się zwierzętom żyjącym na polach. Otocz czerwoną kredką te z nich, które mogą powodować duże szkody w uprawach.

2. Zwierzęta żywią się różnymi rodzajami pokarmu. Zwierzęta roślinożerne jedzą wyłącznie rośliny, zwierzęta mięsożerne – wyłącznie mięso, a wszystkożerne żywią się pokarmami zarówno roślinnymi, jak i zwierzęcymi. Otocz zwierzęta roślinożerne zielonymi pętlami, zwierzęta mięsożerne – czerwonymi pętlami, a wszystkożerne – fioletowymi.

1. Ptaków nie wolno dokarmiać chlebem. Dlaczego? Odczytaj zdania i zapisz je w liniach. Pierwsze wyrazy każdego zdania są ujęte w inne ramki.

Chleb szybko pleśnieje. Pleśń jest bardzo szkodliwa dla ptaków, prowadzi do zatrucia pokarmowych. Ptaki należy dokarmiać ziarnami, sianą lub specjalnym pokarmem.

2. Czym nakarmisz te zwierzęta? Połącz rysunek zwierzęcia z wyrazami oznaczającymi jego pożywienie.

1. Czyje ślady widzisz na śniegu? Wpisz pod rysunkami nazwy zwierząt. Połącz rysunek zwierzęcia z jego tropem.

dzik

sarna

lis

zajac

wrona

sarna lis dzik wrona zajac

2. Zwierzęta nie mówią językiem, który znamy, ale też się porozumiewają. Połącz zwierzę ze sposobem, w jaki się komunikuje.

oznaczanie terytorium
poprzez pozostawianie
zapachu

ostrzeganie o niebezpieczeństwie
i informowanie o położeniu
pokarmu przez taniec

zmiana koloru skóry podczas
godów lub w wypadku choroby

informowanie o zajętej
terytorium poprzez śpiew

1. Część zwierząt nie tylko mówi swoim językiem, ale też słyszy zupełnie inaczej niż człowiek. Wybierz z ramki nazwy zwierząt pasujących do opisów i podpisz je we właściwych miejscach.

Uszy tych zwierząt to otwory w głowie. Jeden znajduje się wyżej, a drugi niżej. Pozwala to bardzo dokładnie namierzać ofiary.

sowy

U tych zwierząt uszy nie znajdują się na głowie, ale na odnóżach.

pasikoniki

Chociaż nie widzą za dobrze, mogą świetnie lokalizować obiekty w ciemnościach. Używają do tego dźwięków zbyt wysokich, by mogły być słyszalne przez człowieka.

nietoperze

Te zwierzęta mogą się wzajemnie usłyszeć z ogromnych odległości, ale dźwięki, jakie wydają, są za niskie, by mógł usłyszeć je człowiek.

wieloryby

nietoperze pasikoniki sowy wieloryby

2. Niektóre charakterystyczne cechy zwierząt pojawiają się w porównaniach, którymi opisujemy ludzi. Pokoloruj dwie części każdego powiedzenia innym kolorem.

wilk

wierny jak

zdrowy jak

paw

lew

osioł

mrówka

mądry jak

pracowity jak

odważny jak

ryba

lis

uparty jak

sowa

pies

chytry jak

próżny jak

głodny jak

1. Wiele zwierząt przemieszcza się z jednego miejsca w drugie. Takie podróże zawsze mają jakiś cel. Odgadnij, o jakie zwierzęta chodzi – pomogą ci zdjęcia. Podpisz je.

Podróżują w celu złożenia skrzeku.

R	O	P	U	C	H	A ⁸
---	---	---	---	---	---	----------------

Podróżując, szuka miejsca, by przezimować.

N	I	E	T	O	P	E	R ⁴	Z
---	---	---	---	---	---	---	----------------	---

Podróżują, aby uniknąć niekorzystnych warunków klimatycznych.

J	A	S	K ⁷	Ó	Ł	K	A
---	---	---	----------------	---	---	---	---

W czasie tarta podróżuje z mórz do rzek.

Ł	O	S	O	Ś
---	---	---	---	---

Kiedy spodziewa się potomstwa, płynie z chłodniejszych do cieplejszych wód.

P	Ł	E	T	W ¹	A	L
---	---	---	---	----------------	---	---

łosoś

jaskółka

ropucha

ptetwal

nietoperz

Zapisz hasło utworzone z ponumerowanych liter.

W ¹	ę ²	d ³	R ⁴	ó ⁵	w ⁶	K ⁷	A ⁸
----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

1. W schroniskach przebywają zwierzęta, które nie mają domów. Co jest im najbardziej potrzebne, żeby były zdrowe i szczęśliwe? Uzupełnij listę zakupów, którą mógłby spisać wolontariusz pracujący w schronisku.

Lista zakupów

karma

obroża i smycz

poślanie

zabawki

Czy w twoim mieście jest schronisko dla zwierząt? Dowiedz się, jak się nazywa, i zapisz poniżej. Zastanów się, w jaki sposób mógłbyś pomóc.

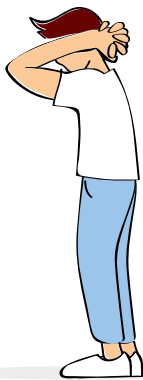

Schronisko „Promyk”
ul. Przyrodników 14
Gdańsk

To przykład!
Jakie schronisko jest
w twoim mieście?

2. Kiedy zwierzę, na przykład pies, zaatakuje, nie uciekaj. Należy wtedy przyjąć bezpieczną postawę stojącą, a jeśli to nie pomoże – tak zwaną bezpieczną pozycję żółwia. Przeczytaj opisy tych dwóch pozycji, narysuj, jak powinny wyglądać, a następnie spróbuj je zademonstrować.

Bezpieczna postawa stojąca

Stań na baczność, spleć palce dłoni do środka i załóż je na kark. Zgiętymi ramionami zastoń twarz.

Pozycja żółwia

Oprzyj brodę na klatce piersiowej, spleć palce dłoni do środka i obejmij się za szyję, kucnij na ziemi i pochyl się.

1. Uzupełnij w tekście czasowniki w odpowiednich formach. Uwaga! W niektórych przypadkach należy dodać słowo „nie” tak, by tekst zawierał tylko dobre rady dotyczące zachowania wobec zwierząt.

Nigdy nie głaskaj psa lub kota bez pozwolenia właściciela.
głaskać

Nie baw się z obcymi zwierzętami na ulicy.
bawić się

Nie drażnij zwierząt, nie zaczepiaj, gdy nie chcą
drażnić zaczepiać

się bawić.

Nie przeszkadzaj, kiedy zwierzę je.
przeszkadzać

Nie uciekaj przed psem, tak możesz go jeszcze bardziej
uciekać

rozdrażnić.

Nie dotykaj dzikich zwierząt.
dotykać

Jeśli widzisz chore lub ranne dzikie zwierzę, powiadom kogoś
dorosłego.
powiadomić

Nie zabieraj do domu dzikich zwierząt, mogą być niebezpieczne.
zabierać

1. Uzupełnij krzyżówkę i zapisz hasło.

1.	S	Z	C	Z	O	T	K	A										
					2.	S	P	A	C	E	R							
					3.	M	I	S	K	Ę								
					4.	W	E	T	E	R	Y	N	A	R	Z			
					5.	K	U	W	E	T	A							
6.	A	K	W	A	R	I	U	M										
					7.	S	Z	C	Z	E	N	I	A	K				

1. Wyczeszesz nią futerko pupila.
2. Na... psiaki powinny wychodzić na smyczy.
3. Każdy zwierzak powinien mieć pełną...
4. Pomoże, kiedy pupil zachoruje.
5. Zawsze musi być w niej żwirek.
6. Rybki najlepiej czują się w czystym...
7. Młody piesek to...

Hasło:

opiekun

2. Zwierzęta domowe to nie tylko psy i koty. Podpisz zdjęcia – co to za zwierzęta?

papuga świnka morska królik

1. W jakich stanach skupienia występuje woda? Uzupełnij zdania.

para lód woda gładka twardy śliska
zimny kruchy przezroczysty pływa tonie

Woda występuje w trzech stanach skupienia: w stanie ciekłym – jako

woda, w stanie gazowym – jako para

i w stanie stałym – jako lód. Lód jest przezroczysty.

Nie ma smaku, jego powierzchnia jest gładka

i śliska. Lód jest bardzo zimny. Uderzony,

rozpada się na drobne kawałki. Jest twardy, a jednocześnie

kruchy. Lód pływa po powierzchni

wody, ale jego większa część jest zanurzona, nie tonie.

2. Gdzie w przyrodzie woda występuje w poszczególnych stanach skupienia? Uzupełnij zdania.

W stanie ciekłym

w rzekach, jeziorach, oceanach

W stanie gazowym

w powietrzu

W stanie stałym

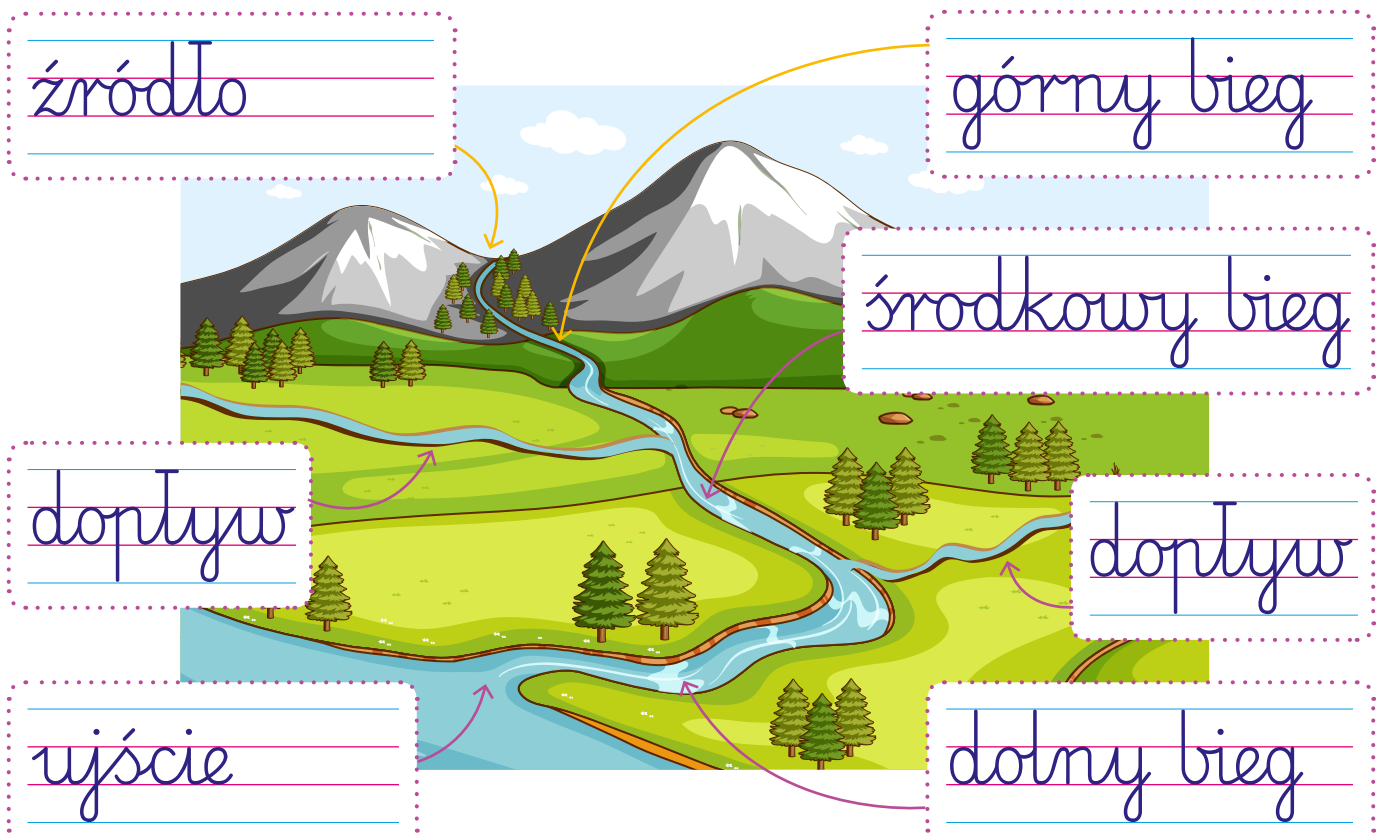
zimą na zbiornikach wodnych

1. Wody płynące tworzą się w wyniku poruszania się wody deszczowej i tej, która wypływa ze źródeł. Wody stojące z kolei gromadzą się w zagłębieniach terenu. Dopasuj nazwy wód do odpowiedniej kategorii.

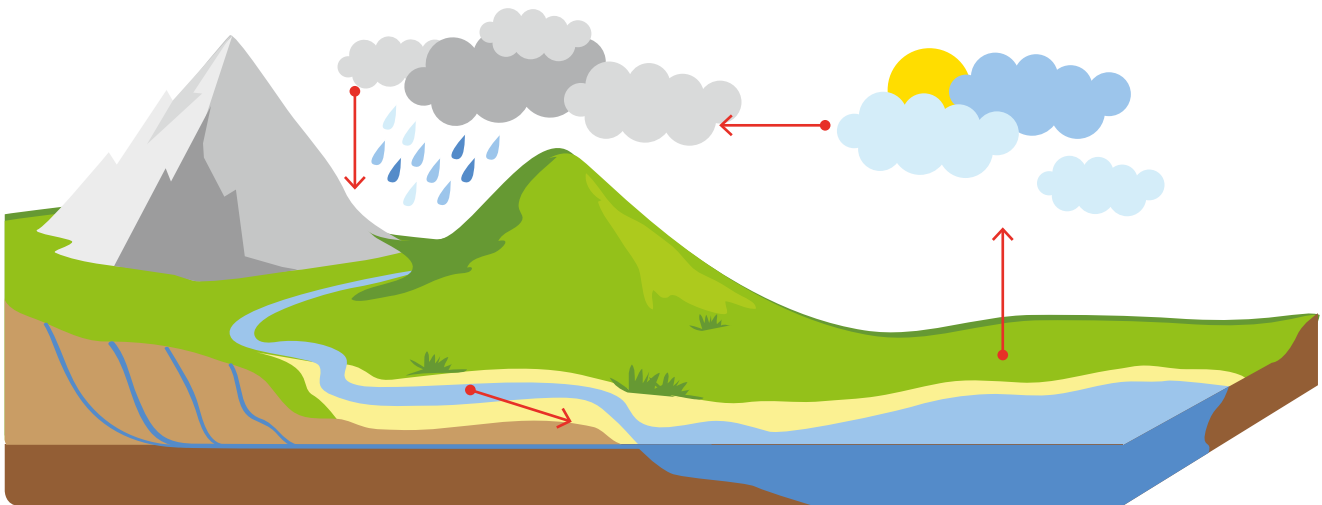
potok ocean strumień morze rzeka jezioro rów staw kanał

WODY STOJĄCE	WODY PŁYNĄCE
ocean, staw	potok, rów
morze	strumień, kanał
jezioro	rzeka

2. Na rysunku podpisz górny, środkowy i dolny bieg rzeki, jej źródło, dopływy i ujście.

1. Uzpełnij opis krążenia wody w przyrodzie. Następnie na obrazku dorysuj strzałki symbolizujące obieg wody.

Woda jest w ruchu od wielu miliardów lat. Przemieszcza się, ciągle

zmieniając stan skupienia. Energia słoneczna powoduje

parowanie wody. Para wodna jest unoszona wysoko do góry.

Tam, pod wpływem obniżenia temperatury, skrapla się, tworząc

chmury. Kiedy temperatura obniży się jeszcze bardziej, krople

stają się coraz większe i cięższe. Spadają wtedy na ziemię

w postaci różnych opadów, na przykład deszczu lub gradu.

W taki sposób dostaje się znowu do zbiorników wodnych i cykl się powtarza.

1. Połącz fragmenty tak, by tworzyły powiedzenia związane z wodą. Następnie wybierz jedno i wyjaśnij, co oznacza.

To przykład! Wyjaśnij
inne przysłowia.

Z dużej chmury mały deszcz -
oznacza, że z bardzo poważnej
sytuacji nie wyniknęło nic ważnego,
nic wielkiego się nie stało.

1. Krajobraz wokół jeziora jest bardzo zróżnicowany. W każdej strefie znajdują schronienie różne zwierzęta. Pokoloruj nazwy zwierząt każdej strefy odpowiednim kolorem, a nazwy roślin na zielono.

rozwiłitka

grzybień biały

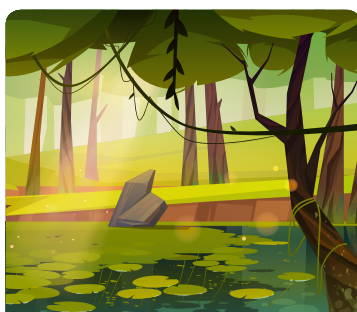
okoń

ważka

olcha czarna

szczupak

rogatek

**błotniste lasy
wokół jeziora**

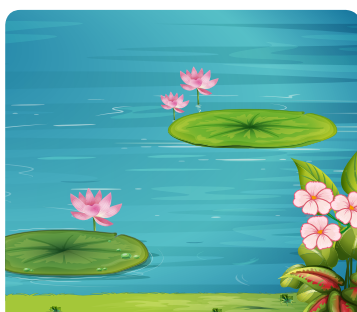
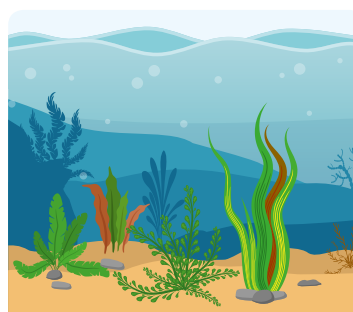
szuwary

bóbr

rzęsa wodna

łyska

moczarka

**powierzchnia
wody**

**podwodne
tąki**

trzcina

wydra

nartnik

pałka wąskolistna

rak

błotniarka stawowa

perkoz dwuczuby

grążel żółty

1. Przyporządkuj surowce naturalne do dwóch grup. Wymień kilka znanych ci przedmiotów wykonanych z opisanych bogactw Ziemi.

*garnek***Żelazo**

Występuje w postaci rud. Przetapiane z węglem tworzy bardzo wytrzymałą stal.

*benzyna***Ropa naftowa**

Z wyglądu przypomina olej, jest łatwopalna. Produkuje się z niej benzynę i olej opałowy.

*bizuteria***Złoto i srebro**

Cenne i szlachetne, używane od dawnych czasów jako waluta. Popularne w jubilerstwie.

Miedź *drut*

Stosowana w elektronice i budownictwie. Pod wpływem wilgoci pokrywa się patyną, zielonkawym nalotem.

METALE**SKAŁY****Gips** *figurki*

Występuje w różnych postaciach. Jest przydatny dla rzeźbiarzy, budowlańców i dentystów.

Węgiel *leki*

To przeobrażone szczątki roślinne. Wykorzystywany jako opał i paliwo, ale też w lekach i kosmetykach.

Glina *kafelki*

Miękka i plastyczna, ale twarda po wypaleniu – służy do wytwarzania ceramiki.

Piasek *szkło*

Ma formę luźnych ziaren, występuje powszechnie. Jest używany w budownictwie i do produkcji szkła.

Żwir *drogi*

Występuje w postaci okruchów. Używa się go m.in. przy budowie dróg.

Siarka *nawozy*

Łatwopalna – służy do wyrobu zapatek i prochu. Robi się z niej też nawozy, leki i kosmetyki.

Sól *przyprawa*

Wydobywana w kopalni i obecna w każdej kuchni, ma wiele zastosowań.

1. Przeczytaj skrót legendy o świętej Kingdzie. Jakiej polskiej kopalni dotyczy ta legenda? Uzupełnij zdanie.

Kinga, córka króla węgierskiego, miała zostać żoną polskiego króla Bolesława Wstydlwego. Poprosiła swojego ojca, aby w posagu ofiarował jej nie złoto i kosztowności, ale sól. Otrzymała od ojca jedną z kopalń, gdzie do jednego z szybów wrzuciła swój zaręczynowy pierścień. Kiedy przybyła do Polski, nakazała poszukiwania soli. Wówczas nie tylko odnaleziono surowiec, ale i zagubiony pierścień. Uznano to za cud, a w tym miejscu powstała najpopularniejsza polska kopalnia soli. Dziś znajduje się w niej piękny ołtarz świętej Kingi.

Święta Kinga przyczyniła się do powstania kopalni soli
w Wieliczce pod Krakowem.

2. Połącz zdania w pary, a dowiesz się, jakie zastosowanie ma sól.

Sól stosowana
 jest w kuchni,

robi się z niej inhalacje
 i wykorzystuje do kąpieli.

Solą posypuje się drogi,

podnosi smak potraw i dostarcza
 organizmowi niezbędnych minerałów.

Sól słynie z właściwości
 zdrowotnych,

dzięki niej żywność
 wolniej się psuje.

Sól jest konserwantem,

obniża temperaturę zamarzania wody,
 więc wolniej tworzy się lód.

1. Uzupełnij tekst o Ignacym Łukasiewiczu. W wyznaczonym miejscu narysuj jego wynalazek.

naftowa Gorlice aptekarz Lwów wybuchać surowiec witryna

Ignacy Łukasiewicz mieszkał we Lwowie, był

aptekarzem i zajmował się badaniem ropy naftowej

Chciał wykorzystać ten surowiec do oświetlania domów

i ulic. Nie było to łatwe, ponieważ paląca się ropa dymi i może

wybuchać.

W 1853 r. pierwszą lampą Łukasiewicz

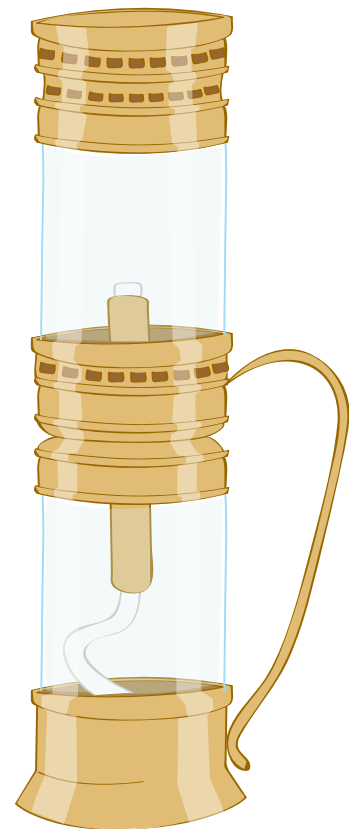
oświetlił witrynę

swojej apteki. Po roku na ulicy

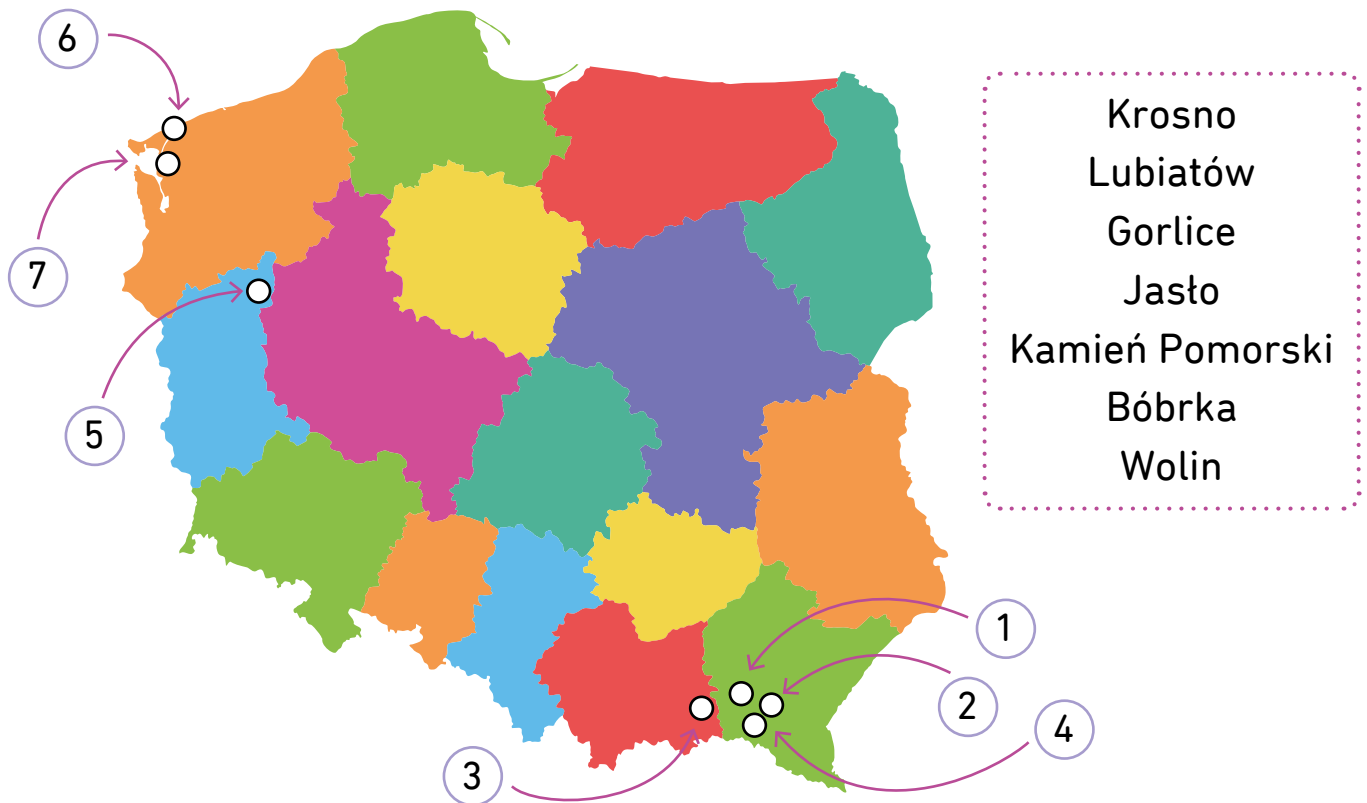
Gorlic stanęła pierwsza

na świecie lampa naftowa oświetlająca

drogi. Co więcej – stoi tam do dziś!

1. Korzystając z atlasu, znajdź na mapie Polski miejscowości, w których znajdują się wymienione kopalnie ropy. Dopasuj nazwy do numerów na mapie i zapisz je poniżej.

- 1 Jasto
- 2 Krosno
- 3 Gorlice
- 4 Bóbrka
- 5 Lubiatów
- 6 Kamień Pomorski
- 7 Wolin

1. Jakie są etapy „życia” węgla? Ponumeruj je we właściwej kolejności.
- ② Tam rośliny zmieniały się w miękki torf.
 - ④ Pod wpływem dalszego nacisku przemieniał się w węgiel kamienny.
 - ③ Torf był przykrywany przez osady, które zgniatały go i przekształcały w węgiel brunatny.
 - ① Węgiel tworzy się z roślin, które rosną na podmokłych terenach, a kiedy obumarły, znalazły się w wodzie.
2. Czym różnią się torf, węgiel kamienny i węgiel brunatny? Dopasuj właściwe informacje do surowców.

miękki, leży zaraz pod powierzchnią

w celu jego wydobycia buduje się kopalnie

leży na średniej głębokości

wydobywany prostymi maszynami

dostarcza dużo ciepła podczas spalania

TORF

WĘGIEL BRUNATNY

WĘGIEL KAMIENNY

po wysuszeniu nadaje się do palenia w piecu

jest najbardziej wydajny

położony bardzo głęboko

w trakcie wydobycia ściąga się ziemię znajdującą się nad nim

1. O jakiej odmianie węgla mowa? Uzupełnij zdanie.

Pomaga w czasie zatrucia pokarmowego, jest lekiem na biegunkę. Znajduje zastosowanie w kosmetyce. Leczy problemy skórne, wybiela zęby i jest dobrym środkiem na przettuszczające się włosy. Ponadto jest wykorzystywany do wytwarzania filtrów do masek ochronnych.

W tekście mowa o węglu aktywnym

2. Gaz ziemny jest wydobywany spod ziemi, a także spod dna morskiego. Jest transportowany drogą morską, statkami oraz gazociągami – siecią specjalnych rur. Odpowiedz na pytania.

Jakie urządzenie umożliwia korzystanie z gazu ziemnego w kuchni?

kuchenka gazowa

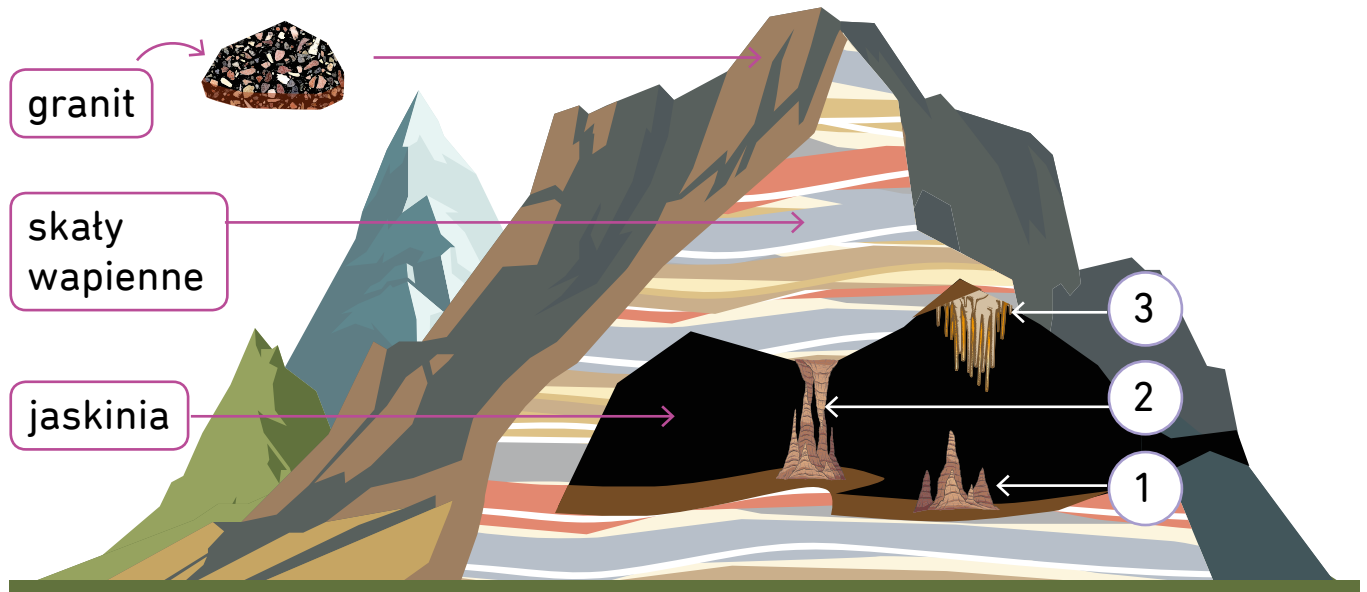
W jakim stanie skupienia jest gaz sprzedawany w butlach?

ciekły

Do czego jeszcze jest wykorzystywany gaz ziemny?

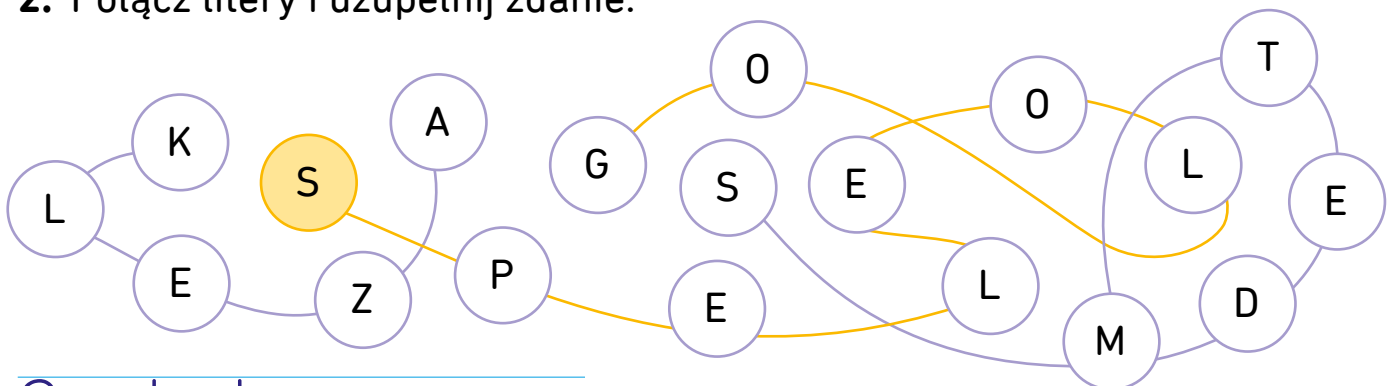
do ogrzewania budynków, jako paliwo do samochodów

1. Potrafisz sobie wyobrazić, jak wygląda wnętrze góry? Przyjrzyj się rysunkowi i elementom oznaczonym numerami 1, 2 i 3. Następnie dopasuj właściwy numer do opisów poniżej.

- 3 stalaktyt naciek jaskiniowy zwisający ze stropu jaskini
- 2 stalagnat naciek jaskiniowy łączący strop jaskini z jej dnem
- 1 stalagmit naciek jaskiniowy w postaci wyrastającego od dna stożka

2. Połącz litery i uzupełnij zdanie.

Speleolog – to naukowiec zajmujący się badaniem

jaskiń – tego, jak powstały, jak się zmieniają i jak wygląda rozwijające się w nich środowisko przyrodnicze.

1. Uzupełnij tekst na temat skał i minerałów. Posiłkuj się wyrazami z ramki.

granit diament bazalt grafit magma węgiel

Podczas wybuchu wulkanu wylewa się z niego magma.

Kiedy zastyga, tworzy bazalt. Zdarza się, że wyleje się przez

kratery lub szczeliny. Wtedy tworzy się między innymi granit.

Jedna skała może zawierać różne minerały. Na przykład z węgla

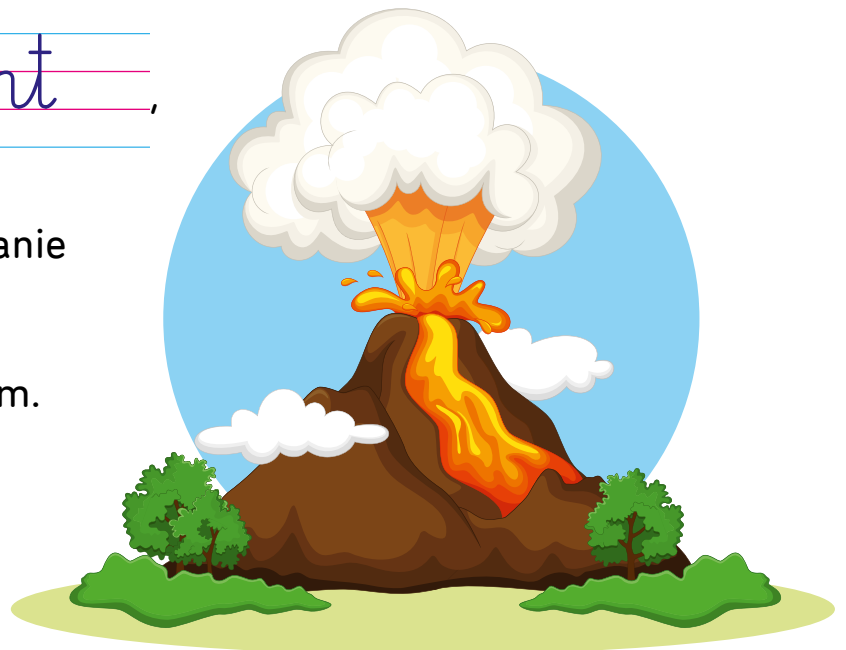
są zbudowane dwa zupełnie niepodobne minerały. Jeden z nich to

grafit – jest miękki i czarny. Możesz go znaleźć w swoim

ołówku. Drugi to diament,

jest bardzo twardy. Kiedy zostanie

oszlifowany, staje się brylantem.

1. Uzupełnij krzyżówkę i odczytaj hasło. Co to jest? Napisz.

Ekologia to nauka
o ochronie środowiska.

	J	E	S	I	E	Ń
	O	K	N	O		
	S	O	W	A		
P	A	L	E	C		
S	Ł	O	Ń	C	E	
N	O	G	I			
Ś	M	I	E	C	I	
	P	A	P	I	E	R

2. Napisz, jakie działania zagrażają Ziemi?
Możesz wykorzystać wyrażenia podane
w ramce.

Co zanieczyszcza powietrze?

spaliny, dymy z fabryk.

Znasz inne zagrożenia?
Wypisz je!

Co zanieczyszcza wodę?

odpady, ścieki

Dlaczego giną niektóre gatunki zwierząt?

Bo niszczymy ich siedliska.

Dlaczego giną niektóre gatunki roślin?

Bo są niszczone, zrywane i wycinane.

spaliny odpady ścieki dymy z fabryk zrywanie deptanie
osuszanie gruntów kłusownictwo wycinanie niszczenie siedlisk

1. Niektórych śmieci nie wolno wyrzucać do zwykłych koszy na śmieci. Które z wymienionych odpadów należy zutylizować opisanymi sposobami? Połącz kłopotliwe śmieci ze sposobem na pozbycie się ich.

1. Uzupełnij zdania.

Zniszczone urządzenia elektroniczne to elektrośmieci.

Meble nie mogą być wyrzucane razem z innymi śmieciami,

ponieważ są za duże.

Baterie i żarówki wyrzucone razem z innymi śmieciami mogłyby

zanieczyścić środowisko, ponieważ zawierają szkodliwe

substancje.

2. Utóż hasła i zapisz je.

śmieć! Nie

Nie śmieć!

jedzenia! marnuj Nie

Nie marnuj jedzenia!

wodę! Oszczędzaj

Oszczędzaj wodę!

światło! Wyłączaj

Wyłączaj światło!

zwierząt! strasz Nie

Nie strasz zwierząt!

odpady! Segreguj

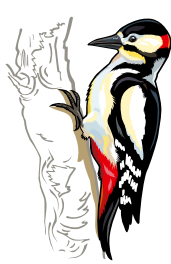

Segreguj odpady!

chronionych zrywaj Nie roślin!

Nie zrywaj chronionych roślin!

1. W liniach poziomych, pionowych i ukośnie zapisano nazwy 5 gatunków organizmów chronionych (ryś, cis, żaba, dzięciol, gwiazdosz). Znajdź je i zakreśl. Napisz w kolejności alfabetycznej.

C	Ś	P	U	M	N	G	K	Z	K
A	I	P	Z	I	E	W	I	O	Ż
P	O	S	W	Z	Z	I	N	Z	A
A	K	E	Y	D	E	A	K	O	B
E	I	T	U	J	O	Z	O	B	A
R	W	D	G	K	O	D	N	Y	C
O	R	Y	Ś	G	A	O	T	I	K
K	U	S	B	L	I	S	O	Z	O
I	K	O	C	P	W	Z	C	A	C
Z	D	Z	I	Ę	C	I	O	Ł	V

cis, dzięciol, gwiazdosz, ryś, żaba

2. Wymień kilka zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. Informacje na ten temat możesz sprawdzić w Internecie lub w książkach, na przykład „Polskiej czerwonej księdze zwierząt” i „Polskiej czerwonej księdze roślin”.

ROŚLINY

Wypisz inne gatunki!

ZWIERZĘTA

fiolka torfowa

mieczyk błotny

skalnica śnieżna

kozica tatrzańska

orzeł przedni

rybitwa popielata

1. Niektóre zwierzęta zginęły bezpowrotnie – nie udało się ich uratować i wymarły. W Polsce takie zwierzęta to tarpan – gatunek dzikiego konia oraz tur. Uzupełnij tekst słowami z ramki.

rolnictwo reprezentant bytło gatunek róg polowanie ochrona

Tury były potężnymi przodkami znanego nam dziś bydła.

Były bardzo duże i miały charakterystyczne zagięte rogi.

Naukowcy, na podstawie źródeł i żyjących dziś gatunków

spokrewnionych z turami, odtwarzają cechy charakterystyczne tych

zwierząt. Ostatni znany reprezentant gatunku zginął około

1627 roku. Zanim to się jednak wydarzyło, król Władysław Jagiełło podjął

próbę ochrony tura. Uważa się, że była to pierwsza taka

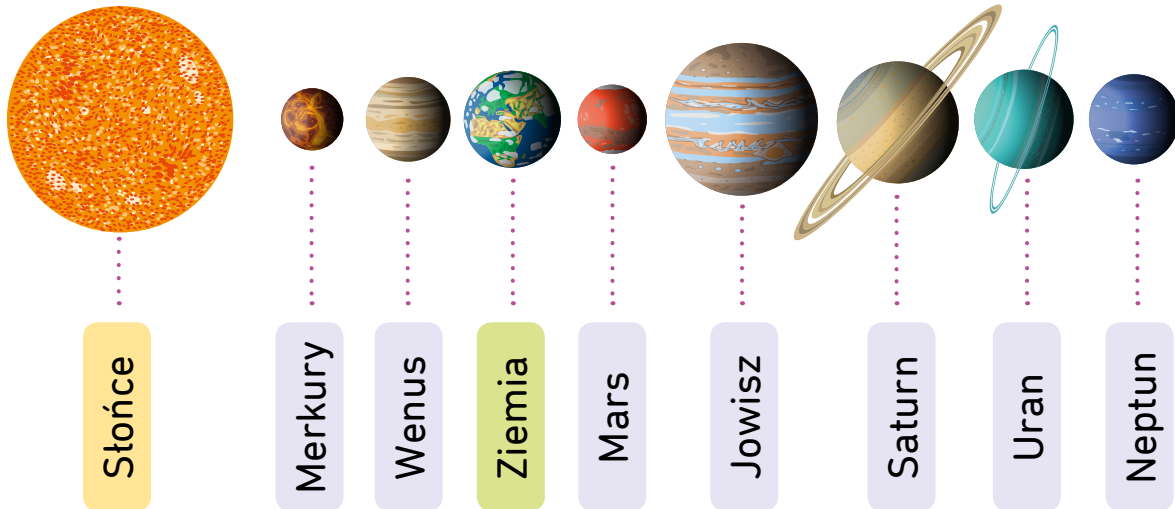
inicjatywa na świecie. Władca wybrał spośród swoich poddanych ludzi,

którym nadał ziemię w okolicach zamieszkaną przez tury, i nakazał im

opiekę nad nimi. Niestety rozwijające się rolnictwo i częste

polowania sprawiły, że gatunek nie przetrwał.

1. Patrząc na rysunek Układu Słonecznego, uzupełnij tekst, wpisując w puste miejsca nazwy planet lub liczby słownie.

W Układzie Słonecznym znajduje się osiem planet.

Trzecią planetą od Słońca jest Ziemia.

Między czwartą a szóstą planetą znajduje się Jowisz.

Jest to największa planeta w Układzie Słonecznym.

Pierwszą i najmniejszą planetą jest Merkury,

a ostatnią – czyli ósmą – jest Neptun.

Saturn z pięknymi pierścieniami to szósta planeta od Słońca.

1. Uzupełnij tekst na temat zdobywania kosmosu nazwiskami i datami.

Od starożytności człowieka fascynował kosmos. W dawnych wiekach, oprócz obserwacji, niewiele można było zdziałać. Chociaż dziś technologia jest dużo bardziej zaawansowana, to nadal nie mamy nawet cząstki całej

wiedzy o kosmosie. W 1957 roku w kosmos poleciał

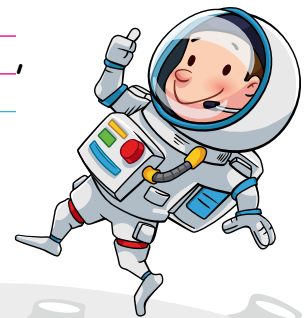
pierwszy satelita, Sputnik 1. W 1961 roku pierwszy

człowiek – Neil Armstrong stanął na Księżycu.

Z tego lądowania pochodzą słynne słowa „To mały krok dla człowieka, ale wielki skok dla ludzkości”. Jedyny do tej pory Polak w kosmosie to

Mirosław Hermaszewski,

który odbył swoją podróż w 1978 roku.

2. Połącz pojęcie z właściwą definicją.

sonda
kosmiczna

Urządzenie krążące wokół Ziemi, dzięki któremu możemy m.in. tworzyć mapy, przewidywać pogodę i odbierać sygnały radiowe i telewizyjne.

sztuczny
satelita

Pojazd bez załogi, którego zadaniem jest badanie planet znacznie oddalonych od Ziemi.

1. Poskładaj części definicji we właściwej kolejności, a dowiesz się, czym jest encyklopedia. Przepisz definicję.

Encyklopedia

dziedzin,

alfabetycznej.

w kolejności

zbiorem haseł

ułożonych

to książka

z różnych

będąca

Encyklopedia to książka będąca
zbiorem haseł z różnych dziedzin,
ułożonych w kolejności alfabetycznej.

2. Aby móc sprawnie wyszukiwać hasła w słownikach i encyklopediach, musisz dobrze znać alfabet. Do każdej litery dopisz poprzednią i następną literę alfabetu.

o p r

y z ź

e ę ł

c ć d

h i j

t u w

3. Przeczytaj wyrazy. Zastanów się, którą literę w każdym słowie musisz wziąć pod uwagę, by móc ułożyć je alfabetycznie. Zakreśl te litery niebieską kredką i zapisz wyrazy w kolejności alfabetycznej.

kot

kamyk

kino

kefir

krowa

książka

kamyk, kefir, kino, kot, krowa, książka

1. Istnieje wiele rzeczy, których nie można kupić za pieniądze, ale są bardzo ważne dla każdego człowieka. Pomyśl i zastanów się, co jest ważne dla ciebie, a czego nie da się dostać za pieniądze.

Za pieniądze nie można dostać
zdrowia, przyjaciół, rodziny ani
szczęścia.

Możesz napisać
inną odpowiedź!

2. Uporządkuj sposoby płacenia za towary. Ponumeruj je od najstarszego do współczesnego. Zacznij od wyróżnionej ramki.

1

W czasach prehistorycznych nie używano pieniędzy. Wspólnie zajmowano się polowaniem i wytwarzaniem narzędzi.

2

Handel wymienny polegał na otrzymywaniu towaru w zamian za inny towar.

6

Pojawiły się banknoty, pieniądze papierowe.

5

W obieg weszły monety – okrągłe i płaskie kawałki metali z wybitymi podobiznami władców.

4

Za produkty płacono kawałkami cennych metali, srebra lub złota.

7

W większości sklepów można płacić kartą płatniczą, a także dokonywać płatności przez Internet.

3

Rolę pieniądza pełniły cenne towary, jak na przykład sól.

1. Co można oszczędzać w domu, żeby nie wydawać dużo na rachunki?
W jaki sposób można wydawać mniej na codzienne zakupy?
Do podanych kategorii dopisz sposoby.

To przykłady! Wymyśl
więcej sposobów.

Oszczędzanie prądu

Wylączanie światła w pustych pokojach.
Wyciąganie wtyczek z kontaktu.
Włączanie tylko pełnej pralki.

Oszczędzanie wody

Zakręcanie wody przy myciu zębów.
Branie prysznicza zamiast kąpieli.
Używanie przykrywek do gotowania.

Oszczędzanie pieniędzy

Kupowanie tylko potrzebnych rzeczy.
Kupowanie potrzebnej ilości produktów.
Rozsądne podejście do promocji.

1. Istnieje kilka stylów tańca. Różnią się one od siebie wieloma cechami. Dopasuj do opisów nazwy stylów tańca z ramki. Zastanów się, jakie konkretne tańce zaliczają się do tych grup.

współczesny ludowy towarzyski nowoczesny klasyczny

Taniec wykonywany w parze, w której mężczyzna prowadzi kobietę. Wywodzi się z dawnych tańców dworskich.

Taniec towarzyski

Taniec o bardzo luźnej formie, skupiający się nie na konkretnej choreografii, ale na przekazaniu emocji tancerza.

Taniec współczesny

Ten taniec wywodzi się z tradycji renesansowej. Spektakl, podczas którego tancerze posługują się tą techniką, nazywamy baletem.

Taniec klasyczny

Taniec ściśle związany z folklorem danego regionu, zawsze towarzyszy mu regionalna muzyka.

Taniec ludowy

Taniec odrzucający zasady tańca klasycznego. To często taniec bardzo dynamiczny, swobodny i improwizowany.

Taniec nowoczesny

1. Dopasuj opisy tkanin do ich nazw – wpisz w kratki właściwe numery. Zamaluj niebieską kredką ramki z tkaninami, które są sztuczne.

7	bawełna	6	tkanina lniana	1	nylon	5	wełna
4	jedwab	8	poliester	2	polar	3	akryl

1 To bardzo elastyczny i mocny materiał. Robi się z niego rajstopy i pończochy, ale jest wykorzystywany też w innych gałęziach przemysłu.

2 Istnieje wiele odmian tego materiału. Wytwarza się z niego ciepłe i oddychające ubrania turystyczne i sportowe.

3 Jest odpowiednikiem wełny, często wybierają go ludzie na nią uczuleni. Uważany jest za materiał niekomfortowy w noszeniu, ale za to łatwy w pielęgnacji.

4 Ten materiał jest niezwykle delikatny. Powstaje z nici, którą wytwarza gąsienica pewnego owada, robiąc kokon, w którym przemieni się w motyla.

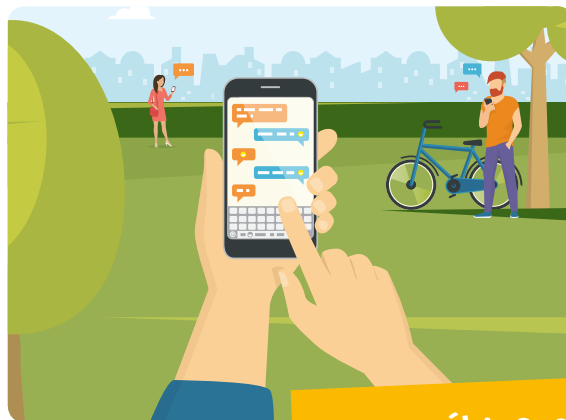
5 Jest wytwarzana z sierści zwierząt, m.in. owiec, lam czy królików. Powstają z niej bardzo ciepłe swetry.

6 Surowcem do wytwarzania tego materiału są włókna pewnej rośliny. Tkanina jest bardzo przewiewna, ale dość mocno się gniece.

8 Wytwarza się go z pochodnych ropy naftowej. Nie jest to przewiewny materiał, ale cechuje go odporność na plamy.

7 Tę tkaninę wytwarza się z włókien produkowanych przez roślinę noszącą taką samą nazwę. Robi się z niej nie tylko ubrania, ale też m.in. materiały opatrunkowe.

1. Kiedyś ludzie porozumiewali się za pomocą listów i telegramów. Dziś istnieją nowoczesne sposoby komunikacji. Jak można wykorzystać do porozumiewania się poniższe urządzenia?

Wymyśl jeszcze inne sposoby!

Można napisać
maila albo
podłączyć kamerkę
i rozmawiać.

Można
zadzwoić,
napisać SMS,
maila.

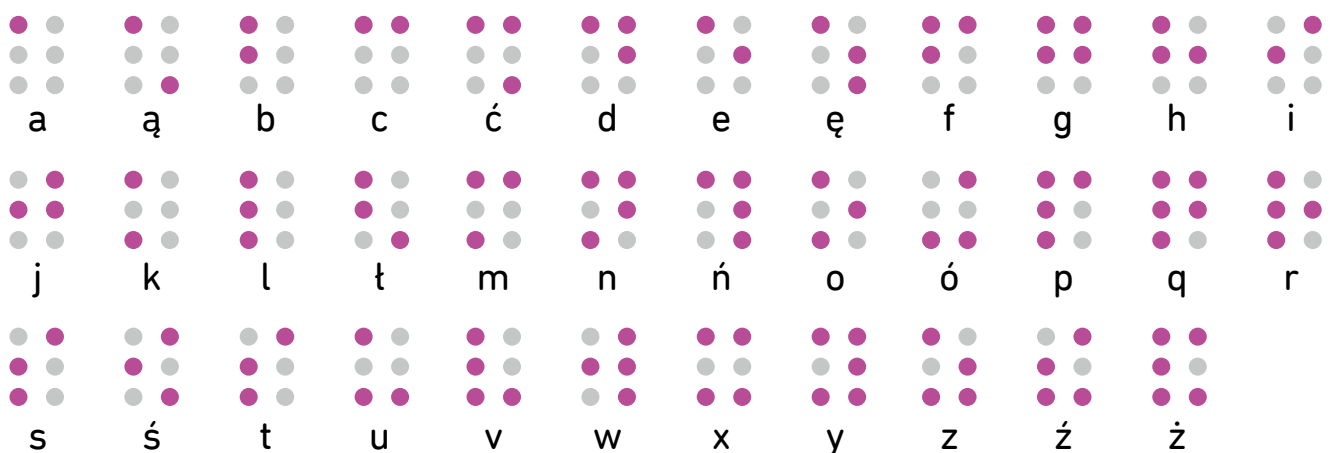
2. Prawo do tajemnicy korespondencji jest bardzo ważne. Ma je każdy z nas, bo zostało zapisane w konstytucji i Konwencji o Prawach Dziecka. Jak myślisz, dlaczego jest tak istotne? Zapisz swoją odpowiedź.

W korespondencji piszemy
o prywatnych sprawach, dlatego inni
ludzie nie powinni czytać naszych
listów.

1. Nie każdy człowiek może mówić. Nie każdy też może czytać zapisane na papierze litery. Dlatego dla osób głuchoniemych został stworzony język migowy, a dla osób niewidomych alfabet Braille'a.

Alfabet Braille'a został wymyślony prawie 200 lat temu przez Ludwika Braille'a. Każdej z liter alfabetu przyporządkował on sekwencję sześciu kropek, wklęsłych i wypukłych. Można je odczytać poprzez dotyk.

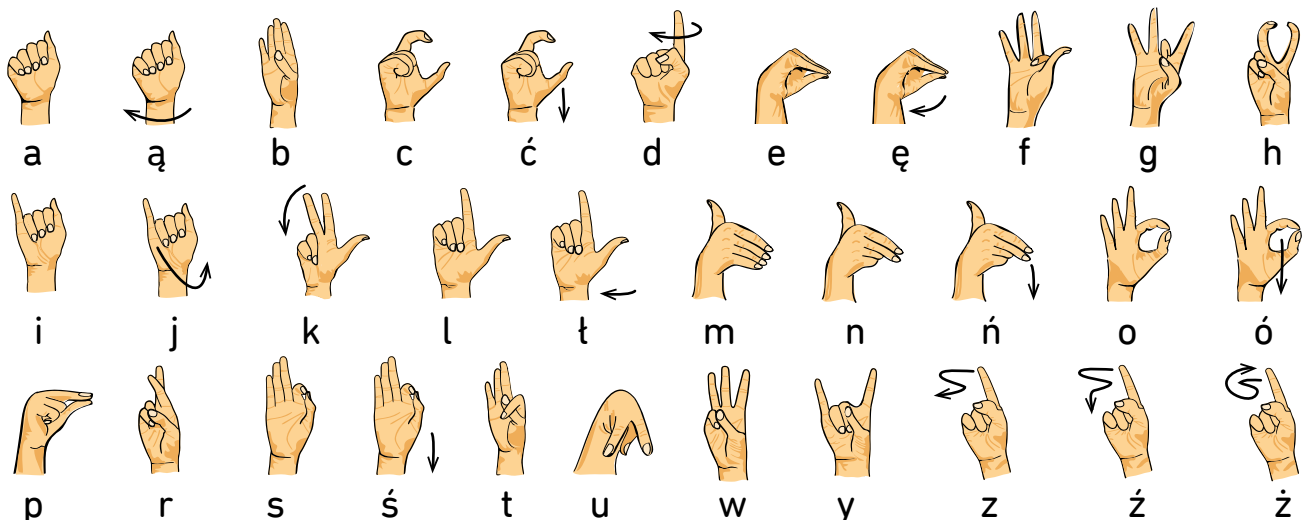
Przyjrzyj się alfabetowi Braille'a i zapisz w ramce swoje imię i nazwisko za pomocą kropek.

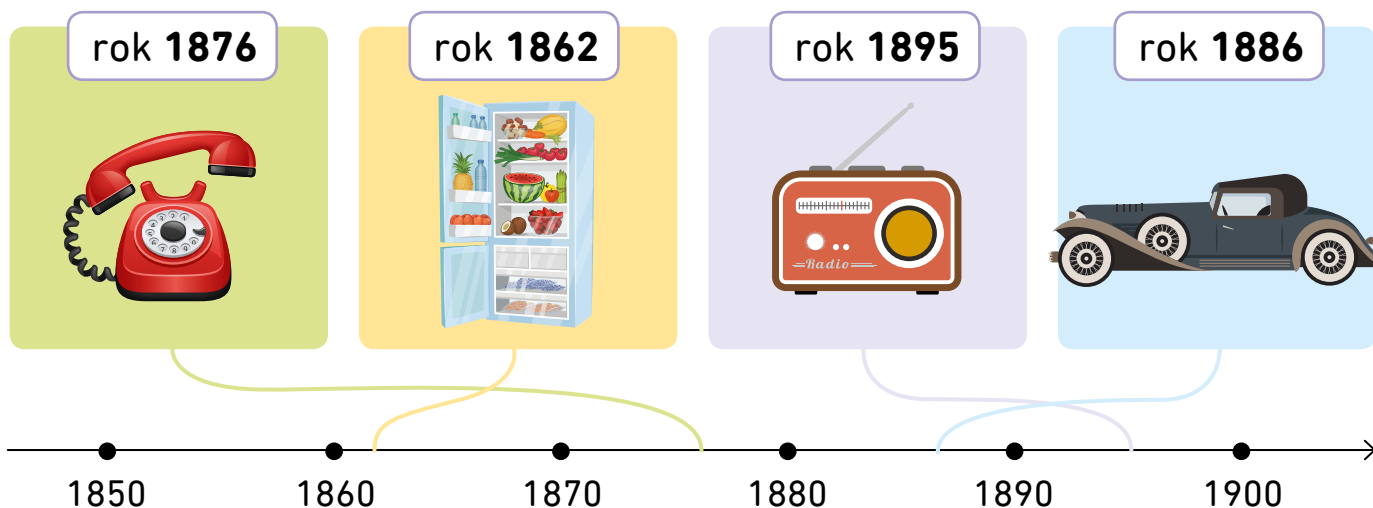
To przykład!
zapisz swoje dane.

2. Zobacz, jak należy „migać” poszczególne litery w języku polskim. Spróbuj przeliterować nazwę ulicy, na której mieszkasz.

1. Spójrz na daty wynalezienia tych przedmiotów. Które z nich są najstarsze, a które bliższe współczesności? Zaznacz te daty na osi czasu.

2. Jak wiele lat ma aparat cyfrowy? Sprawdź w Internecie lub encyklopedii i uzupełnij zdanie.

Aparat cyfrowy ma 46 lat.

3. Wynalazki są bardzo potrzebne. Dzięki nim poznajemy świat, o którym mimo wielu lat badań nadal nie wiemy wszystkiego. Połącz odkrycia z wynalazkami, jakie dzięki nim powstały.

penicylina

mikroskop, badanie świata bakterii i odkrycie, że mogą powodować choroby

powiększające właściwości szkła

antybiotyki ratujące życie

fale elektromagnetyczne

radio i telewizja, badanie kosmosu za pomocą radioteleskopu

1. Współczesne wynalazki nie zawsze są dobre dla natury. Połącz problem wytworzony przez wynalazki z rozwiązaniami, jakie możemy zastosować, by zminimalizować negatywne skutki postępu.

wytwarzanie prądu elektrycznego poprzez spalanie węgla powoduje powstawanie smogu

poruszanie się środkami transportu publicznego

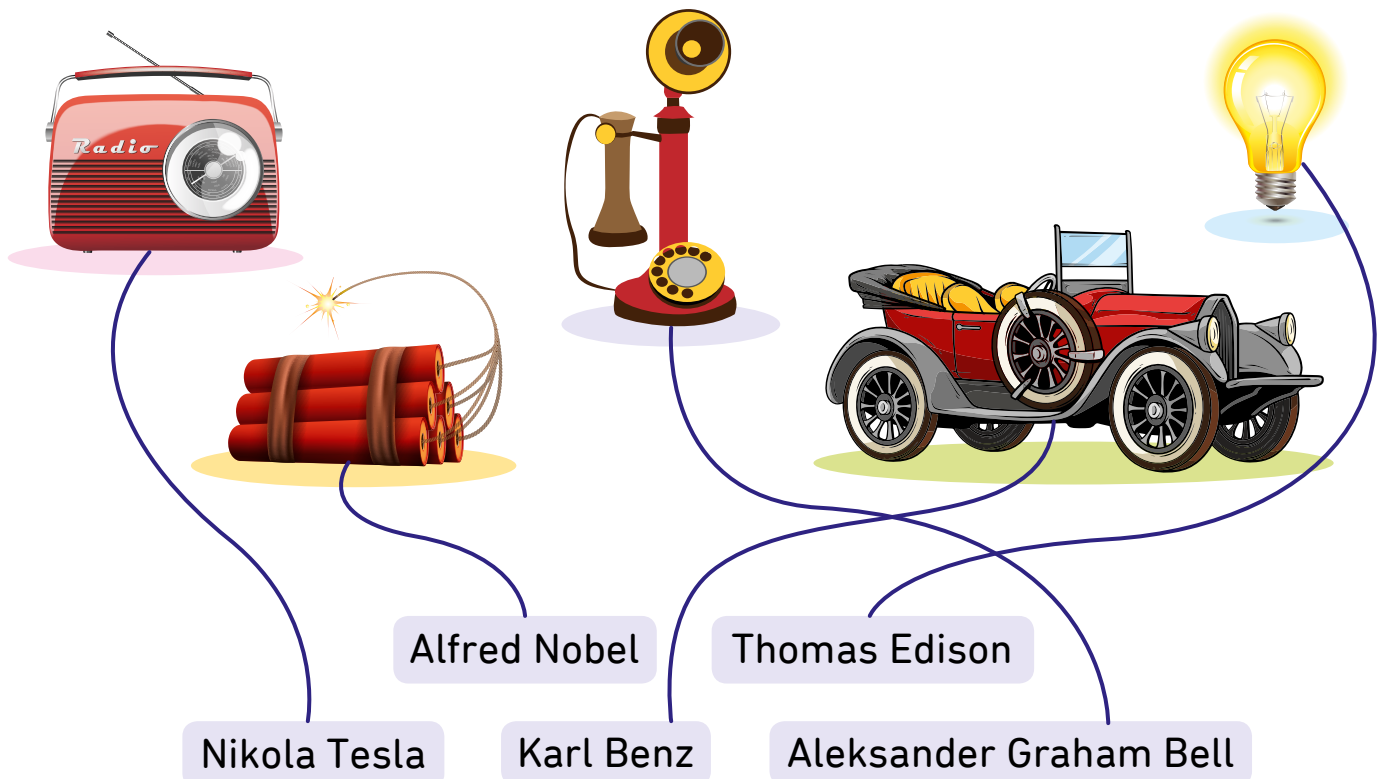
samochody z silnikami benzynowymi wydzielają szkodliwe spaliny

korzystanie z energii wodnej, wiatrowej lub słonecznej

foliowe torby rozkładają się nawet 1000 lat i zanieczyszczają środowisko

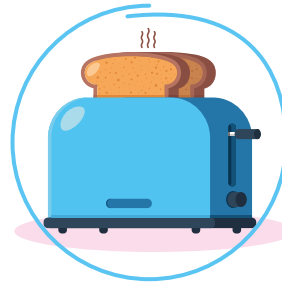
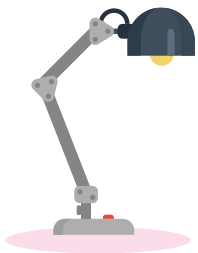
używanie toreb wielorazowych, wykonanych z naturalnych włókien

2. Kto wynalazł te przedmioty? Połącz wynalazek z jego twórcą.

1. W gospodarstwie domowym jest mnóstwo sprzętów. Przyjrzyj się urządzeniom na rysunkach. Do czego służą? Zaznacz znakiem \oplus te, które są w twoim domu. Otocz niebieską pętlą te, których można użyć podczas przygotowywania kolacji.

To przykład! A co jest w twoim domu?

1. Uzupełnij nazwy procesów konserwowania żywności. Litery z pól oznaczonych numerami utóż we właściwej kolejności i odczytaj hasło.

→ P A S⁸ T E R Y Z A C J A

To ogrzewanie do temperatury ok. 60–80°C i schładzanie. Tak konserwuje się między innymi soki, dżemy i mleko.

→ K W A S Z E N⁵ I E¹³

Do tego procesu używa się octu, który konserwuje potrawę, ale też zmienia jej smak. Nadają się do tego na przykład ogórki, papryka i grzyby.

→ F E R² M E N T⁹ A C J¹² A

To konserwowanie przy użyciu pożytecznych drobnoustrojów, które bez dodatku chemii kiszą kapustę lub ogórki.

→ S U⁷ S Z E N I E

To pozbywanie się wody z owoców. Można do suszenia używać słońca lub specjalnych urządzeń. Później produkty umieszcza się w szczelnych opakowaniach. Suszyć można na przykład grzyby i owoce.

→ Z A M R¹⁰ A Ź A N I E

Polega na szybkim ochłodzeniu produktu do bardzo niskiej temperatury i przechowywaniu go w takich warunkach. Mrozić można świeże owoce i warzywa oraz ryby i mięso.

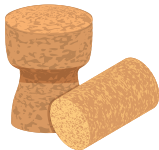
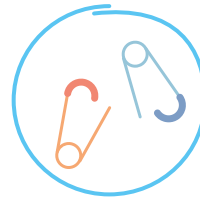
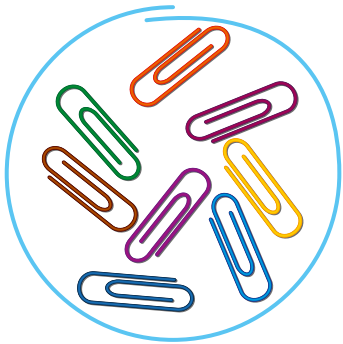
→ W Ę D¹ Z E N I E

To suszenie mięs, ryb czy serów w dymie ze spalania drewna. Od rodzaju drewna zależy zapach i smak wędzonych potraw.

Hasło: D¹ R² O B N⁵ O U⁷ S⁸ T⁹ R¹⁰ O J¹² E¹³

czyli bakterie i grzyby – to przed nimi chcemy chronić żywność

1. Które przedmioty będą przyciągane przez magnes? Zakończ je niebieską pętlą.

Postaraj się znaleźć te przedmioty oraz magnes i sprawdź swoje odpowiedzi, przeprowadzając doświadczenie.

Które przedmioty zostały przyciągnięte przez magnes?

spinacze, agrafki, szpilki, śrubki

Czy magnes musi dotknąć przedmiotu, żeby zacząć go przyciągać?

nie musi

Czy magnes będzie przyciągał spinacze biurowe, kiedy położysz je pod kartką papieru?

będzie

1. Istnieje wiele rodzajów obrazów. Potrafisz je rozpoznać? Dopasuj nazwy do właściwych obrazów. Połącz strzałkami.

pejzaż

portret

martwa natura

abstrakcja

1. Uzupełnij tekst dotyczący fotografii za pomocą wyrazów z ramki.

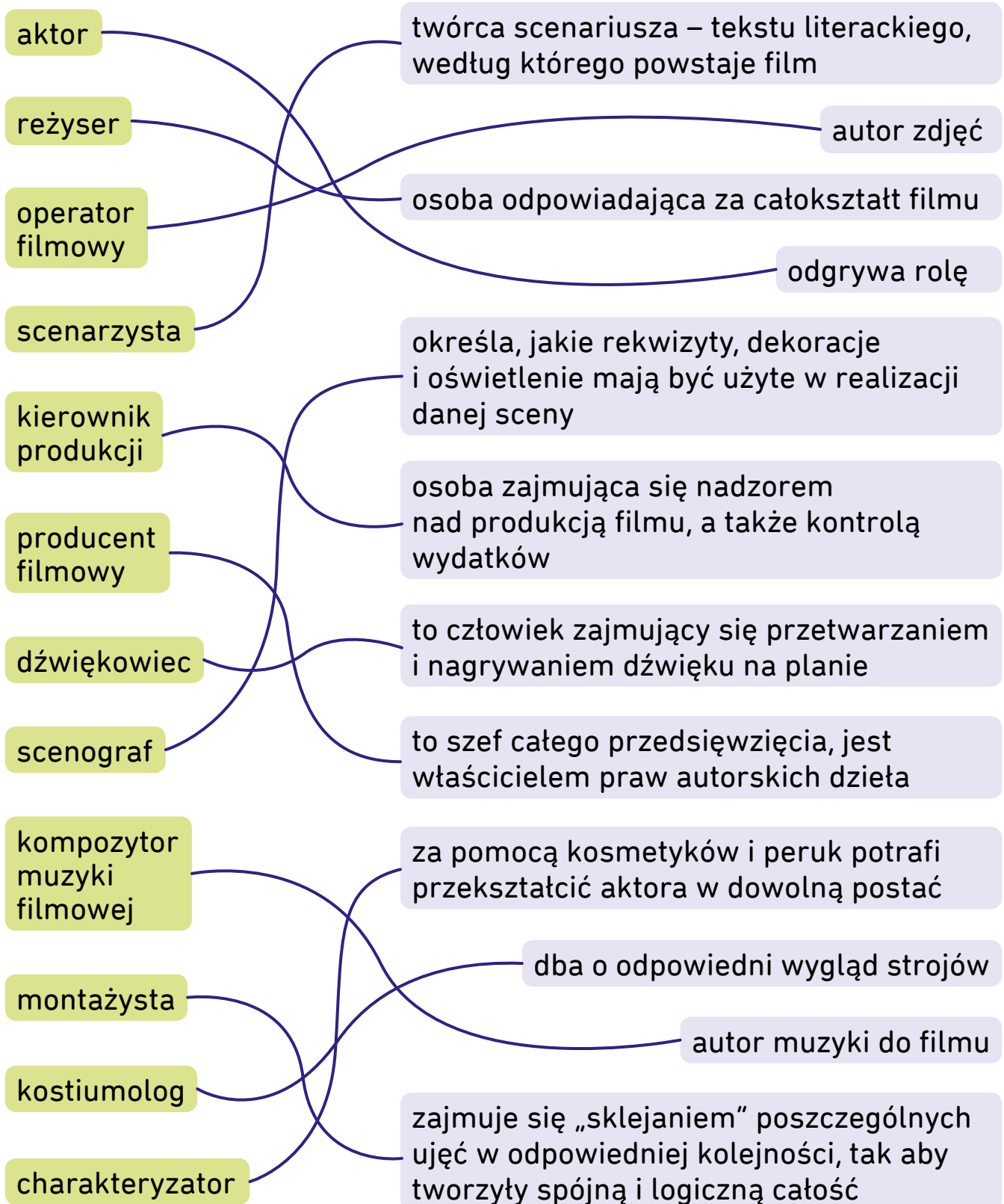
camera obscura cyfrowy Louis Daguerre
celuloid Leonardo da Vinci

Już wielki wynalazca Leonardo da Vinci myślał nad tym, jak utrwalić obraz. Nie udało mu się tego dokonać, ale stworzył wynalazek, który dał podstawę rozwojowi fotografii. Camera obscura to pudełko z czarnym wnętrzem i niewielką dziurką. Umożliwiało ono obserwację pomniejszonego i odwróconego obrazu. Jako pierwszy obraz utrwalił Louis Daguerre, użył do tego pokrytej związkami srebra metalowej płytki. Zrobienie jednego zdjęcia trwało wtedy nawet pół godziny! Później metalowe płytki zastąpiono szklanymi, a następnie wykonanymi z tworzywa sztucznego, tzw. celuloidami.

Dzięki temu zdjęcia można było robić szybciej i w większej liczbie. Obecnie najbardziej popularne są aparaty cyfrowe – małe, lekkie, mogące robić setki zdjęć w świetnej jakości.

1. Kto odpowiada za powstanie filmu? Połącz nazwę zawodu z odpowiednim opisem.

1. Jakie typy filmów pokazują obrazki?

film historyczny film przyrodniczy kryminał
western film fantastyczny animacja

western

kryminał

animacja

film

film

film

przyrodniczy fantastyczny historyczny

2. Napisz, jakie filmy lubisz najbardziej.

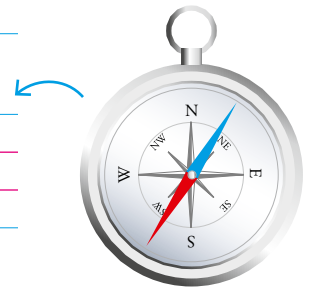
Lubię filmy przyrodnicze, filmy
rodzinne i bajki.

To przykład! Napisz o swoich
ulubionych gatunkach.

1. Jakie kierunki wskazują kompasy? Podpisz według wzoru.

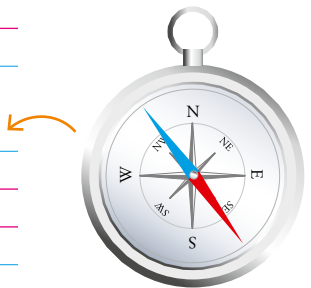
północny zachód

południowy zachód

północny wschód

południowy wschód

2. Opowiedz, jaką drogę pokonała dziś Zosia, idąc do szkoły. Potrafisz znaleźć dla niej skrót? Opisz wyznaczoną przez siebie trasę i zapisz instrukcje w wyznaczonym miejscu.

Zosia może pójść
 prosto, koło
 lasu i kolejki,
 potem skrótem
 przez park koło
 fontanny i skrócić w lewo do szkoły.

1. Przyjrzyj się fragmentowi rozkładu jazdy pociągów. Odpowiedz na pytania.

KRAKÓW GŁÓWNY				
GODZINA ODJAZDU	NAZWA POCIĄGU	STACJE POŚREDNIE		STACJA KOŃCOWA
8:30	pociąg pospieszny „Matejko”	Dębica	Radymno	Przemysł Główny
		10:05	11:26	11:47
13:46	pociąg pospieszny „Wawel”	Częstochowa	Poznań Główny	Szczecin Główny
		15:53	19:41	23:39
17:27	pociąg regionalny	Podtęże	Bochnia	Tarnów
		18:02	18:21	18:55

Do którego pociągu należy wsiąść, aby dojechać do Dębicy?

Należy wsiąść do pociągu „Matejko”.

O której godzinie odjeżdża z Krakowa pociąg do Szczecina?

Odjeżdża z Krakowa o 13:46.

Czy pociąg pospieszny „Wawel” zatrzymuje się w Bochni?

Nie zatrzymuje się.

Jak długo jedzie się pociągiem regionalnym z Krakowa do Bochni?

Jedzie się 54 minuty.

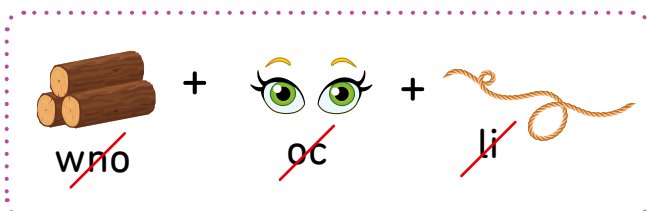
1. Każdy podróżny potrzebuje biletu. Należy go zawsze przed podróżą kupić w kasie lub w szczególnych przypadkach u konduktora. Uporządkuj w kolejności dialog między kasjerem a podróżnym, wpisz cyfry od 1 do 9 we właściwe okienka.

- ① – Dzień dobry, chciaabym kupić bilet do Krakowa.
 ⑧ – To będzie 11 złotych 50 groszy, oto twój bilet.
 ⑤ – W drugiej.
 ⑥ – Bilet normalny czy ulgowy?
 ③ – 29 października, pociąg odjeżdża o 17.10.
 ④ – W której klasie?
 ⑦ – Poproszę ulgowy.
 ⑨ – Dziękuję, do widzenia.
 ② – Dzień dobry. Kiedy ma się odbyć podróż?

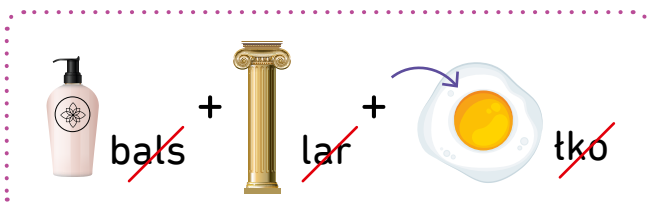
2. Rozwiąż rebusy i odczytaj nazwy nietypowych pojazdów. Zapisz je w liniach.

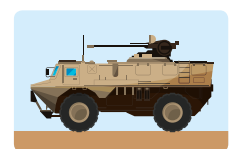
motolotnia

dreszyna

amfibia

1. Pokoloruj wady transportu samochodowego na czerwono, a zalety na niebiesko.

posiadanie samochodu jest drogie
(opłaty za ubezpieczenie i benzynę)

możliwość dotarcia dokładnie
w miejsce, które wybierzemy

samochody wydzielają
szkodliwe dla
środowiska spaliny

w bagażniku możemy bezproblemowo
przewieźć na przykład duże zakupy

poruszanie się samochodem może
być niebezpieczne – wypadki drogowe

podróżowanie w godzinach
wyznaczonych przez nas

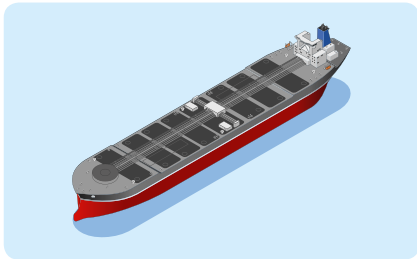
podróżując samochodem, często stoi się w korkach

Jakie inne zalety i wady podróżowania samochodem jesteś w stanie wymienić? Znajdź jeszcze jedną zaletę i jedną wadę.

- + Można głośno słuchać muzyki.
- Naprawa dużo kosztuje.

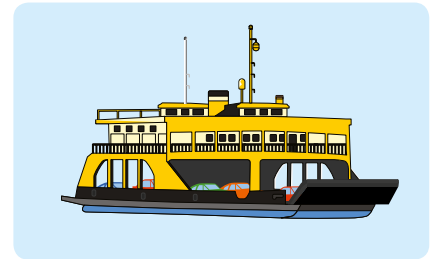
1. Podpisz statki.

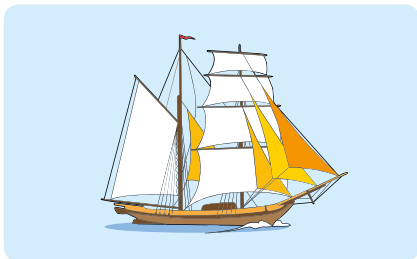
tankowiec

drobnicowiec

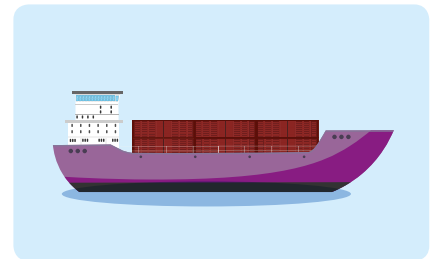
prom

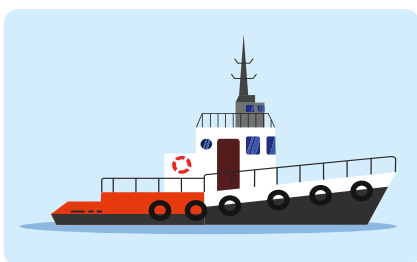
żaglowiec

trawler

kontenerowiec

kuter

wodolot

statek

pasażerski

drobnicowiec prom tankowiec kontenerowiec
żaglowiec statek pasażerski kuter wodolot trawler

1. Kto pracuje na lotnisku? Uzupełnij zdania, korzystając z podanych określeń.

kontroler ruchu

– z wieży kontrolnej kieruje lotem samolotu.

pilot

– prowadzi samolot w czasie lotu.

stewardesa

– w czasie lotu opiekuje się podróżnymi.

mechanicy

– przygotowują samolot do lotu.

obsługa bagażu

– zajmuje się załadunkiem i rozładunkiem bagażu.

stewardesa pilot kontroler ruchu obsługa bagażu mechanicy

2. Podpisz maszyny latające.

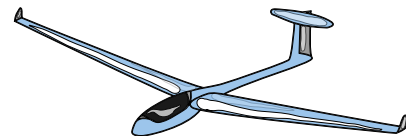
samolot pasażerski

helikopter

myśliwiec

szybowiec

balon

sterowiec

1. Odprawa to wszystkie formalności i procedury, jakie musi przejść podróżujący przed wylotem. Składa się ona z kilku etapów. Wszystkie liczby zostały zakodowane w formie symboli. Odczytaj je i zapisz w okienku obok liczbę, którą oznaczają. Liczby odczytane po kolei ułożą poszczególne kroki odprawy we właściwej kolejności. Odczytaj je na głos.

1.	✕	6.	🌀
2.	🌱	7.	🟩
3.	●	8.	○
4.	□	9.	■
5.	▲	10.	△

5	▲	Wszystkie metalowe przedmioty, leki i okrycie wierzchnie włóż do koszyka.
8	○	Udaj się do bramki z hali odlotów.
1	✕	Udaj się do okienka check-in właściwego dla twojego lotu. Zabierz dokumenty.
9	■	Okaż kartę pokładową i wejdź do samolotu.
7	🟩	Jeśli bramki zapiszczą, przejdź kontrolę manualną.
3	●	Udaj się na kontrolę bezpieczeństwa.
2	🌱	Nadaj bagaż.
4	□	Wyłóż bagaż podręczny na taśmę do skanowania.
10	△	Zajmij wyznaczone miejsce.
6	🌀	Przejdź przez bramki.

1. Uzupełnij tekst na temat niezwykłych budowli wyrazami z ramki. Pamiętaj o odmianie i wielkich literach w nazwach własnych.

Mur Burj Khalifa piramida Wyspy Wielkanocne Tadź Mahal Zapora

Na świecie istnieje wiele budowli, bardzo starych lub całkiem nowych,

które zachwycają swoim wyglądem. Należy do nich Wielki Mur

Chiński. Jego najstarsze części liczą sobie około 2 tysięcy lat! Ma aż 21

tysięcy kilometrów. Dawno temu pełnił funkcję budowli obronnej. W Egipcie

podziwiać można okazałe piramidy, które są grobowcami

wielkich faraonów. Ogromem przytłaczają też słynne posągi

z Wysp Wielkanocnych. Bardzo drogocenna

budowla znajduje się w Indiach, to tak zwana „świątynia miłości” –

Tadź Mahal.

Także dziś na całym świecie powstają imponujące dzieła architektów. Warto

wspomnieć na przykład Zaporę Hoovera, znajdującą

się na rzece Kolorado, która jest tak wysoka jak siedemdziesięcioletni

budynek. Najwyższym budynkiem na świecie jest Burj Khalifa

w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Ma aż 206 pięter.

1. Dopasuj nazwy Siedmiu Cudów Świata do przedstawiających je ilustracji.

Piramida Cheopsa

Wiszące Ogrody Semiramidy

Posąg Zeusa w Olimpii

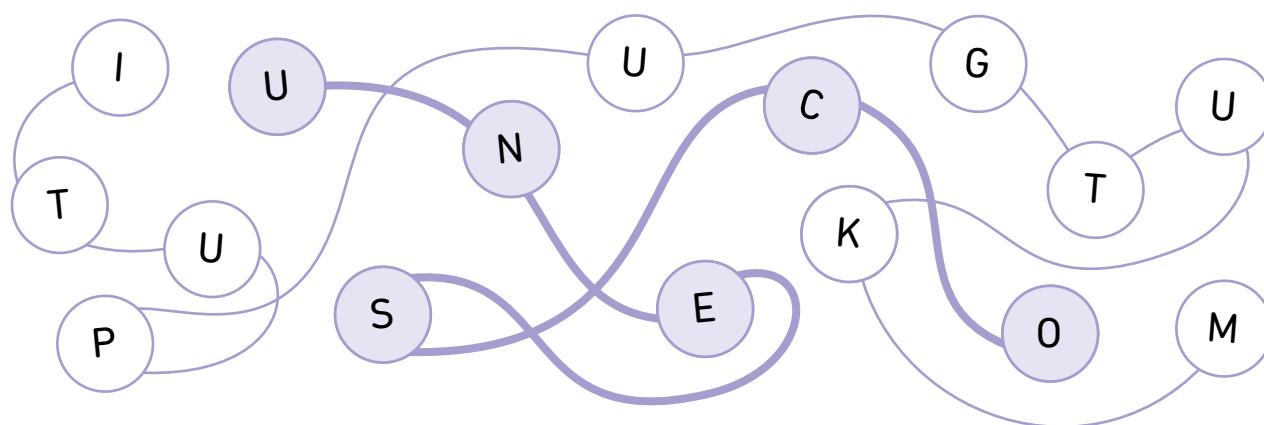
Świątynia Artemidy w Efezie

Mauzoleum w Halikarnasie

Latarnia morska na Faros

Kolos Rodyjski

2. Połącz litery. Zaczynij od wyróżnionej, podążaj za linią. Uzupełnij zdanie.

UNESCO

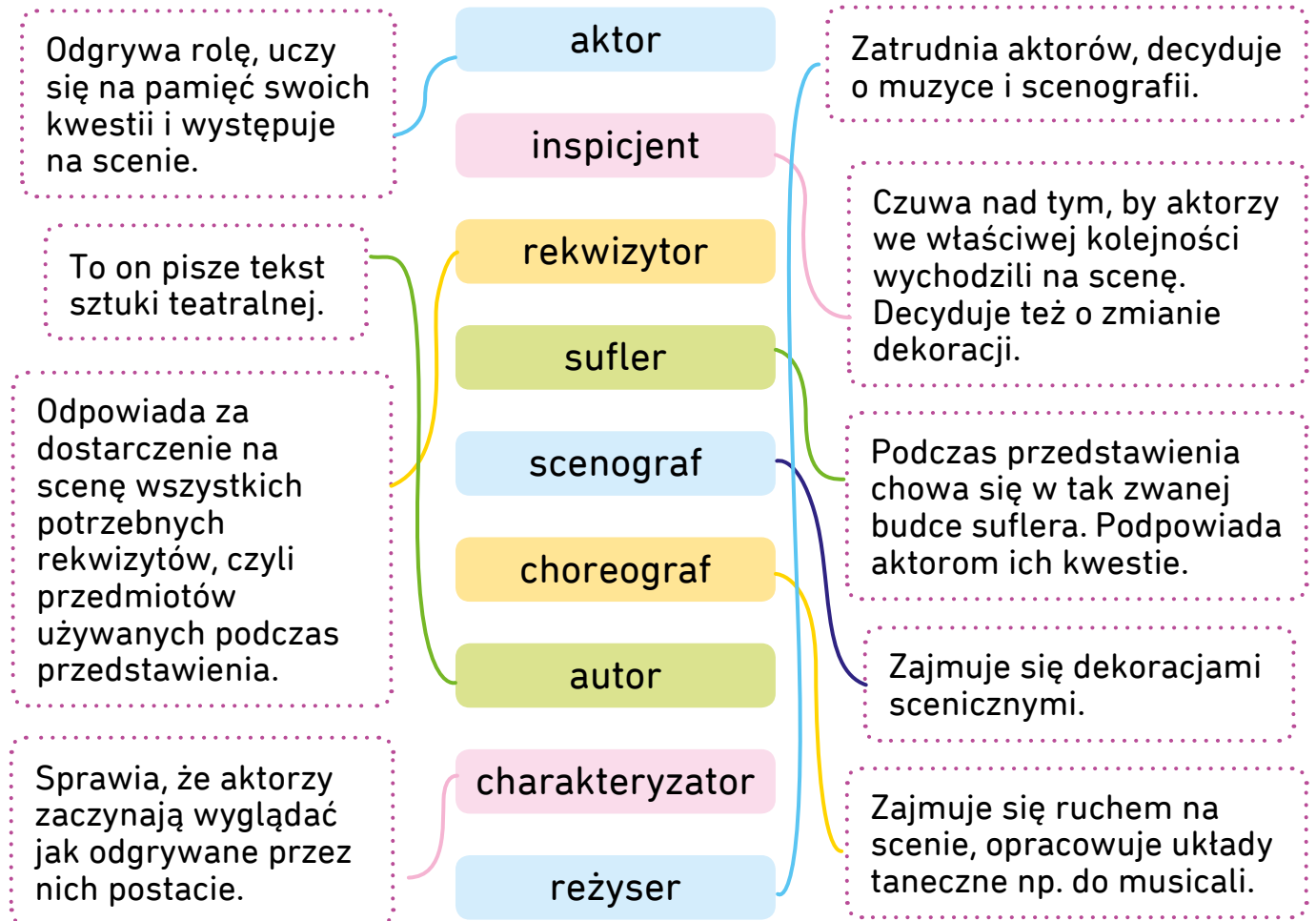
– to międzynarodowa organizacja, która ma za

zadanie tworzenie list najcenniejszych zabytków i bogactw naturalnych.

Na tych listach znajdują się między innymi Białowiecki Park Narodowy,

Stare Miasto w Krakowie i zamek krzyżacki w Malborku.

1. Kto pracuje w teatrze? Połącz nazwy pracowników z funkcjami, jakie pełnią.

1. Spójrz na plakat i zapisz pytania do podanych odpowiedzi.

O której godzinie jest przedstawienie?

O 17.

Kto jest zaproszony na przedstawienie?

Uczniowie szkoły podstawowej.

Gdzie odbędzie się przedstawienie?

W Centrum Kultury w Aktorowie.

Gdzie ono się znajduje?

Na ulicy Reżyserskiej 7.

1. Jaka jest twoja ulubiona książka? Opisz ją, uwzględniając podane poniżej informacje:

- tytuł,
- autor,
- o czym jest przedstawiona historia,
- dlaczego ci się podoba.

Zachęć także inne dzieci do jej przeczytania.

Moja ulubiona książka to „Lassie, wróć!” Erica Knighta. Opowiada o psie, który wraca do domu. Jest bardzo wzruszająca. Przeczytajcie koniecznie!

2. W różnego rodzaju spisach, potrzebnych na przykład w bibliotekach, książki układa się alfabetycznie. Przeczytaj, jakie tytuły należy uporządkować, a następnie zapisz je w liniach we właściwej kolejności.

Kiedy układamy książki w kolejności alfabetycznej, najważniejsze jest nazwisko autora. Pierwsze litery nazwisk wyznaczają porządek alfabetyczny. Nazwisko zapisujemy jako pierwsze, następnie imię autora i tytuł książki.

Maria Krüger „Karolcia”

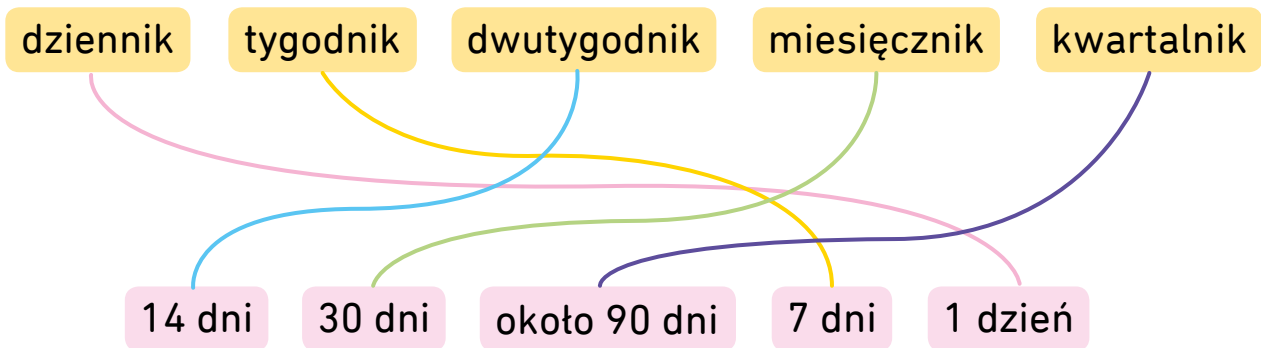
Karol May „Winnetou”

Carlo Collodi „Pinokio”

Aleksander Fredro „Paweł i Gawel”

Carlo Collodi „Pinokio”, Aleksander Fredro „Paweł i Gawel”, Maria Krüger „Karolcia”, Karol May „Winnetou”

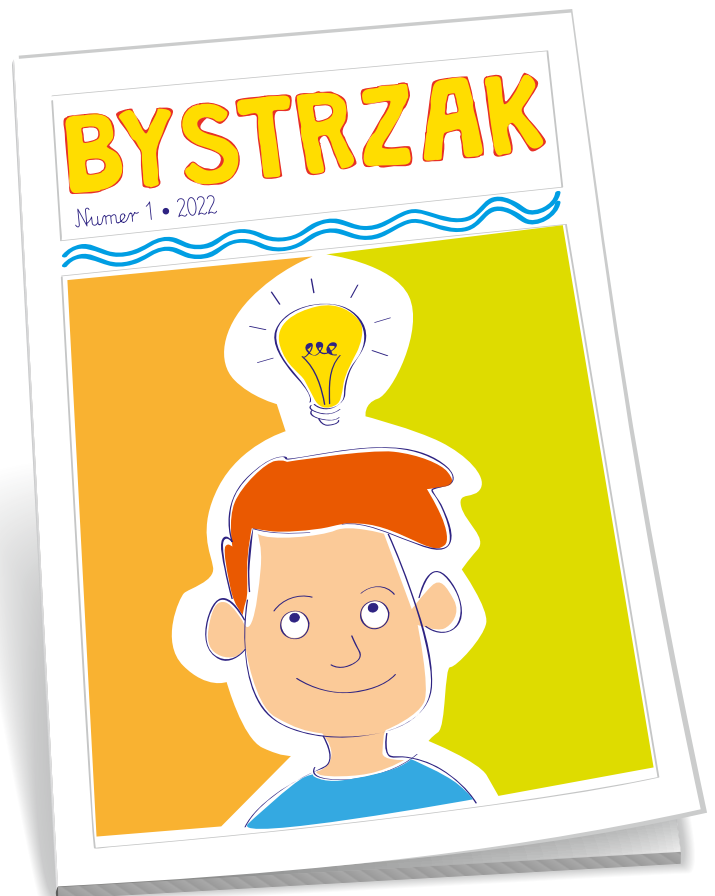
1. Istnieje wiele rodzajów gazet i magazynów. Przekazują one różne informacje, mają różne formy i wychodzą w różnych odstępach czasu. Połącz nazwę gazety lub magazynu z odstępem czasowym, z jakim się ukazuje.

2. Lubisz czytać jakieś czasopisma dla dzieci? Zapytaj kogoś dorosłego, jak takie magazyny wyglądały w czasach jego dzieciństwa. Czy teraz wyglądają inaczej? Zapisz w liniach kilka znanych ci tytułów. W wyznaczonym miejscu zaprojektuj okładkę własnego czasopisma. Jaki będzie nosić tytuł?

„Kosmos dla
dziewczynek”,
„Kumpel”,
„Świerszczyk
Reporter”,
„Supetek”

Znasz inne czasopisma?
Napisz ich tytuły!

1. Uzupełnij zdania brakującymi wyrazami w odpowiedniej formie.

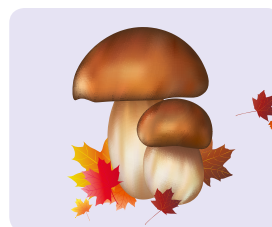
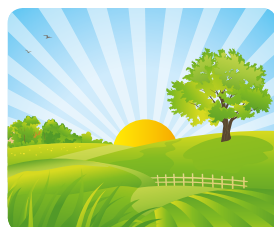
- A** Mikołaj Kopernik urodził się w Toruniu. Był wielkim polskim astronomem. Udowodnił, że Ziemia krąży wokół Słońca.

Słońce Toruń Ziemia astronom

- B** Obieg Ziemi wokół Słońca trwa 365 dni, czyli rok. Dzięki niemu zmieniają się pory roku. Obrót Ziemi wokół własnej osi trwa 24 godziny, czyli dobę. Dzięki niemu mamy dzień i noc.

365 dni 24 godziny dzień i noc pory roku

2. Zamaluj paski odpowiednio do długości dnia i nocy w danej porze roku. Kolor żółty – dzień, kolor granatowy – noc.

1. Ile będzie trwał dzień pierwszego dnia każdej pory roku? Na podstawie podanych godzin ustal, kiedy dzień jest najkrótszy, a kiedy najdłuższy.

21 marca
PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY
5.30–18.00

22 czerwca
PIERWSZY DZIEŃ LATA
4.00–21.00

23 września
PIERWSZY DZIEŃ JESIENI
6.30–18.30

22 grudnia
PIERWSZY DZIEŃ ZIMY
7.40–15.30

Najdłuższy dzień w roku wypada 22 czerwca.

Najkrótszy dzień w roku wypada 22 grudnia.

2. Rok trwa 12 miesięcy. Ułóż ich nazwy zgodnie z kalendarzem i wpisz przy właściwej cyfrze rzymskiej.

grudzień sierpień marzec listopad luty kwiecień
październik maj styczeń czerwiec lipiec wrzesień

I styczeń

VII lipiec

II luty

VIII sierpień

III marzec

IX wrzesień

IV kwiecień

X październik

V maj

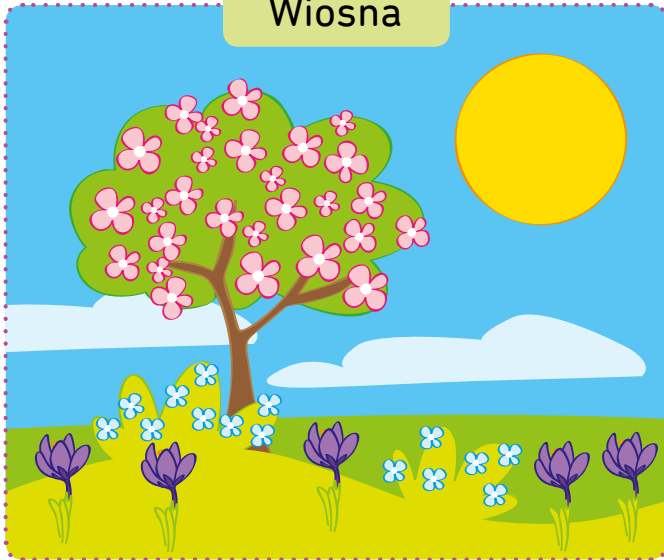
XI listopad

VI czerwiec

XII grudzień

1. Dopisz nazwy miesięcy do danej pory roku. W ramkach namaluj ilustracje charakterystycznymi dla niej kolorami.

Wiosna

marzec, kwiecień,
maj

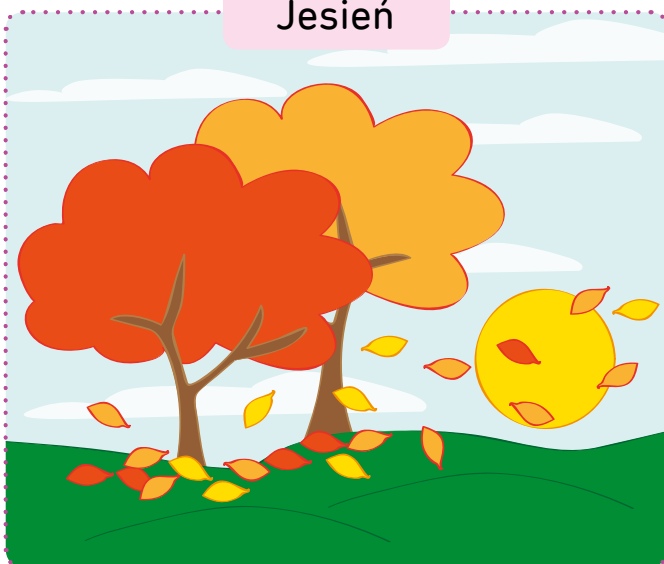
Lato

To przykłady! Namaluj własne ilustracje.

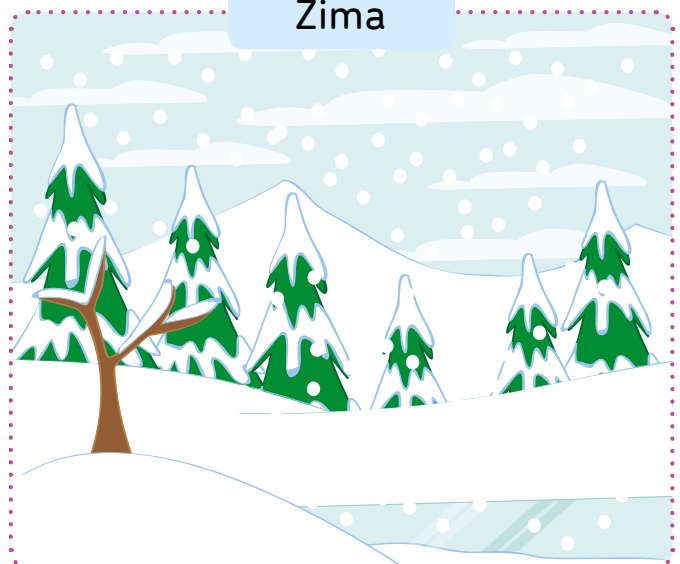
czerwiec, lipiec,
sierpień

Jesień

wrzesień, paź-
dziernik, listopad

Zima

grudzień, styczeń,
luty

1. Podpisz rysunki wyrazami z ramki. Używasz któregoś z wymienionych rodzajów kalendarza? Które z nich są w twoim domu?

kalendarz kieszonkowy
 kalendarz biurkowy

kalendarz w telefonie
 kalendarz ścienny

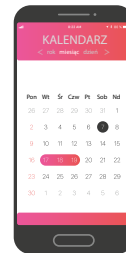
kalendarz
 biurkowy

kalendarz
 kieszonkowy

kalendarz
 ścienny

kalendarz
 w telefonie

2. Dopasuj związek frazeologiczny do jego dosłownego znaczenia.

tracić czas

nie można cofnąć czasu

zdać na czas

czas leczy rany

czas nagli

gorący czas

niełatwy okres w życiu

można zapomnieć o czymś złym, kiedy minie trochę czasu

zajmować się czymś nieważnym

dotrzymać terminu

nie da się zmienić przeszłości

trzeba się pośpieszyć

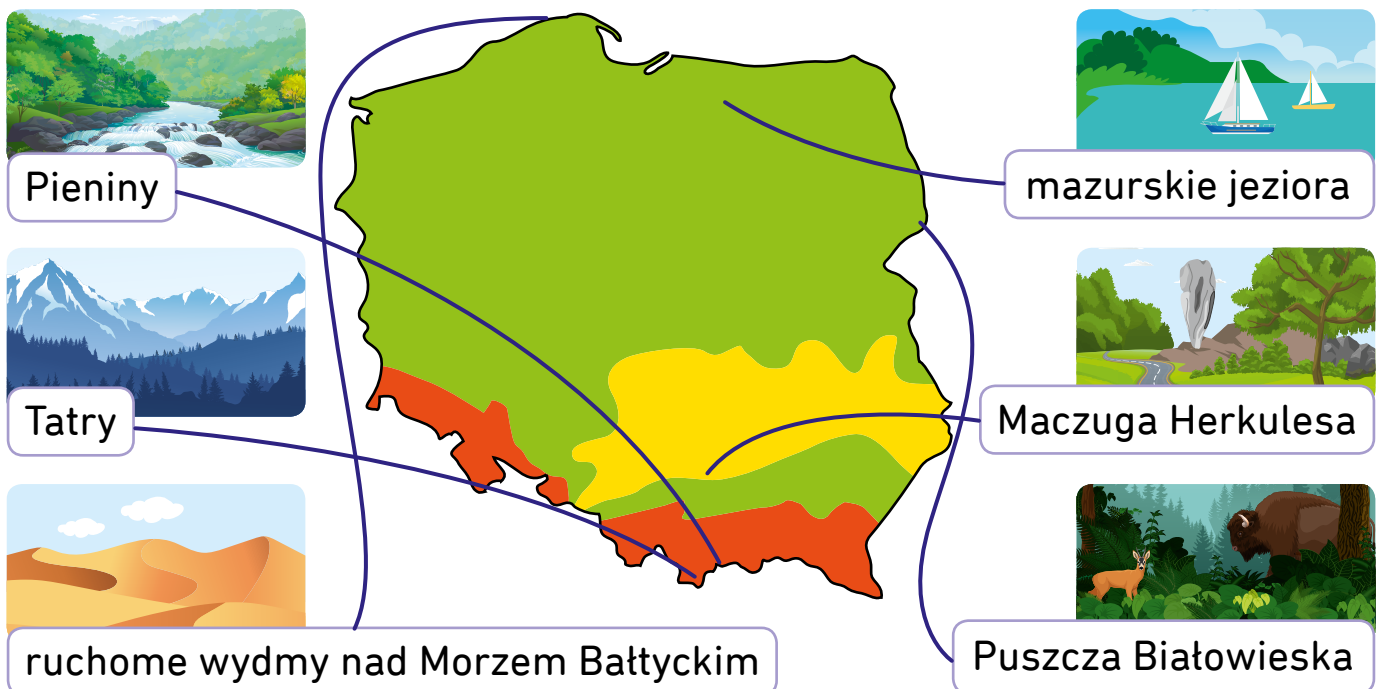
Wybierz dwa frazeologizmy i ułóż z nimi zdania.

To przykłady!
 Ułóż inne zdania.

Chodź, bo nie zdążymy na czas.

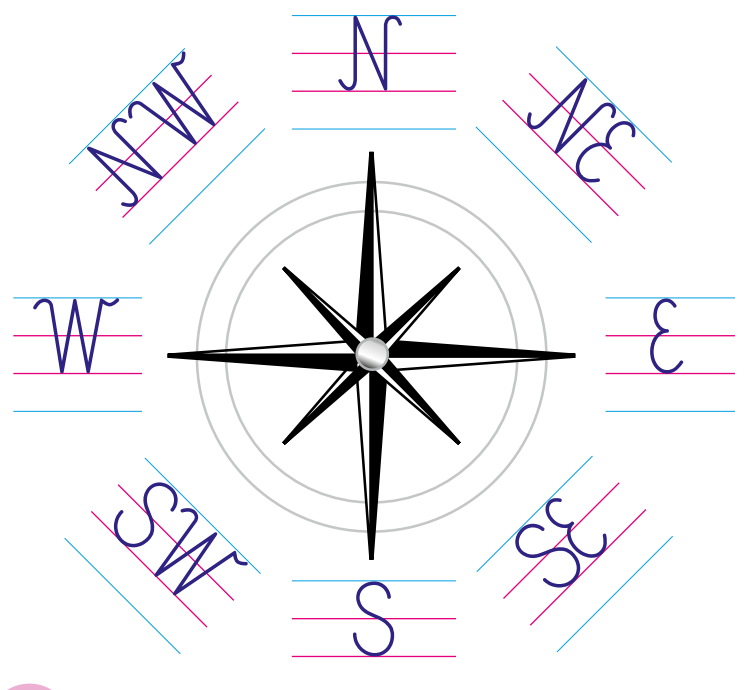
Mama ma teraz gorący czas w pracy.

1. Rodzaje krajobrazu są na mapach zaznaczone odpowiednimi kolorami. Na pomarańczowo zaznacza się góry, na żółto wyżyny, a na zielono niziny. Znajdź mapę Polski w atlasie, zapamiętaj, jak wygląda ukształtowanie terenu, a następnie pokoloruj mapę. Połącz strzałkami różne krajobrazy z miejscami, w których się znajdują.

2. Róża wiatrów to tarcza, na której strzałkami oznacza się kierunki. Wstępuje ona często na mapach morskich. Przeczytaj objaśnienia używanych na niej skrótów, a następnie uzupełnij symbole kierunków na róży wiatrów.

N północ	S południe
W zachód	E wschód
NW północny zachód	NE północny wschód
SW południowy zachód	SE południowy wschód

1. Połącz strzałką opis regionu Polski z jego nazwą na mapie.

Kiedyś na tych terenach rozciągała się puszcza, dziś to głównie pola i łąki oraz lasy.

Na tych terenach rozciągają się bagna, puszcze i rozlewiska rzek. Można tu znaleźć naturę nietkniętą ręką człowieka.

Ten teren w większości jest zagospodarowany przez użytki rolne i sady. Jest pocięty licznymi rzekami.

Teren składa się głównie z wyżyn. To miejsce, gdzie leżą polskie pasma górskie, takie jak najwyższe Tatry.

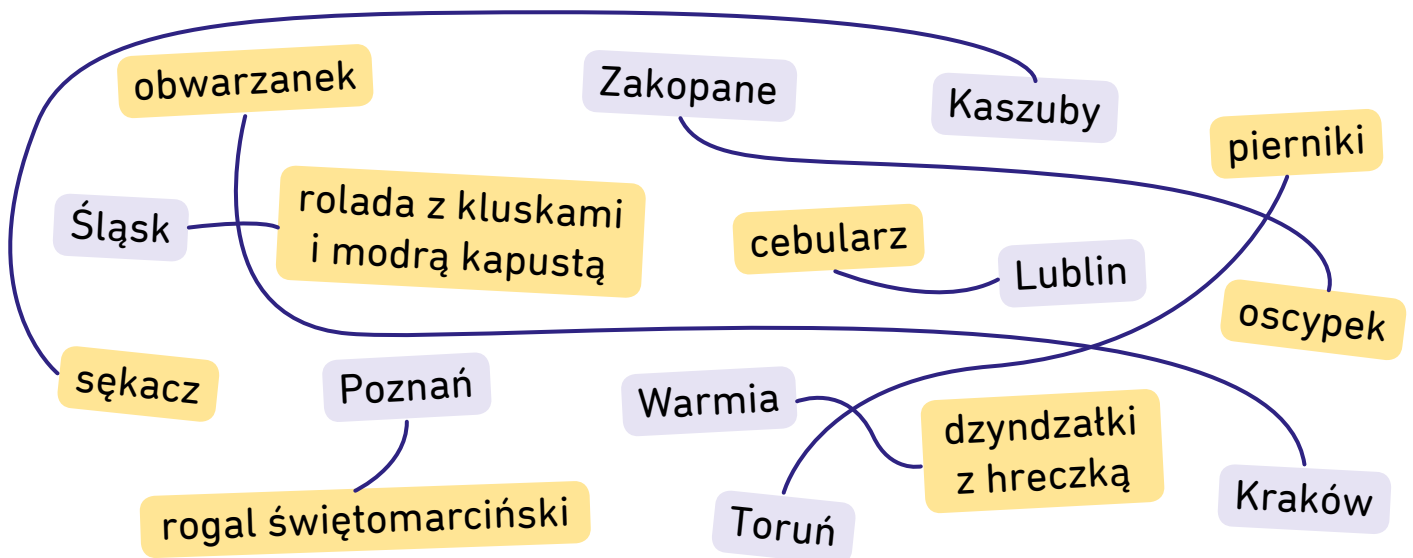
Obszar ten leży najbliżej morza, wiąże się to z występowaniem takich elementów krajobrazu, jak wydmy i piaszczyste plaże.

Na tym obszarze występują bardzo licznie jeziora. Tam też są położone dwa największe polskie jeziora – Śniardwy i Mamry.

To rejon górniczy. Oprócz miejsc niezmiennych przez człowieka można obserwować obszary zdominowane przez przemysł.

1. Każdy region Polski ma jakieś charakterystyczne dla siebie przysmaki. Potrafisz powiedzieć, gdzie można spróbować tych smakotyków? Dopasuj każdy z nich do właściwego miasta lub regionu.

2. Uzupełnij zdania wyrazami podanymi w ramce.

Orzeł Biały w koronie Mazurek Dąbrowskiego
Godło biało-czerwona flaga hymn

Godło, flaga i hymn to polskie symbole narodowe.

W godle Polski jest Orzeł Biały w koronie na czerwonym

tle. Flaga Polski jest biało-czerwona. Hymn naszej ojczyzny

nosi tytuł „Mazurek Dąbrowskiego”.

1. Przeczytaj fragmenty zdań. Zastanów się i odpowiednio je uzupełnij.

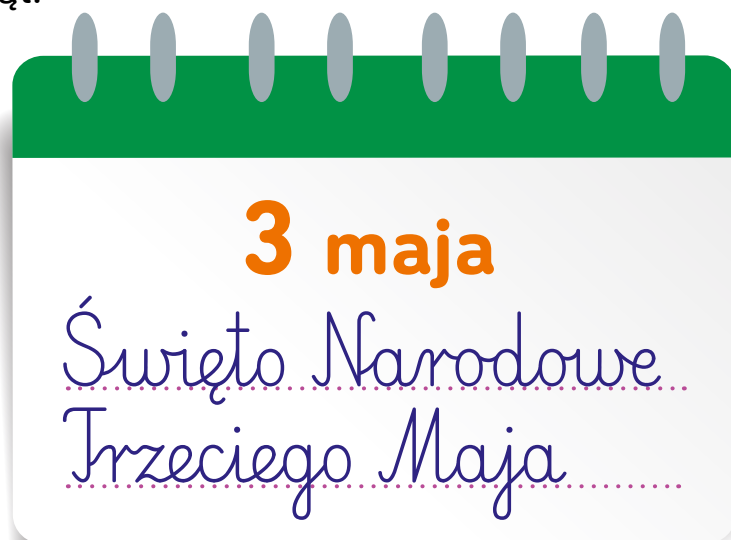
Pełna nazwa naszego kraju brzmi Rzeczpospolita Polska

Stolicą naszego kraju jest Warszawa

Polskie góry to Tatry

Najdłuższa rzeka to Wisła

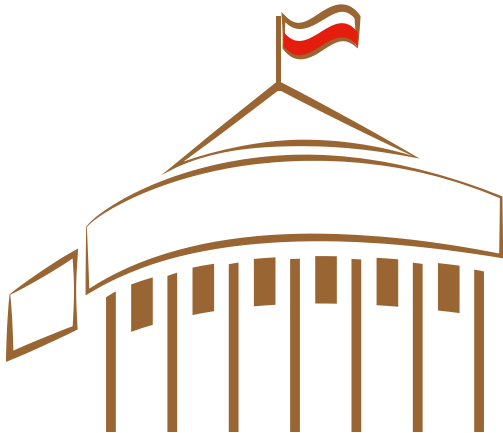
2. Wpisz na kartce z kalendarza nazwę święta, które obchodzimy 3 maja. Uzupełnij nazwę innych majowych świąt. Pamiętaj o wielkiej literze w nazwach świąt.

1 maja – Święto Pracy

2 maja – Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

1. Dopasuj pojęcia do definicji.

Mają realny wpływ na władzę, w wyborach wybierają prezydenta, posłów i senatorów.

To najwyższy przedstawiciel państwa polskiego. Dbą, by przestrzegano konstytucji, i jest najwyższym dowódcą armii.

konstytucja

Sejm i Senat

prezydent

premier

sądy

obywatele Polski,
którzy ukończyli
18 lat

Zasiada w nich 460 posłów i 100 senatorów. Posłowie mają za zadanie uchwalanie ustaw, czyli tworzą prawo, które obowiązuje w Polsce. Obowiązkiem senatorów jest zatwierdzanie lub odrzucanie propozycji posłów.

Stoją na straży prawa, aby przestrzegali go każdy obywatel – także prezydent.

Najważniejszy zbiór praw w państwie. Wszystkie inne ustawy, zarządzenia i prawa muszą być z nim zgodne. Gwarantuje przestrzeganie praw obywatelskich. Określa, kto rządzi w państwie.

Kieruje pracą rządu, czuwa nad tym, by ustawy były wprowadzane w życie. Stoi na czele Rady Ministrów. Każdy minister ma swoją dziedzinę, za którą jest odpowiedzialny.

1. Spójrz na mapę. Przy nazwach zaznaczonych atrakcji wpisz właściwe numery.

6 Rynek Wielki w Zamościu

1 Zamek w Mosznej

4 Błędne Skąły

2 Klify na wyspie Wolin

5 Pałac Krzyżtopór

3 Kazimierz Dolny

2. Co to znaczy „być patriotą”? Co ty możesz zrobić, aby być dobrym Polakiem? Wymień kilka rzeczy i zapisz je.

Przestrzegać prawa, dobrze się uczyć,
dbać o środowisko, być uczynnym
i uprzejmym dla innych.

To przykład! Co jeszcze
możesz zrobić?

1. Dokończ zdania i wpisz wyrazy w krzyżówkę. Odczytaj hasło.

1.	O	B	W	A	R	Z	A	N	E	K			
			2.	C	Z	W	A	R	T	E	K		
			3.	S	T	Y	C	Z	N	I	A		
					4.	C	I	A	Ł	A			
			5.	G	O	Ż	D	Z	I	K			
					6.	P	A	L	M	Y			
					7.	L	A	J	K	O	N	I	K

1. Tradycyjne pieczywo, które można dostać na krakowskim rynku, to...
2. Każdy musi zjeść pączka w tłusty...
3. Święto Trzech Króli obchodzimy 6...
4. 60 dni po Wielkanocy odbywają się procesje z okazji Bożego...
5. Kwiat wręczany dawniej kobietom 8 marca to...
6. W niedzielę przed Wielkanocą święcimy...
7. W Krakowie po rynku na sztucznym koniku biega...

2. Przyjrzyj się rysunkowi. Odczytaj zapisane na nim nazwy polskich miast. Policz głoski w każdej nazwie, wpisz je w kóteczka.

1. Z rozsypanych fragmentów ułóż zdanie. Zapisz je w liniach.

11 listopada

1918 roku

Polska

odzyskała

niepodległość

po

zaborów.

123 latach

11 listopada 1918 roku Polska odzyskała
niepodległość po 123 latach zaborów.

2. Co to znaczy „emigrować”? Jak myślisz, co czują ludzie, którzy emigrują z Polski? Uzupełnij zdania.

Emigrować to znaczy wyjechać ze swojej ojczyzny
na stałe lub na długo do innego kraju.

Ludzie, który emigrują, mogą czuć smutek, niepewność,
samotność, nadzieję, ciekawość

1. W jakim celu ludzie wyjeżdżają za granicę? Uzupełnij tekst na temat emigracji.

wojna spokój bezpieczeństwo wyższy podróżować
praca zarobki zwiedzać tragiczny

Ludzie wyjeżdżają za granicę z wielu powodów. Główną przyczyną

jest ich sytuacja finansowa. Poszukują lepszej

pracy

i wyższych

zarobków

, które pozwolą im wieść życie na

wyższym

poziomie. Młodzi ludzie emigrują dlatego,

że chcą

podróżować

i zwiedzać

świat. Często

jednak powody takich decyzji są

tragiczne

. Ludzie

z krajów, w których na przykład trwa

wojna

, wyruszają

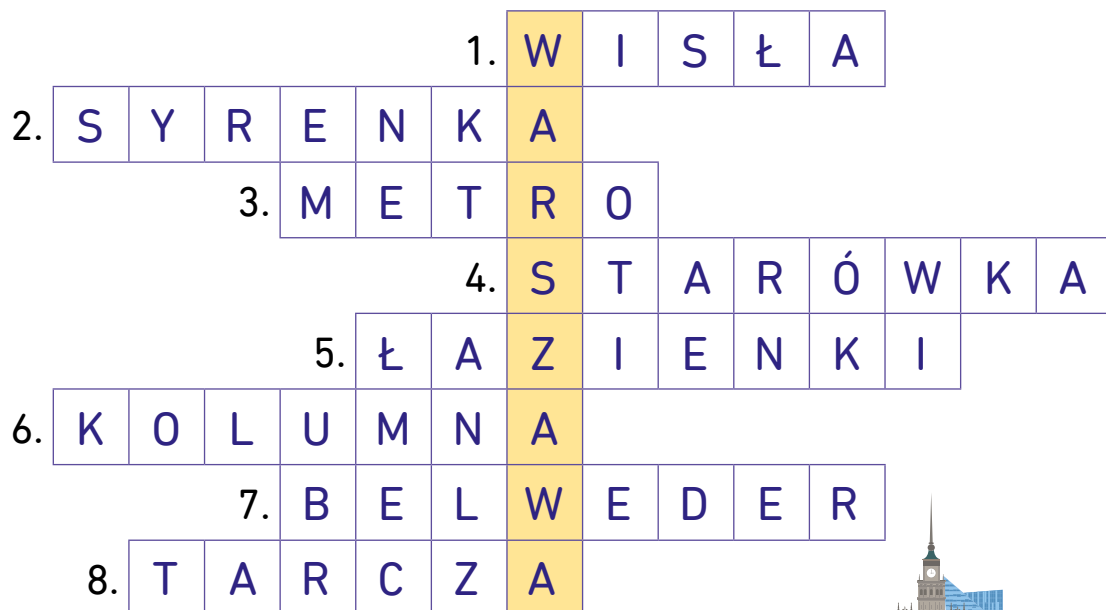
w świat w poszukiwaniu

spokoju

i bezpieczeństwa.

1. Rozwiąż krzyżówkę i napisz hasło.

1. Najdłuższa rzeka w Polsce.
2. W herbie Warszawy.
3. Szybka kolej podziemna.
4. Najstarsza część Warszawy.
5. Park z Pałacem na Wodzie.
6. Stoi na niej pomnik Zygmunta.
7. Mieszka w nim prezydent.
8. W ręce Syrenki.

Hasło: Warszawa

2. Zaznacz na mapie Polski za pomocą czerwonego kwadracika stolicę naszego kraju. Napisz jej nazwę. Zaznacz miejscowość, w której mieszkasz. Napisz jej nazwę.

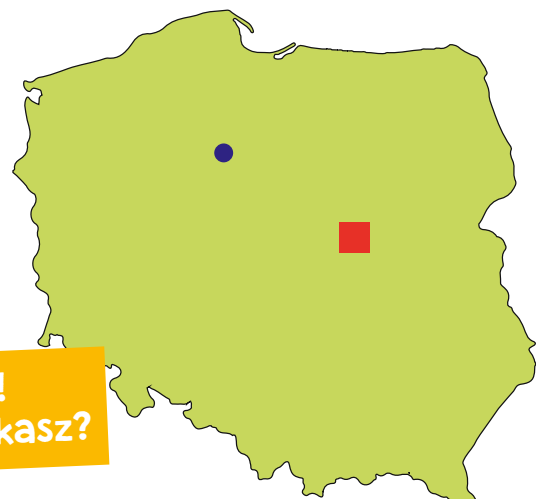
Stolica Polski:

Warszawa

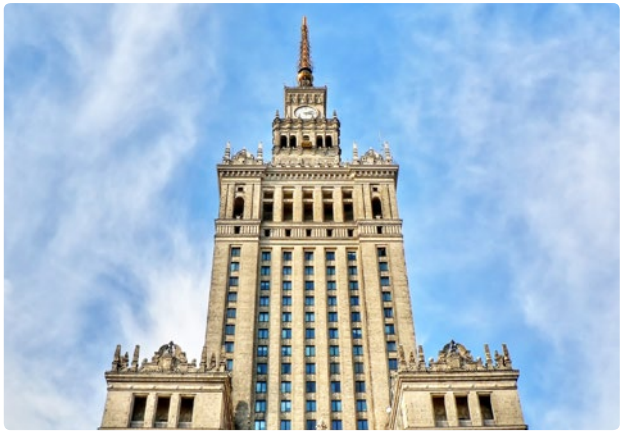
Twoje miejsce zamieszkania:

Bydgoszcz

To przykład!
A ty gdzie mieszkasz?

1. Podpisz zabytki Warszawy.

Pałac Kultury
i Nauki

Kolumna
Zygmunta III Wazy

Zamek Królewski

Stare Miasto

Stare Miasto Zamek Królewski
Pałac Kultury i Nauki Kolumna Zygmunta III Wazy

1. Podpisz zabytki Warszawy.

Belweder

Pomnik Małego
Powstańca

Grób Nieznanego
Żołnierza

Pomnik Fryderyka
Chopina

Pomnik Fryderyka Chopina Belweder
 Pomnik Małego Powstańca Grób Nieznanego Żołnierza

1. Zaznacz prawidłowe zakończenia zdań dotyczących Biskupina.

Biskupin to osada:

- dawnych Słowian.
 współczesnych Słowian.

Chaty w Biskupinie są zrobione z:

- glinianych cegieł.
 drewnianych bali.

Biskupin leży na:

- półwyspie.
 wzgórzu.

Dachy chat były przykryte:

- dachówką.
 strzechą.

W osadzie kobiety zajmowały się głównie:

- tkactwem i zbieraniem jagód i ziół.
 polowaniami i wyrabianiem narzędzi.

2. Opowiedz na pytania.

Czym zajmuje się archeolog?

Archeolog bada pozostałości dawnych czasów i prowadzi wykopaliska.

Jakie słynne odkrycie archeologiczne potrafisz wymienić?

Odkrycie ruin Troi.

To przykład!
Znasz jakieś inne?

1. W którym roku powstały te miasta? Podążaj za liniami, a poznasz daty. Zapisz nazwę najstarszego miasta. Wybierz jedno z miast i w wyznaczonym miejscu narysuj jego herb.

Kazimierz Dolny

Gniezno

Sandomierz

Poznań

Kalisz

X w.

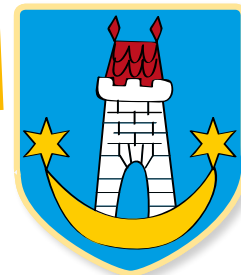
XIV w.

XIII w.

IX w.

X w.

A może narysujesz
inny herb?

Najstarsze polskie miasta to:

Kalisz, Poznań i Gniezno.

2. Odczytaj wyrazy od tyłu, a dowiesz się, którego z zamków dotyczy każda ciekawostka. Zapisz ich nazwy.

Jest to największy zbudowany przez Krzyżaków zamek w Europie. Jest położony nad rzeką Nogat.

KROBLAM

Malbork

W tym krzyżackim zamku każdego roku w lipcu odbywają się zawody rycerskie. Leży nad Jeziorem Czorsztyńskim.

ŃYZRBOD-BULOG

Golub-Dobrzyń

Na dziedzińcu tego zamku znajduje się studnia głęboka na 60 metrów. Podobno w lochach tej budowli był uwięziony legendarny zbój Janosik.

ACIZDEIN

Niedzica

Wybudowano go z rozkazu króla Kazimierza Wielkiego. Otaczały go bagna i łąki, gdzie według baśni grasował diabeł Boruta.

ACYZCĘŁ

Lęczyca

1. Rozwiąż rebusy i odczytaj nazwy polskich łańcuchów górskich. Zaznacz je na mapie.

1

~~kienka~~ + ~~lfin~~ + ~~grys~~

2

~~tofel~~ + ~~puga~~ + ~~dzień~~

3

Ś + ~~zien~~ + ~~rba~~ + ~~żak~~ + ~~arb~~ + ie

3

Góry

1 Sudety 2 Karpaty 3 Świętokrzyskie

2. Roślinność w górach tworzy tzw. piętra. Połącz rodzaj roślinności z nazwą piętra, a następnie piętro z odpowiednią wysokością na rysunku.

skaliste szczyty

lasy iglaste

lasy mieszane i liściaste

łąki górskie

krzewiaste sosny

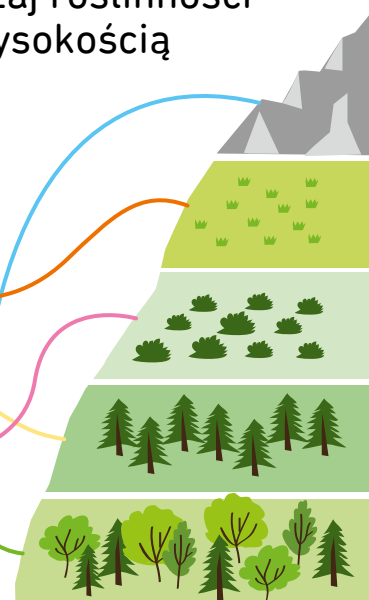
regiel dolny

hale

regiel górny

kosodrzewina

turnie

1. Odczytaj nazwy szczytów i do każdego z nich dopasuj pasmo górskie, do którego należy.

Karkonosze Tatry Beskid Żywiecki Bieszczady

2. Jakie zwierzęta żyją w polskich górach? Przyjrzyj się obrazkom i zapisz ich nazwy w kolejności, jaką wskazują numery.

wilk,
ryś, orzeł,
niedźwiedź,
salamandra,
kozica, bóbr

1. Czym różni się rezerwat przyrody od pomnika przyrody? Poszukaj definicji i zdjęć w atlasach, encyklopediach lub w Internecie i zapisz je własnymi słowami.

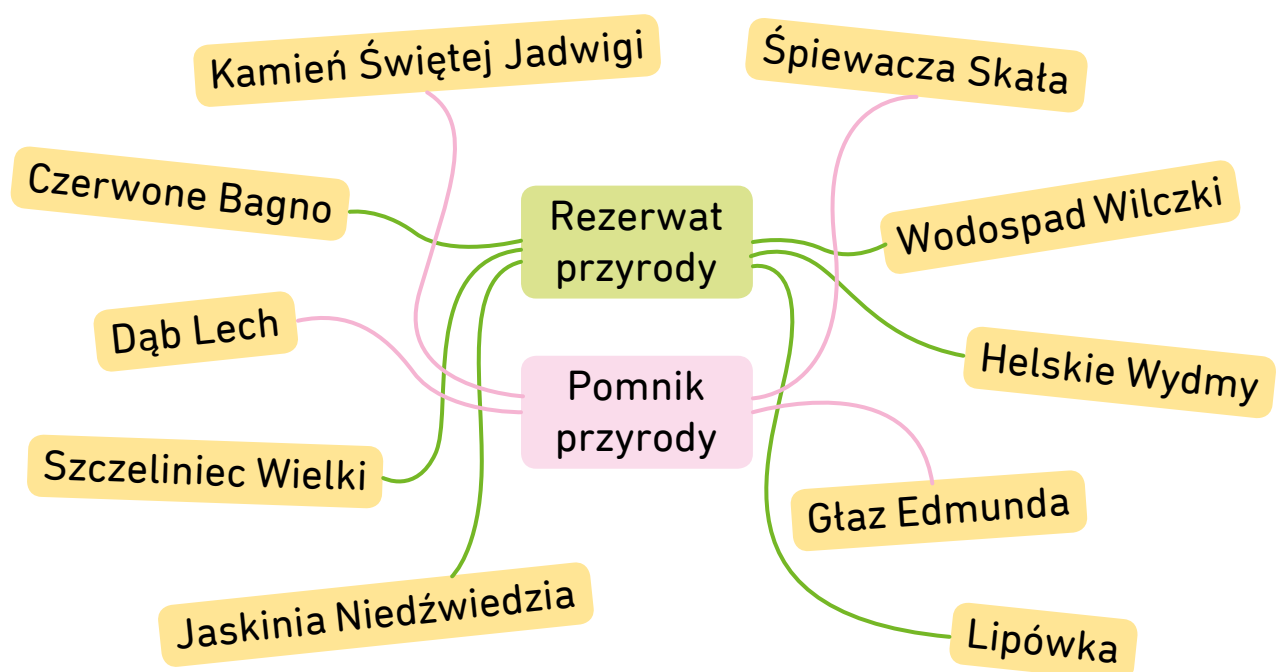
Rezerwat przyrody

To obszar, na którym chroniona jest cała przyroda - zwierzęta i rośliny.

Pomnik przyrody

To pojedynczy element przyrody, np. drzewo, który podlega ochronie.

2. Które nazwy określają pomniki przyrody, a które rezerваты? Połącz nazwę z właściwą kategorią.

1. Dopisz nazwy parków, w których chronione są wymienione zwierzęta.

żubry

Białowieski Park Narodowy

jelenie

Stowiński Park Narodowy

kozice

Tatrzański Park Narodowy

tosie

Biebrzański Park Narodowy

muflony

Karkonoski Park Narodowy

wydry

Drawieński Park Narodowy

dziki

Karkonoski Park Narodowy

nietoperze

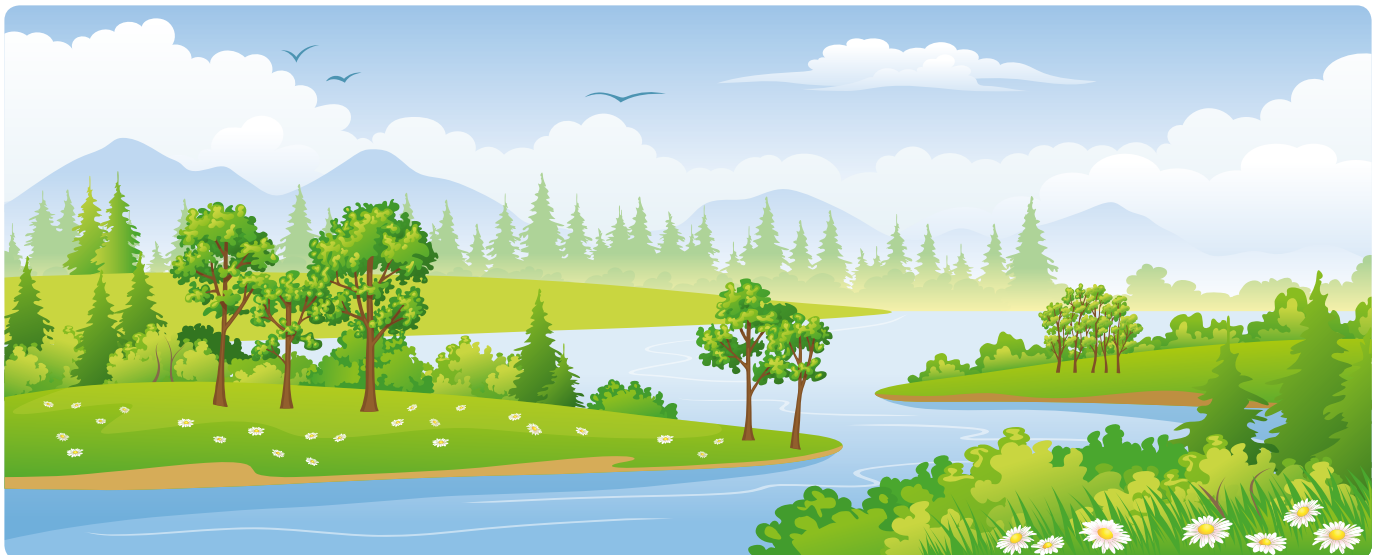
Park Narodowy Bory Tucholskie

żbiki

Bieszczadzki Park Narodowy

rysie

Babiogórski Park Narodowy

1. Popraw zasady zachowania w parkach narodowych tak, aby były zgodne z prawdą. Przepisz trzy wybrane poprawione zasady.

Można poruszać się nie tylko po wyznaczonych szlakach.

Wolno niszczyć skały i zanieczyszczać wodę.

Można śmiecić.

Wolno zbliżać się do zwierząt.

Można zrywać rośliny i grzyby.

Nie można śmiecić.

Nie wolno zbliżać się do zwierząt.

Nie można zrywać roślin i grzybów.

2. Zlokalizuj na mapie swoje miejsce zamieszkania. Jaki park narodowy znajduje się najbliżej ciebie? Zapisz jego nazwę.

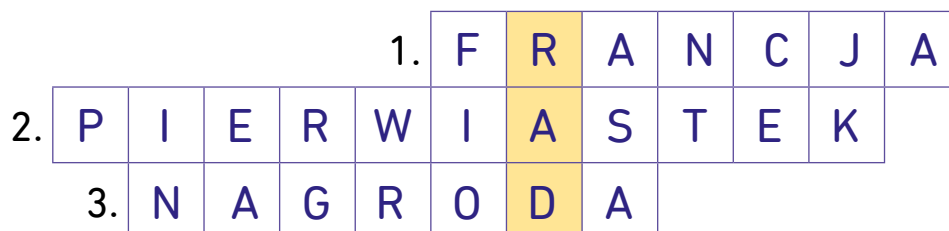
To przykład! Napisz właściwą dla siebie nazwę.

Narwiański

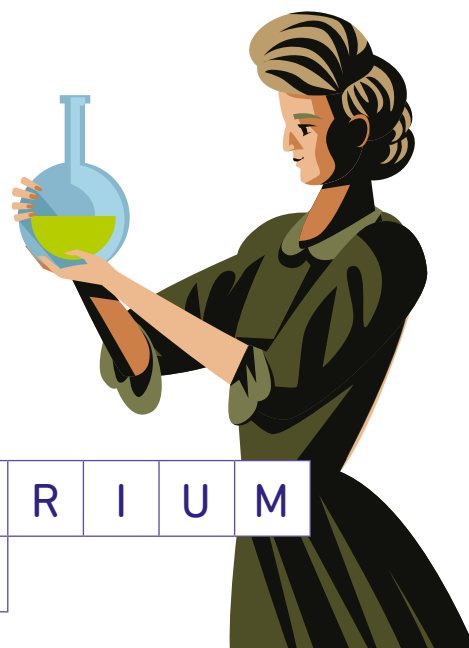
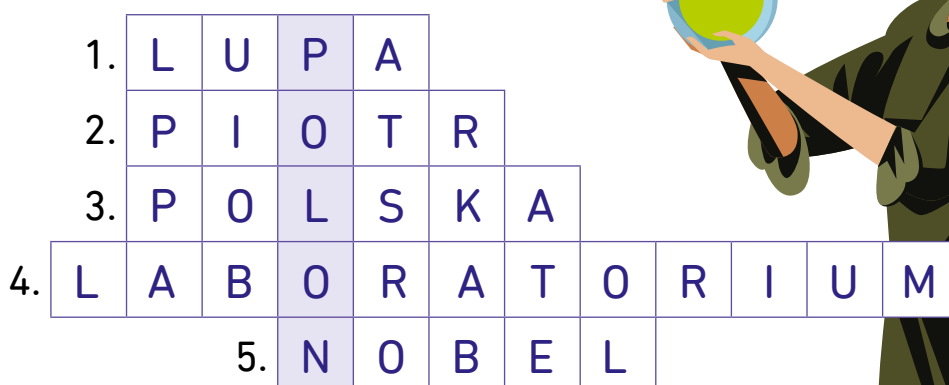
Park Narodowy

1. Rozwiąż krzyżówkę i podaj nazwy pierwiastków, które odkryła Maria Skłodowska-Curie.

1. Druga ojczyzna Marii Skłodowskiej-Curie.
 2. Może być promieniotwórczy.
 3. ... Nobla.

1. Powiększa np. obrazki, literki.
 2. Imię męża Marii Skłodowskiej-Curie.
 3. Narodowość Marii Skłodowskiej-Curie.
 4. Miejsce pracy chemika.
 5. Nazwisko wynalazcy dynamitu.

rad i polon.

1. Uzupełnij zdania. Podaj daty i nazwy miejscowości.

Maria Skłodowska-Curie urodziła się 7 listopada 1867 roku
w Warszawie, a zmarła 4 lipca 1943 roku
w Passy we Francji.

2. Otocz pętlą dwie dziedziny, w których Maria Skłodowska-Curie otrzymała nagrodę Nobla.

Literatura

Matematyka

Fizyka

Medycyna

Chemia

Fizjologia

3. Uzupełnij zdania.

Alfred Nobel urodził się w 1833 roku w Sztokholmie,
zmarł w 1896 roku w San Remo.

4. W jakich dziedzinach przyznawane są Nagrody Nobla?

Z fizyki, chemii, medycyny, literatury
oraz za działalność pokojową.

5. Co wynalazł Alfred Nobel?

dynamit

1. Wyszukaj informacje na temat Jana Matejki, a następnie uzupełnij tekst zdobytymi wiadomościami.

Jan Matejko jest jednym z najwybitniejszych polskich malarzy.

Urodził się w 1838 roku w Krakowie. Miał aż

dziesięcioro rodzeństwa. Kiedy miał trzyznaście lat,

rozpoczął studia na Akademii Sztuk Pięknych

w Krakowie. Od 1873 roku kierował tą uczelnią, to znaczy był

jej rektorem. Całe życie mieszkał w Krakowie przy ulicy

Floriańskiej. Dziś znajduje się tam muzeum.

Jan Matejko stworzył ponad trzysta obrazów. Zmarł

w 1893 roku.

1. Czy jest to fragment obrazu Jana Matejki? Postaw znak ✓ przy tych dziełach, których autorem jest wybitny malarz.

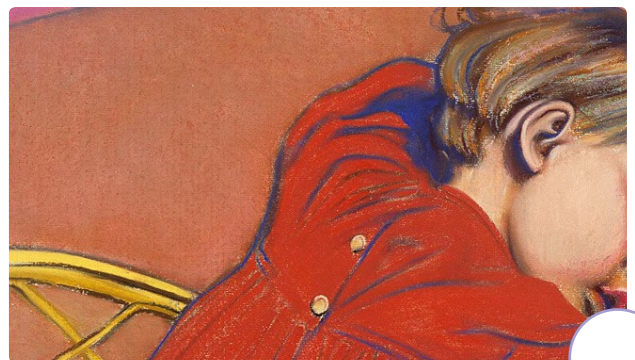
Staćczyk

Rejtan – Upadek Polski

Kołomyjka

Śpiący Staś

Autoportret

Dziewczynka z chryzantemami

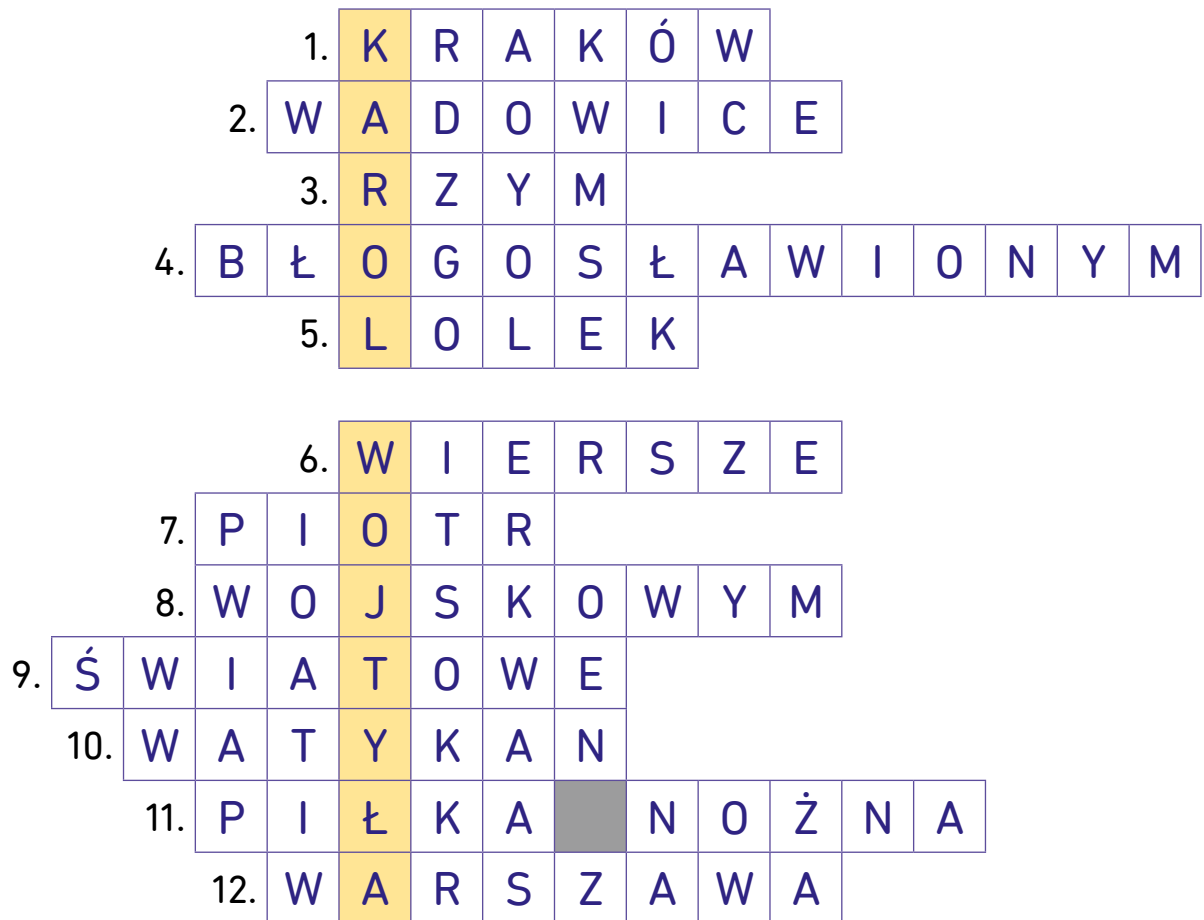
Dziwny ogród

Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem

1. Zbierz informacje na temat Jana Pawła II, a następnie rozwiąż krzyżówkę. Odczytaj hasło i uzupełnij zdanie.

- Miasto, w którym Jan Paweł II studiował polonistykę.
- Miejsce urodzenia papieża.
- Na jego terenie znajduje się Watykan.
- Sześć lat po śmierci Jan Paweł II został ogłoszony...
- Tak Jan Paweł II był nazywany w dzieciństwie.
- Kiedy był młody, pisał...
- Pierwszym papieżem był święty...
- Tata papieża Polaka był urzędnikiem...
- Z jego inicjatywy powstały... Dni Młodzieży.
- Najmniejsze państwo świata i siedziba papieża.
- Jeden ze sportów, jakie papież uprawiał w dzieciństwie.
- Miasto, w którym papież spotkał się z wiernymi podczas pierwszej pielgrzymki do Polski.

Jan Paweł II naprawdę nazywał się Karol Wojtyła.

1. Uzupełnij krzyżówkę. Odczytaj hasło i uzupełnij zdanie.

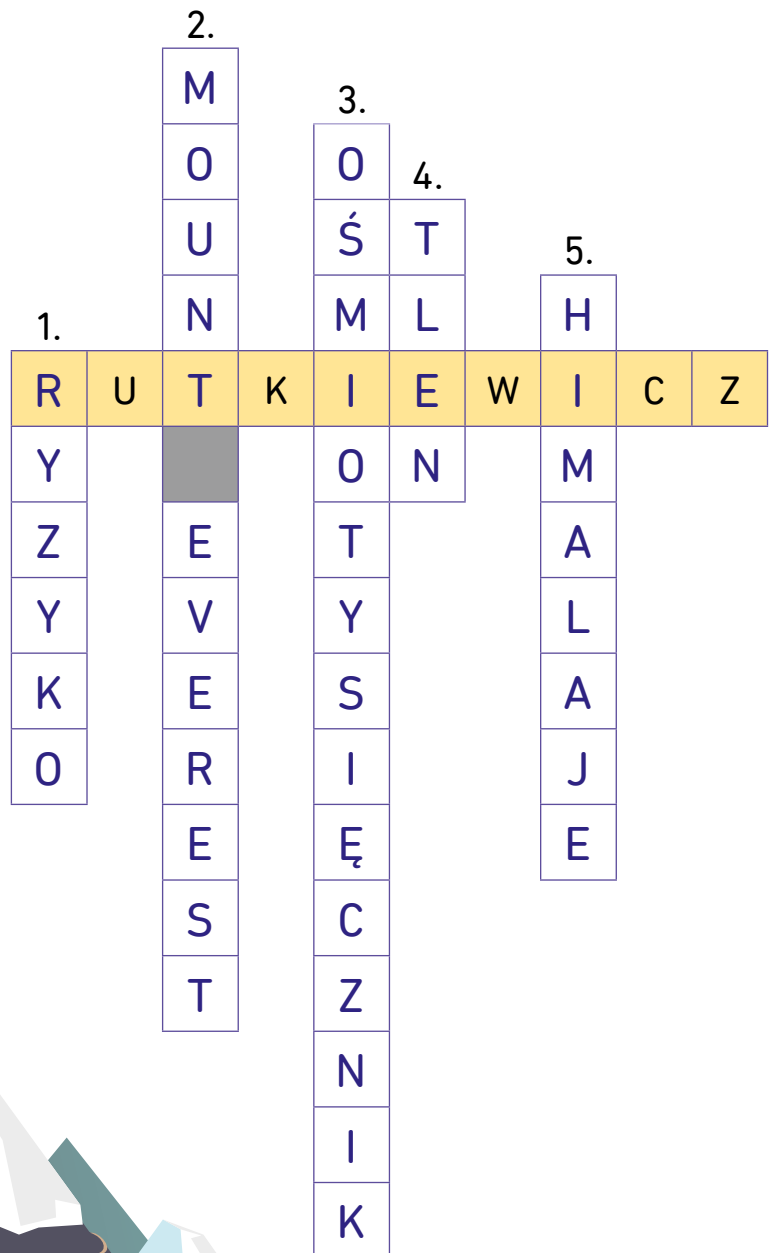
1. Góry to bardzo niebezpieczne miejsce, każdy, kto się wspina, podejmuje...

2. Najwyższy szczyt Ziemi.

3. Góra, która liczy ponad osiem tysięcy metrów ponad poziomem morza.

4. Brakuje go wysoko w górach, co powoduje problemy z oddychaniem.

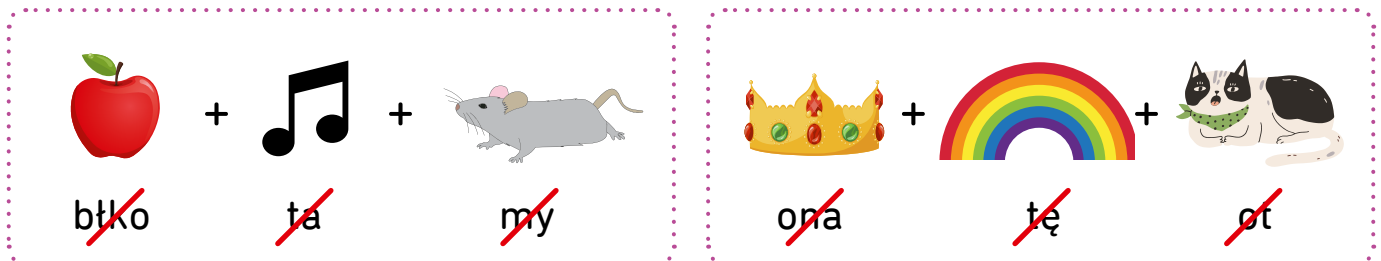
5. Pasma górskie, do którego należy Mount Everest.

Wanda Rutkiewicz to wybitna polska himalaistka. Była

trzecią kobietą na świecie i pierwszą Polką, która zdobyła Mount Everest.

1. Rozwiąż rebus, a dowiesz się, kto jest autorem słynnego zdania „Nie ma dzieci, są ludzie”. Zapisz w liniach jego imię i nazwisko.

Janusz Korczak

2. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

pismo nauczyciel wojna zwolennik książka autor

Janusz Korczak był lekarzem i nauczycielem. Pisał książki dla dzieci i o dzieciach. Jest autorem popularnej

lektury „Król Maciuś Pierwszy”. Żył w czasach drugiej wojny

światowej. Przez wiele lat prowadził Dom Sierot. Opracował pisane

w większości przez dzieci pismo „Mały Przegląd”. Był wielkim zwolennikiem uznania i poszanowania praw dziecka.

Razem ze swoimi wychowankami zginął w Treblince.

1. Dopasuj imiona polskich noblistów do odpowiednich nazwisk i dziedzin. Pokoloruj ramki na właściwe kolory.

Lech

Skłodowska-Curie

1996 r.

Literacka Nagroda Nobla

Wisława

Tokarczuk

1924 r.

W dziedzinie literatury
za powieść „Chtopi”

Henryk

Miłosz

1983 r.

Pokojowa Nagroda Nobla

Czesław

Szymborska

1980 r.

W dziedzinie literatury,
za całokształt twórczości
literackiej

Olga

Sienkiewicz

1903 r.

Wraz z mężem Piotrem,
w dziedzinie fizyki

1911 r.

Za odkrycie polonu i radu

Władysław
Stanisław

Wałęsa

1905 r.

W dziedzinie literatury

Maria

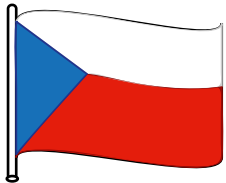
Reymont

2018 r.

Literacka Nagroda Nobla

1. Polska ma siedmiu sąsiadów. Rozpoznaj, jakiego państwa dotyczy opis, i przy każdym z nich narysuj odpowiednią flagę.

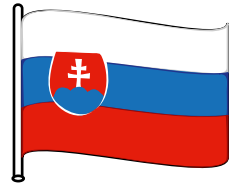
To jeden z najbogatszych krajów świata. Słynie z produkowanych tam samochodów, takich jak BMW i Volkswagen, oraz z infrastruktury drogowej – w całym kraju jest aż 13 tysięcy kilometrów autostrad.

Język mieszkańców tego kraju może wydawać się nam zabawny, ale to właśnie tam wymyślono popularne dziś słowo „robot”. Jednym z popularniejszych tamtejszych dań są knedliki.

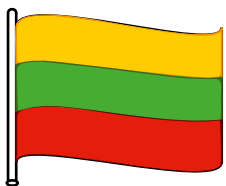
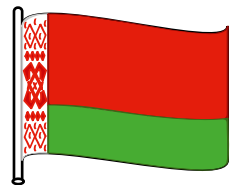
Z tym krajem łączy nas wspólny łańcuch górski, Tatry. Na terenie tego kraju znajduje się aktywny gejzer, wyrzucający wodę co półtora dnia. Podobne zjawiska można znaleźć jedynie na Islandii.

Ten kraj słynie z żyznych ziem i upraw zboża i winorośli. Państwo to jest prawie dwukrotnie większe niż Polska, co czyni je największym krajem leżącym w całości na kontynencie europejskim.

Z tym państwem dzielimy Puszcę Białowieską. Na jego terenie znajduje się wiele obszarów, które są zamieszkiwane przez dzikie zwierzęta, takie jak bobry, wydry i łosie. Podstawowym składnikiem kuchni są w tym kraju ziemniaki.

Z tym krajem było związanych wielu wybitnych Polaków, na przykład Adam Mickiewicz. Krajobraz słynie z lasów i jezior oraz słynnej rzeki Niemen. Za sport narodowy mieszkańcy uważają koszykówkę.

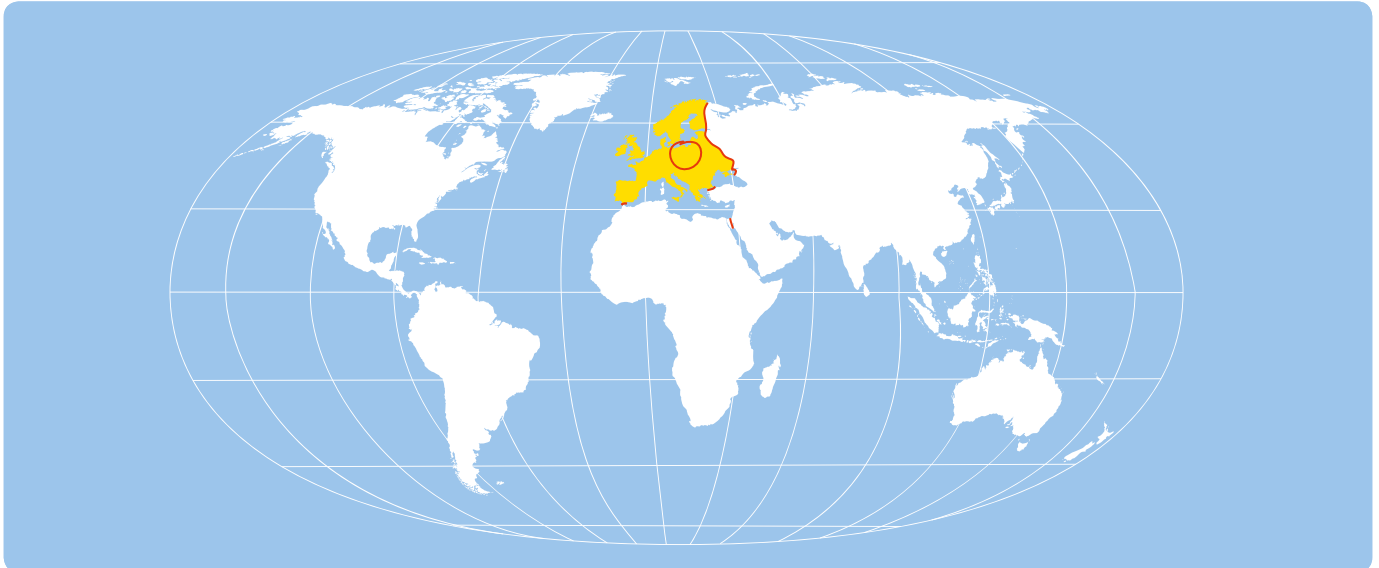

To największy kraj świata. Znajduje się na terytorium Europy i Azji. Słynie z bogactw naturalnych: diamentów, złota, węgla, ropy naftowej i gazu ziemnego. Pochodzący z tego kraju kosmonauta był pierwszym człowiekiem w kosmosie.

Postaw niebieski znak przy tych państwach, które tak jak Polska należą do Unii Europejskiej. Postaw zielony znak przy tych państwach, które, w przeciwieństwie do naszego kraju, nie mają dostępu do morza. Postaw czerwony znak przy tych sąsiadach Polski, których nie zalicza się do grupy Słowian.

1. Spójrz na mapę świata. Pokoloruj na żółto teren Europy. Na której półkuli znajduje się nasz kontynent? Potrafisz wskazać Polskę na tak ogólnej mapie? Zakreśl kółkiem przybliżone miejsce, gdzie się znajduje.

2. Odpowiedz krótko na pytania dotyczące Unii Europejskiej.

Kiedy Polska wstąpiła do Unii Europejskiej?

W 2004 roku.

Którzy sąsiedzi Polski również należą do Unii?

Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa

Ile w sumie krajów należy do Unii?

27 krajów

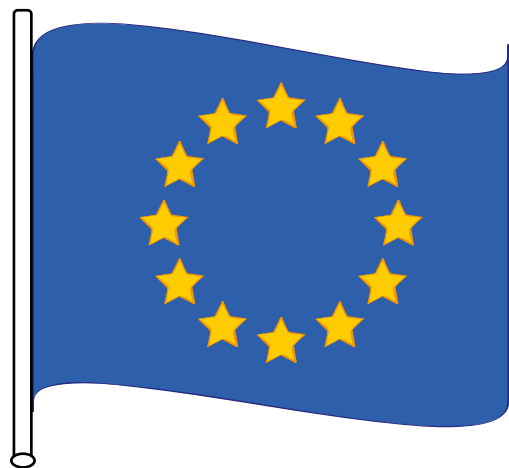
Ile gwiazd znajduje się na fladze Unii Europejskiej?

dwanaście

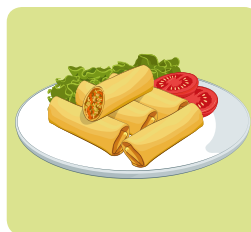
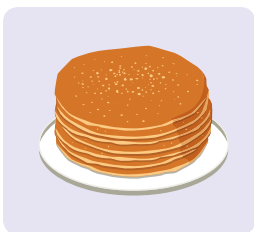
Po co powstała Unia?

Żeby zapobiec wojnom w Europie.

1. Potrafisz z pamięci narysować flagę Unii Europejskiej? Spróbuj! Pamiętaj o właściwych kolorach.

2. Pokoloruj ramki z nazwą potrawy, jej opisem i krajem pochodzenia tym samym kolorem, co tło pod rysunkiem potrawy.

falafel

paella

tacos

bliny

sajgonki

To danie składa się z tortilli oraz farszu, który zawiera mięso wołowe, pomidory, cebulę, czosnek, czerwoną fasolę, kukurydzę i przyprawy.

To placki z mąki, masła, drożdży i mleka. Smaży się je na stoninie. Podaje z kawiozem, śledziem w śmietanie i masłem.

Składają się z ryżu, mięsa drobiowego, owoców morza i warzyw. Nazwa nawiązuje do naczynia, w którym przygotowuje się to danie.

To farsz z mięsa lub warzyw zawinięty w papier ryżowy i smażyony na oleju. Można je podawać zarówno na ciepło, jak i na zimno.

To kotlecek, zwykle w kształcie kulki, w skład którego wchodzi ciecierzycza lub bób i mieszanka przypraw.

Hiszpania

kraje arabskie

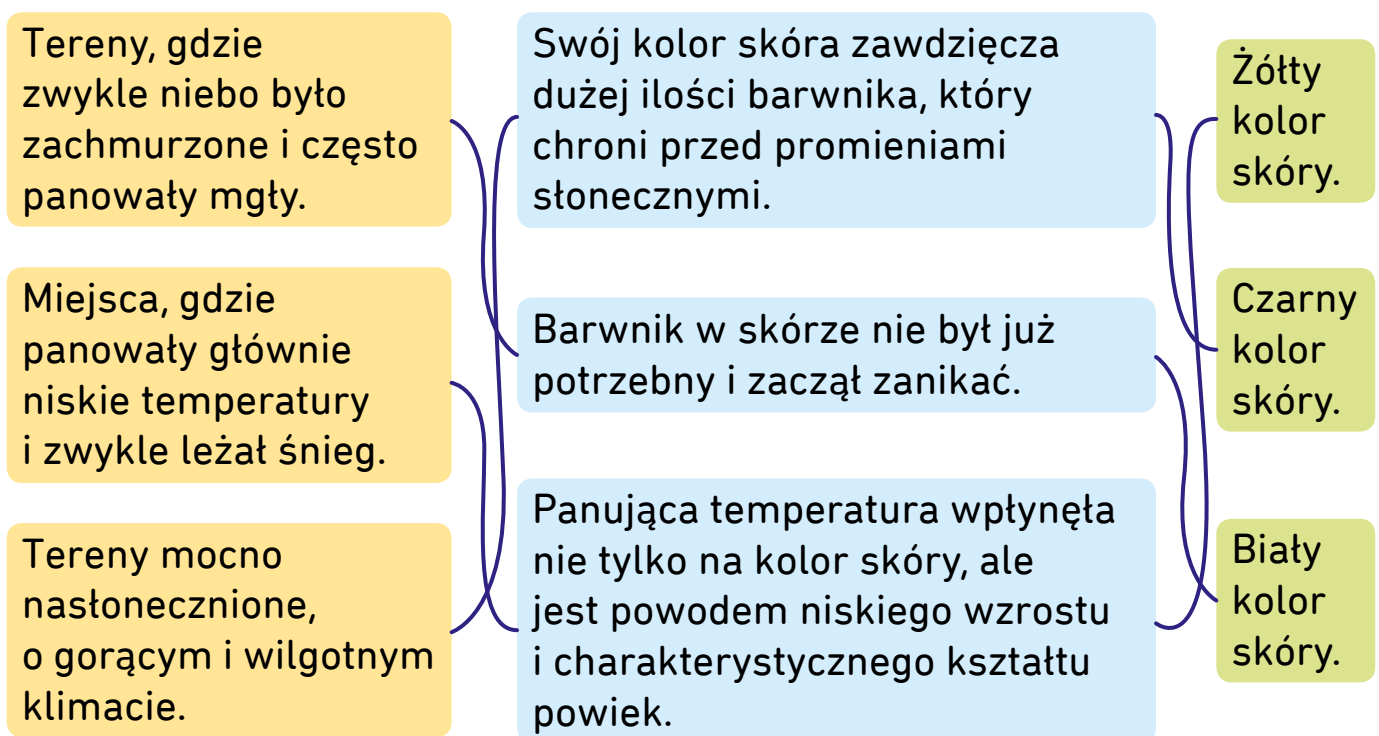
Rosja

Wietnam

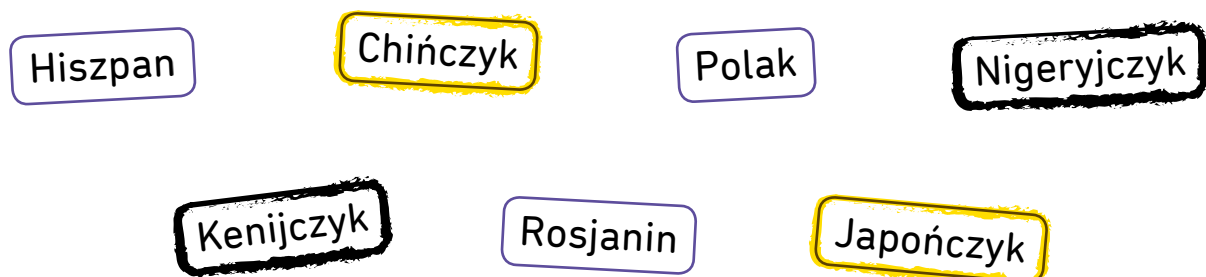
Meksyk

Ludzie się od siebie różnią. Mamy różne kolory skóry, oczu, różną budowę ciała. Część różnic odziedziczyliśmy po naszych przodkach. Początkowo wszyscy mieszkali w Afryce, później zaczęli zasiedlać inne tereny. Klimat nowych miejsc wpłynął na przystosowanie człowieka do warunków.

1. Połącz miejsce zamieszkania naszych przodków ze zmianami, jakie zaszły w ich wyglądzie, oraz z kolorem skóry, jakie dziś mają ich potomkowie.

2. Jaki kolor skóry mają rdzenni mieszkańcy tych krajów? Obwiedź ramki odpowiednio kolorem żółtym, czarnym albo zostaw bez obwódki.

1. Na podstawie mapy rozpoznaj oceany i kontynenty. Podpisz je. Pokoloruj wody na niebiesko, a lądy na zielono.

Kontynenty

1. Azja
2. Afryka
3. Ameryka Północna

Oceany

4. Ameryka Południowa
 5. Antarktyda
 6. Europa
 7. Australia
- A. Spokojny
 - B. Atlantycki
 - C. Indyjski
 - D. Arktyczny

1. Jak nazywają się lądy otaczające bieguny Ziemi? Podpisz je na mapie. W wyznaczonych miejscach wypisz kilka zwierząt, które żyją w trudnych biegunowych warunkach. Którego z tych obszarów nie zamieszkuje nikt oprócz badaczy?

Arktyka

Antarktyda

renifer
niedźwiedź
polarny
lis polarny
rybitwa

pingwin
foka
petrel
pletwał
wydrzyk

2. Znajdź nazwy ludów zamieszkujących biegun północny. Zaczynij od wyróżnionych liter. Poruszaj się zgodnie z kierunkami strzałek. Zapisz utworzone nazwy.

D	U	F	O	N	U	K	A	K	I	F
W	T	K	L	T	T	C	P	A	L	W
I	N	L	N	C	Y	Z	O	W	N	M
L	U	C	T	Y	W	C	Ń	C	Y	L
T	I	C	W	C	Y	N	M	Y	T	O
C	T	I	L	I	N	U	O	K	K	A
S	I	S	O	N	K	M	F	L	H	F
M	C	T	O	L	M	F	L	U	S	A

→ ↓ ↓ → ↓

Inuici

← ← ↓ ↓ ← ↑ ← ← ↓

Lapończycy

1. Odczytaj nazwy zwierząt zamieszkujących Afrykę napisane wspak. Utóż je w kolejności alfabetycznej. Podpisz rysunki.

agupap

wel

ceżoroson

afaryż

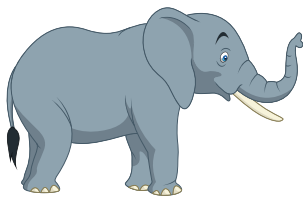
śurts

ńots

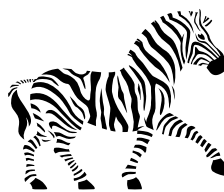
lydokork

arbez

krokodyl, lew, nosorożec, papuga,
stoń, struś, zebra, żyrafa

stoń

zebra

krokodyl

struś

żyrafa

papuga

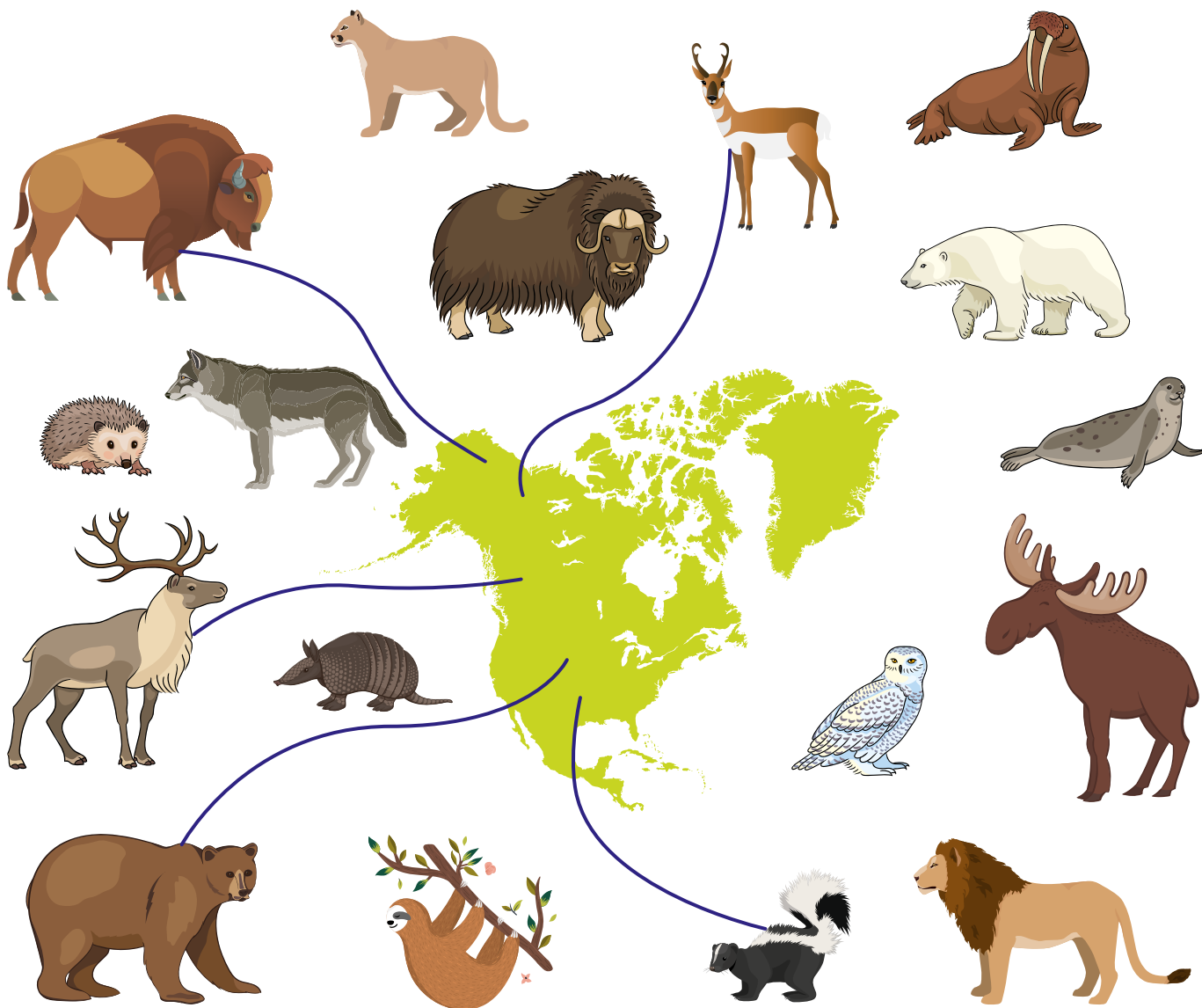

nosorożec

lew

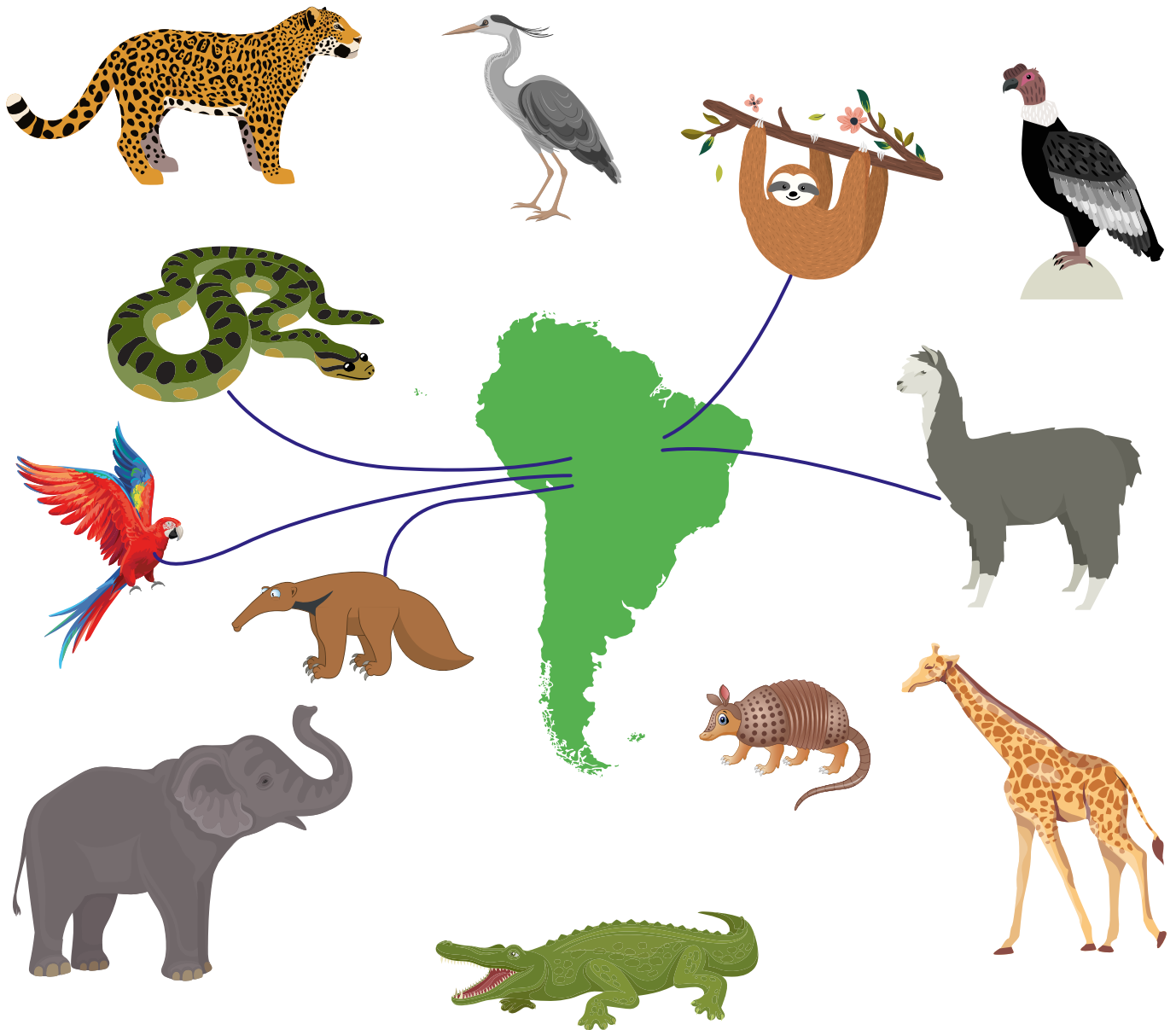
1. Które zwierzęta żyją tylko w Ameryce Północnej? Połącz obrazki z mapą. Zapisz ich nazwy w kolejności alfabetycznej.

bizon, grizzly, karibu, skunks,
widłoróg

bizon jeź wilk puma mors karibu
niedźwiedź polarny pancernik grizzly toś lew skunks
widłoróg foka sowa śnieżna leniwiec jak

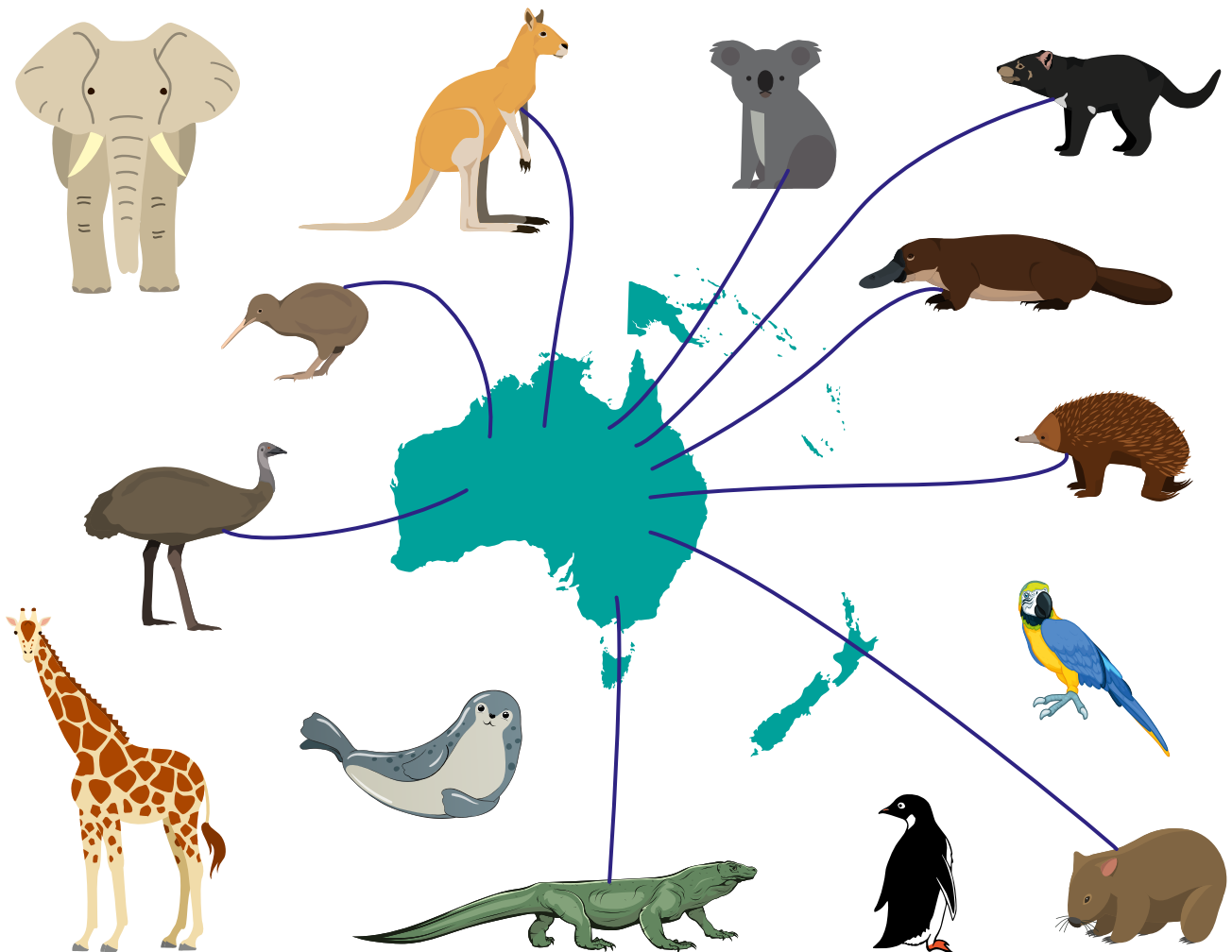
1. Które zwierzęta żyją tylko w Ameryce Południowej? Połącz z konturem kontynentu. Napisz ich nazwy w kolejności alfabetycznej.

anakonda, ara, mrówkojad, lama,
leniwiec

lama ara jaguar czapla mrówkojad kondor anakonda
leniwiec pancernik stoń żyrafa aligator

1. Które zwierzęta żyją tylko w Australii? Połącz je z konturem kontynentu. Zapisz ich nazwy w kolejności alfabetycznej.

diabel tasmański, dziobak, emu,
kangur, kiwi, koala, kolczatka,
waran, wombat

żyrafa słoń kangur wombat foka pingwin koala emu
ara kiwi dziobak kolczatka waran diabel tasmański

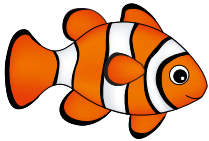
1. Pokoloruj ramki z nazwami zwierząt kolorem pasującym do nazwy środowiska, w których żyją.

SAWANNA

SAHARA

LAS DESZCZOWY

RAFA KORALOWA

błazenek

koliber

rozgwiezda

tukan

leniwiec

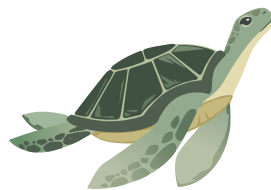
antylopa

mrówkojad

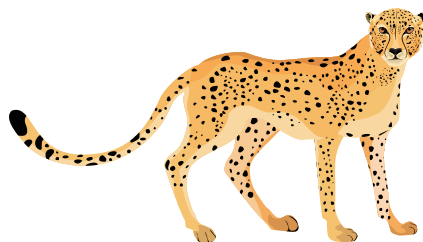
struś

żółw morski

skorpion

gepard

fenek

1. Zwierzęta dla własnego bezpieczeństwa lub w celu zdobywania pożywienia często się kamuflują. Ułóż litery w nazwach zwierząt, a dowiesz się, które zwierzę kamufluje się w opisany sposób.

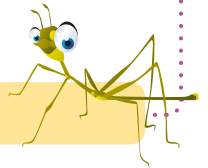
Dostosowuje się kolorystycznie do miejsca, które zamieszkuje, zagrzebuje się w piasku i bardzo trudno ją dostrzec.

ĄRFDLA

fladra

Upodabnia kształt swojego ciała do swojego środowiska – wygląda jak patyk.

PYCZAKTA

patyczak

Zmienia kolor futra na zimę – kiedy leży śnieg, jego futro z burego staje się białe.

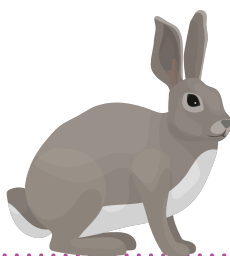
ZĄJCA BLAIEK

zajac bielak

Żyje we wnętrzach kwiatów, zmienia barwę na kolor kwiatów, dzięki czemu sprawnie poluje na owady.

ĄPKJA ETKWNIİK

pajak kwietnik

Żyje w miejscach, gdzie ciągle leży śnieg, jego białe futro ułatwia mu więc polowania.

WNIIEEDŹDŹ RAPOLNY

niedźwiedź polarny

Na skrzydłach ma plamy, które przypominają oczy. Dzięki temu boją się go napastnicy, którym wydaje się większy niż w rzeczywistości.

UŁKSAAR IPAWK

rusalka pawik

1. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

kontynent geograficzny Ameryka nauk Pacyfik nawigacja Indie

Wiek XV i XVI były czasem wielkich odkryć geograficznych.Europejczycy badali trzy kontynenty : Azję, Afrykę

i Amerykę. Podróże były możliwe dzięki zainteresowaniu

nauką i wynalezieniu nowych przyrządów służącychdo nawigacji. W 1492 roku Krzysztof Kolumb dołynął doAmeryki, nieznanego do tej pory kontynentu. Vasco da Gamaodkrył drogę morską do Indii. Ferdynand Magellan

natomiast opłynął ziemię dookoła, udowadniając tym samym, że istnieje

połączenie między Atlantykiem

i Pacyfikiem.

1. Odpowiedz na pytania dotyczące Krzysztofa Kolumba, zaznacz właściwą odpowiedź.

Czy Krzysztof Kolumb od początku chciał odkryć nowy kontynent?

Tak.

Nie.

Kolumb na swoją wyprawę wybrał się drogą...

morską.

lądową.

Odkrywca płynął przez...

Ocean Spokojny.

Ocean Atlantycki.

Kolumb był pewien, że dołynął do wybrzeży:

Indii.

Ameryki.

Jego podróż trwała:

3 miesiące.

3 lata.

Kolumb łącznie odbył:

4 podróże do Ameryki.

7 podróży do Ameryki.

1. Uzupełnij informacje o drugiej wojnie światowej. Możesz skorzystać z wyrazów pomocniczych.

pamięci

wrogiem

Niemcy

bohaterów

polscy

Polskę

1 września 1939 r.

wsie i miasta

niewinnych

Druga wojna światowa wybuchła 1 września 1939 r.

Hitlerowskie Niemcy napadły na Polskę. Żołnierze

polscy dzielnie walczyli z wrogiem. W czasie działań

wojennych zginęło wielu niewinnych ludzi. Zniszczone zostały

wsie i miasta. Musimy zachować w pamięci często

bezimiennych bohaterów tamtych tragicznych dni.

1. Uzupełnij tekst wyrazami z ramki.

meldunki Armii Krajowej
brygady komandosów wojskowymi
Cichociemni profesorski

Cichociemni to grupa specjalnie szkolonych żołnierzy

Armii Krajowej. Jedyną kobietą, która znalazła się

w szeregach wybitnych komandosów, była Elżbieta

Zawacka. Pełniła bardzo ważną funkcję – przekazywała tajne informacje

i meldunki.

Jako druga kobieta w Polsce została awansowana do stopnia

generata brygady. Była także pedagogiem i miała tytuł

profesorski. Za swoją działalność została nagrodzona

wieloma odznaczeniami wojskowymi i państwowymi.

1. Kiedy wypada Dzień Babci? Zaznacz w kalendarzu datę na czerwono. Kiedy wypada Dzień Dziadka? Zaznacz datę na zielono.

STYCZEŃ

pon.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

2. Jak możemy pomagać osobom starszym? Połącz wyrażenia tak, by tworzyły całość. Pod spodem zapisz własne pomysły.

zrobić

do pozostania aktywnym

pomóc

zakupy

przypominać

o lekach

zachęcać

w codziennych czynnościach

okazać

zainteresowanie

odwiedzać, spędzać

razem czas, zapraszać

do siebie

To przykłady!
Wymyśl jeszcze inne.

1. Jacy są twoi dziadkowie? Dopisz określające ich wyrazy. Narysuj ich portrety.

mili

mądrzy

uprzejmi

To przykłady!
Uzupełnij jak chcesz.

Babcia

Dziadek

weseli

życzliwi

uczynni

sympatyczni

pomocni

1. Uzupełnij zdania wyrazami związanymi z tradycją wielkanocną.

Wielkanoc obchodzimy na pamiątkę Zmartwychwstania
Pana Jezusa.

W Niedzielę Palmową święcimy kolorowe palmy.

Zdobione jaja to inaczej pisanki, kraszanki,
nakrapianki, nalepianki.

W Wielką Sobotę w koszyku święcimy jajko, sól, chleb,
kiełbasę. Na wielkanocnym stole ustawiamy świąteczne

ciasta: mazurki i lukrowe baby.

Składamy wszystkim serdeczne życzenia.

W śmigus-dyngus oblewamy się wodą.

kolorowe palmy
pisanki, kraszanki, nakrapianki, nalepianki
Zmartwychwstania Pana Jezusa
mazurki lukrowane baby
jajko, sól, chleb, kiełbasę
serdeczne życzenia wodą

1. Podkreśl nazwy tradycji i zwyczajów wielkanocnych.

malowanie jajek oblewanie wodą odwiedzanie grobów
 topienie marzanny chodzenie z gwiazdą lanie wosku
dzielenie się jajkiem święcenie pokarmów
 święcenie ziół, zbóż, kwiatów ubieranie choinki
 wypatrywanie pierwszej gwiazdki

2. Co symbolizują poszczególne pokarmy umieszczone w koszyku ze święconką?

1 jajko

3 chleb

5 baranek

2 sól

4 wędlina

6 kurczaczek

- 2 Chroni potrawy przed zepsuciem i dodaje smaku, jest symbolem oczyszczenia.
- 3 Symbolizuje ciało Jezusa, upamiętnia nakarmienie przez Chrystusa tłumów słuchających go ludzi.
- 1 Oznacza odradzające się życie, symbolizuje zwycięstwo życia nad śmiercią.
- 6 Wiąże się z wiosną, odradzającą się przyrodą.
- 4 Symbolizuje dostatek, zamożność.
- 5 Symbol zmartwychwstałego Jezusa, pokory i łagodności.

1. Napisz rodzinę wyrazów „mama”.

To przykłady! Wymyśl więcej wyrazów.

mamusia, matka, matula, matczynty,
matkować, macierzyństwo

2. Skreśl co trzecią literę i napisz rozwiązanie.

~~D~~~~Z~~~~I~~~~E~~~~R~~~~K~~~~U~~~~T~~~~J~~~~E~~~~L~~~~C~~~~I~~~~A~~~~M~~~~A~~~~K~~~~M~~~~O~~~~A~~

Dziękuję ci, mamo.

To przykłady! Napisz własne zdania.

3. Dokończ zdania.

Kiedy jest mi smutno, to mama robi naleśniki.

Gdy mama jest przy mnie blisko, to mam ochotę się przytulić.

4. Uzupełnij zdania.

Mama ma na imię Karolina. Ma trzydzieści lat.

Ma jasne włosy i niebieskie oczy.

Lubi pomidory, komedie i koty.

Jest wesoła, mądra i troskliwa.

1. Jaka powinna być każda mama? Wypisz cechy, które charakteryzują idealną mamę.

To przykłady! Napisz cechy,
które uważasz za ważne,

opiekunięcza

mądra

uśmiechnięta

mama

rozsądna

wesoła

sympatyczna

2. Za co możemy być wdzięczni mamie? Wymyśl jak najwięcej takich rzeczy, zapisz kilka tych, które uważasz za najważniejsze. Następnie narysuj bukiet dla mamy. Niech czerwonych kwiatów będzie w nim tyle, ile wypisanych rzeczy, a różowych tyle, ile pozostałych powodów wdzięczności, które wymyślisz.

wychowanie,

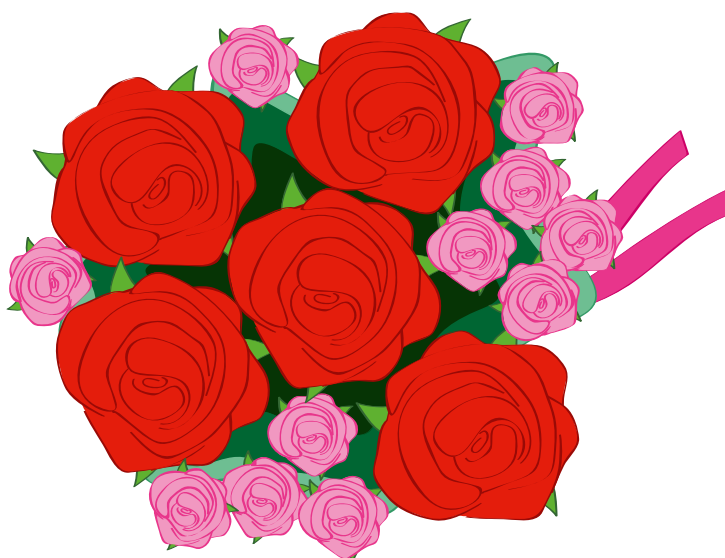
wspólne

zabawy,

czas,

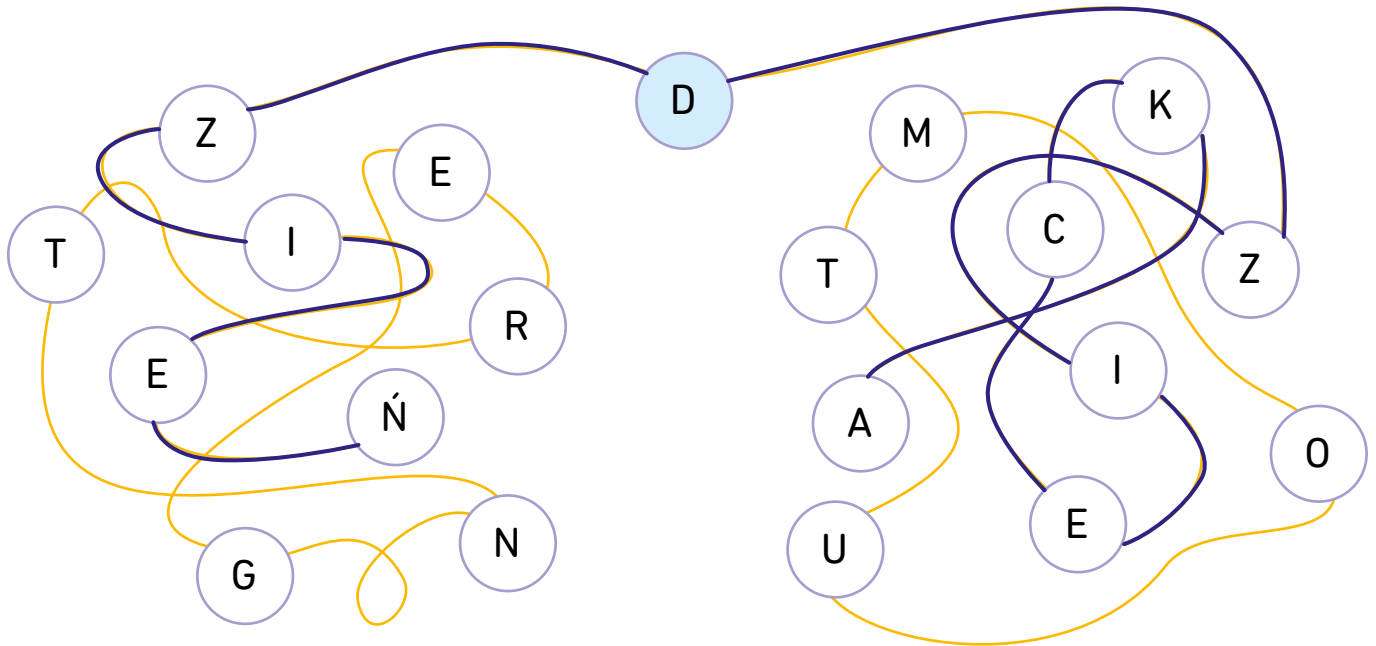
pomaganie,

opieka

To przykłady! A ty co wymyślisz?

1. Jakie święto obchodzimy 1 czerwca? Aby utworzyć dwuwyrazową nazwę święta, połącz litery. Za każdym razem zacznij od litery w niebieskim kółku. Zapisz nazwę.

Dzień Dziecka

2. O czym marzysz? Opisz swoje największe marzenie.

Chciałbym zostać pisarzem i napisać książkę dla dzieci, którą będą czytały i lubiły wszystkie dzieci na świecie.

To przykład!
Opisz swoje marzenie!

1. Każde dziecko jest chronione przez prawo. Podziel przysługujące ci prawa na cztery kategorie. Pokoloruj na odpowiednie kolory.

Prawa osobiste dotyczą indywidualności człowieka, jego rozwoju i godności. Prawa publiczne regulują sytuację człowieka w grupie, na przykład koleżeńskej. Prawa socjalne dotyczą warunków życia człowieka, a prawa ekonomiczne jego bezpieczeństwa finansowego.

prawa
osobiste

prawa
publiczne

prawa
socjalne

prawa
ekonomiczne

PRAWO DO:

swobody wyznania

uzyskania informacji

życia w rodzinie

wyrażania poglądów

nietykalności

przygotowania się do
niezależności finansowej

uczestniczenia
w życiu społeczności

rozwoju

posiadania warunków do rozwoju

odpoczynku

do ochrony pracy podejmowanej
w ramach nauki lub wakacyjnego zarobku

opieki zdrowotnej

2. W Polsce na straży praw dziecka stoi Komitet Ochrony Praw Dziecka i Rzecznik Praw Dziecka. Niestety nie zawsze są one przestrzegane. Takie przypadki można zgłaszać pod bezpłatnym numerem telefonu:

800 12 12 12

Jak sądzisz, kiedy należy zadzwonić pod ten numer? Wymień kilka sytuacji.

Na przykład jeśli ktoś bije dziecko albo
nie leczy, jak jest chore.

1. Jaki powinien być każdy tata? Wypisz cechy, które charakteryzują idealnego tatę.

Diagram showing the word "tata" in a central box, connected by yellow lines to six surrounding boxes, each containing a trait written in cursive script:

- mądry
- opiekunńczy
- silny
- wesoły
- odważny
- pomysłowy

2. Za co możemy być wdzięczni tacie? Wymyśl jak najwięcej takich rzeczy, zapisz kilka tych, które uważasz za najważniejsze. Następnie narysuj czekoladki dla taty. Niech czekoladek w kształcie serca będzie tyle, ile wypisanych rzeczy, a czekoladek w innych kształtach tyle, ile pozostałych pomysłów.

zabawy,
opieka,
pokazywanie
świata,
wspólne
wycieczki

To przykłady! Wymyśl
inne powody.

1. Wykreśl z tekstu zbędne słowa.

Prawdziwy święty Mikołaj w niczym nie przypominał tego w czerwonym stroju / kroju i z białą brodą / modą, którego znamy z telewizyjnych reklam. Święty pochodził z Turcji / Murcji i żył 1700 lat temu. W szkole był świetnym uczniem, a później / luźniej został księdzem i biskupem. Był bardzo hojny i pomagał ludziom. Rozdawał złoto / błoto potrzebującym, a jego modlitwy i starania uratowały życie wielu ludzi / budzi. Słynął z tego, że rozdawał dzieciom słodkie / wiotkie miodowe placuszki.

2. Jak wyobrażasz sobie świętego Mikołaja – biskupa? Poszukaj obrazów w Internecie, a następnie narysuj go.

1. Przeczytaj, jakie tradycje towarzyszą nam w ciągu całego roku. Odgadnij, jakich świąt dotyczą. Przy zwyczajach związanych ze świętami Bożego Narodzenia narysuj bombkę.

sypanie
płatków kwiatów

dzielenie się
opłatkami

polewanie się wodą

śpiewanie kolęd

wróżenie z wosku

malowanie pisanek

oczekiwanie na
pierwszą gwiazdkę

oczekiwanie
na Mikołaja

święcenie potraw

przygotowanie
uroczystej kolacji

ubieranie choinki

zostawianie na stole
pustego nakrycia

układanie siana
pod obrusem

dzielenie się jajkiem

1. Z rozsypanych wyrazów ułóż przysłowia związane z Nowym Rokiem. Zapisz je w liniach poniżej. Zastanów się, co oznaczają.

taki Jaki cały Nowy Rok, rok.

Jaki Nowy Rok, taki cały rok.

lato, w styczniu to. Kiedy w lecie zimno za

Kiedy w styczniu lato, w lecie zimno za to.

deszcz leje, nadzieje. w styczniu Gdy złe robi

Gdy w styczniu deszcz leje, złe robi nadzieje.

Styczeń wroży pogodny płodny. rok

Styczeń pogodny wroży rok płodny.

Wielkanoc Nowy Rok po lodzie. po wodzie,

Nowy Rok po wodzie, Wielkanoc po lodzie.

Na uroda. latem w polu pogoda, Nowy Rok

Na Nowy Rok pogoda, latem w polu uroda.

Przysłowia to utrwalone w języku myśli, które mają ogólny lub tradycyjny charakter, na przykład: **prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.**

1. W języku polskim funkcjonuje wiele przysłów, którymi można urozmaicić wypowiedź. Dopasuj przysłowie do znaczenia. Następnie zastanów się, dlaczego zostały podzielone na dwie grupy.

Gdy kota nie ma, myszy harcują.

Nie kupuj kota w worku.

Pierwsze koty za płoty.

Nie wykręcaj kota ogonem.

↑ Przysłowia o kotach

↓ Przysłowia o oczach

Prawda w oczy kole.

Strach ma wielkie oczy.

Co z oczu, to z serca.

Pańskie oko konia tuczy.

Nie możemy się pogodzić z tym, że ktoś inny ma rację.

Jeśli czegoś nie widzimy, łatwiej zapominamy.

Kiedy nie ma kontroli, ludzie lekceważą zasady.

Nie powinno się kupować niczego bez sprawdzenia.

Kiedy ktoś się czegoś boi, wydaje mu się to gorsze niż w rzeczywistości.

Pierwsze próby nie zawsze są udane.

Gdy właściciel sam dogląda swojego gospodarstwa, działa ono lepiej.

Nie wolno niczego przedstawiać w sposób nieprawdziwy.

2. Znajdź w Internecie lub książkach po jednym przysłowiu ze słowami „głowa” i „koń”. Zapisz je w liniach poniżej.

Od przybytku głowa nie boli.

Koń ma cztery nogi, a też się potknie.

To przykłady! Zapisz inne przysłowia.

W każdym zaproszeniu powinny znaleźć się informacje:
kto zaprasza? kogo zaprasza? na co zaprasza? kiedy i gdzie?

1. Na zaproszeniu pomieształ się tekst. Przepisz go pod spodem we właściwej kolejności.

w szkolnej sali gimnastycznej.
pod tytułem „Afrykańska przygoda”
na przedstawienie
organizowane przez uczniów klasy IIIA,
kochanych Rodziców Uczniowie klasy IIIA
Mamy zaszczyt zaprosić
które odbędzie się 20 maja 2020 roku

Mamy zaszczyt zaprosić kochanych
Rodziców na przedstawienie pod
tytułem „Afrykańska przygoda”
organizowane przez uczniów klasy
III A, które odbędzie się 20 maja 2020
roku w szkolnej sali gimnastycznej.
Uczniowie klasy III A

1. Wyobraź sobie, że organizujesz urodziny. Napisz zaproszenie dla swojego najlepszego przyjaciela. Pamiętaj o wszystkich potrzebnych informacjach.

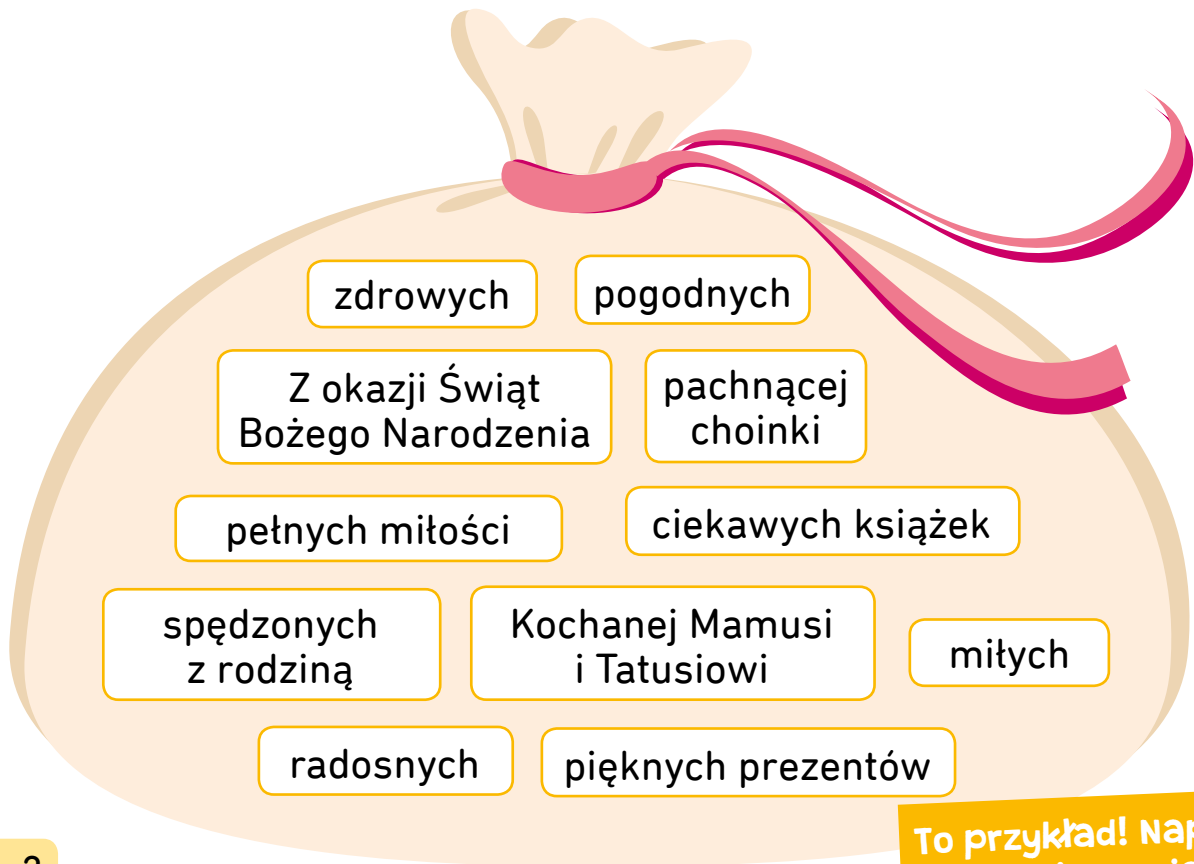
To przykład! Napisz swoje zaproszenie.

★ Zaproszenie ★

Serdecznie zapraszam Olę Kwiatek na moje przyjęcie urodzinowe, które odbędzie się 23 września 2021 roku w moim domu, przy ulicy Kasztanowej 18. Początek o godzinie 16:30!

Kamila Nowak

1. Napisz życzenia dla swoich najbliższych. Możesz skorzystać z określeń ukrytych w worku św. Mikołaja.

Komu?

Kochanej Mamusi i Tatusiowi

Z jakiej okazji?

z okazji Świąt Bożego Narodzenia

Czego życzysz?

radosnych i zdrowych dni

Kto?

życzy Wasz syn Kuba

1. Zredaguj i zapisz życzenia dla wybranej osoby z okazji świąt Bożego Narodzenia. Możesz zachować podany układ życzeń. Jeśli chcesz, skorzystaj z podanych wyrażeń.

Czego życzysz?

Kto przekazuje życzenia?

(kochający syn, córka, wnuczka, wnuczek)

Z jakiej okazji?

Komu?

Wspaniałej przyjaciółce Monice
z okazji urodzin uśmiechu na co
dzień, spełnienia wszystkich marzeń
i wiele radości życzy kochająca
przyjaciółka Natalia Kowalska

To przykład! Jakie
życzenia napiszesz?

Kochanej Najukochańszej (-emu) Miłej Najdroższej Wspaniałej,
Drogiej Mamusi Babuni Tatusiowi Braciszкови Przyjaciółce
zdrowia wiele radości powodzenia długich lat życia
szczęścia zadowolenia pomyślności wesółych i radosnych świąt
szczęśliwego Nowego Roku sukcesów uśmiechu (na co dzień)
wesółych i radosnych świąt Bożego Narodzenia

1. Wykreśl z tekstu na temat sporządzania notatek zbędne słowa.

Notatka to ~~krótki / długi~~ tekst zawierający ~~wszystkie / najważniejsze~~ informacje na dany temat. Sporządzanie notatek to ~~nie~~skuteczny / skuteczny sposób na naukę. Robienie notatek polega na spisywaniu istotnych informacji zawartych w ~~długim / krótkim~~ tekście, który właśnie czytamy. Notatka może być spisana w punktach, ujęta w schemat lub inną formę, która ułatwi ci ~~zapamiętanie / zapomnienie~~ informacji.

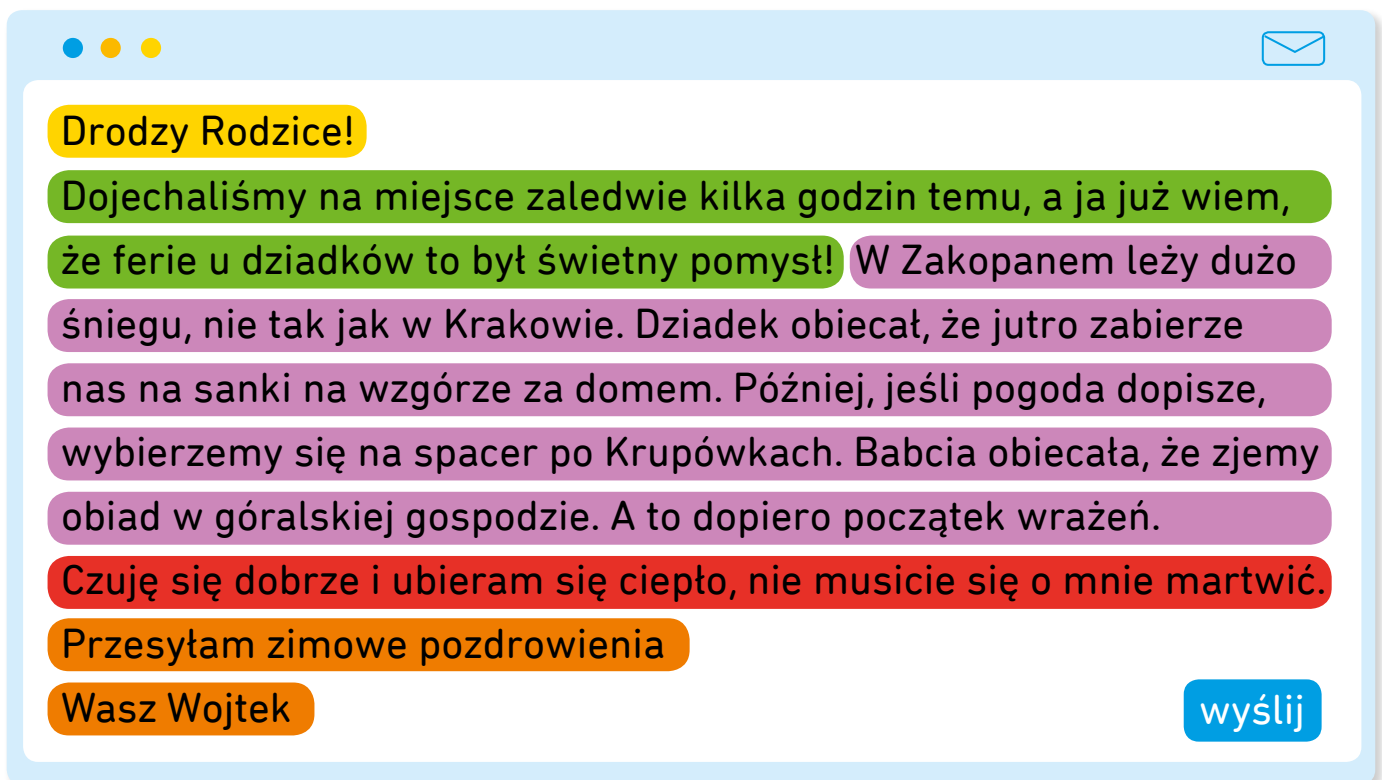
2. Przeczytaj jeden rozdział swojej ulubionej książki i sporządź z niego krótką notatkę.

Na stacji kolejowej we włoskim miasteczku Marittima pojawił się pies, który wyskoczył z wagonu pociągu. Był bardzo sympatyczny i mądry, więc pracownicy stacji szybko go polubili. Nadali mu imię Lampo, czyli błyskawica.

To przykład! Zrób notatkę z twojej ulubionej książki.

1. Poczta elektroniczna służy do wysyłania i otrzymywania e-maili. List elektroniczny powinien zawierać podobne elementy jak tradycyjny list, to znaczy: nagłówek, wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a także pożegnanie i podpis. Przeczytaj poniższy e-mail i zaznacz: nagłówek na żółto, wstęp na zielono, rozwinięcie na fioletowo, zakończenie na czerwono, pożegnanie i podpis na pomarańczowo.

Pamiętaj, że w e-mailu powinieneś używać wielkiej litery w zwrotach grzecznościowych typu: **Cię, Ci, Ciebie, Tobie, Wam, Pani, Pan...**

Drodzy Rodzice!
Dojechaliśmy na miejsce zaledwie kilka godzin temu, a ja już wiem,
że ferie u dziadków to był świetny pomysł! W Zakopanem leży dużo
śniegu, nie tak jak w Krakowie. Dziadek obiecał, że jutro zabierze
nas na sanki na wzgórze za domem. Później, jeśli pogoda dopisze,
wyberzemy się na spacer po Krupówkach. Babcia obiecała, że zjemy
obiad w góralskiej gospodzie. A to dopiero początek wrażeń.
Czuję się dobrze i ubieram się ciepło, nie musicie się o mnie martwić.
Przesyłam zimowe pozdrowienia
Wasz Wojtek wyślij

2. SMS to krótka informacja wysyłana za pomocą telefonu komórkowego. Zwykle przekazywane informacje mają skrótową formę. Na podstawie e-maila z poprzedniego zadania napisz SMS w imieniu Wojtka do jego rodziców.

Cześć! Dojechałem. Tu jest super!

Mamy dużo planów. Pozdrowienia!

1. Netykieta to zbiór zasad obowiązujących w internetowej komunikacji. Przed każdym czasownikiem w poniższym tekście jest miejsce na wpisanie przeczenia „nie”. Wpisz je tylko tam, gdzie trzeba, aby powstały właściwe zasady postępowania w Internecie. Wyrazy zapisane pod liniami wpisz w odpowiedniej formie.

NETYKIETA:

- Nie obrażaj swoich rozmówców,
- Nie podawaj się za kogoś, kim nie jesteś,
- _____ używaj kulturalnego języka,
- _____ ukrywaj adresy e-mail innych osób, kiedy

adres

wysyłasz maila do wielu odbiorców,

- Nie umieszczaj zdjęć bez zgody osób, które

zdjęcia

się na nich znajdują,

- Nie pisz do kogoś, gdy sobie tego nie życzy,

- Nie publikuj treści, które nie należą do ciebie,

treść

- Nie podawaj informacji o swojej rodzinie.

informacja

Plan wydarzeń można zapisać przy pomocy
równoważników zdań, czyli:

1. Ucieczka rycerza z lochów.
2. Uwolnienie księżniczki przez rycerza.

Można też posłużyć się zdaniami, czyli użyć czasowników
w formie osobowej, na przykład:

1. Rycerz ucieka z lochów.
2. Rycerz uwalnia księżniczkę.

1. Przeczytaj plan wydarzeń. Następnie przepisuj go, używając czasowników w formie osobowej.

1. Powrót Kasi do domu ze szkoły.
2. Spostrzeżenie braku ulubionego piórnika.
3. Spacer z mamą do szkoły.
4. Długie poszukiwania.
5. Odnalezienie piórnika pod ławką.

1. Kasia wraca do domu ze szkoły.

2. Kasia zauważa brak piórnika.

3. Kasia idzie z mamą do szkoły.

4. Kasia i mama długo szukają

piórnika.

5. Kasia i mama znajdują piórnik

pod ławką.

1. Uzupełnij plan wycieczki wyrazami z ramki. Słowa mogą się powtarzać.

zwiedzanie przejazd zbiórka przerwa przyjazd wyjazd powrót

1. Zbiórka pod szkołą.
2. Wyjazd autobusem i podróż.
3. Przyjazd do Krakowa.
4. Zwiedzanie Sukiennic i Kościoła Mariackiego.
5. Przerwa na positek.
6. Przejazd pod Muzeum Narodowe.
7. Zwiedzanie wystaw.
8. Powrót autobusem pod szkołę.

2. Wyobraź sobie, że wybierasz się na kilkudniową wycieczkę nad morze z rodzicami. Zaplanuj, jak będzie wyglądał pierwszy dzień tej wyprawy.

1. Poranny wyjazd samochodem.
2. Dotarcie do hotelu.
3. Obiad w hotelowej restauracji.
4. Popołudniowy spacer po plaży.
5. Kolacja i pierwszy nocleg.

1. Przeczytaj opis zdjęcia. Postaw znak ✓ przy tej fotografii, której dotyczy.

Zdjęcie przedstawia gotującą rodzinę – mamę i córkę. Obie siedzą przy kuchennym stole i z uśmiechem na ustach przygotowują posiłek. Mają spięte włosy i fartuszki. Mama, pomagając sobie dużym nożem, przesypuje pokrojone warzywa do miski. Córka kroi żółtą paprykę. Na stole widać więcej warzyw, m.in. ogórki i pomidory.

2. Co widzisz na poniższym zdjęciu? Napisz jego opis. Możesz posłkować się słowami z ramki.

rodzeństwo siostra brat
pies spacer las jesień
kolorowy wesoty

Na zdjęciu widać

rodzinę z trójką dzieci na spacerze z psem w jesiennym lesie. Rodzeństwo ma kolorowe kurtki i czapki. Brat prowadzi psa, dwie siostry idą obok.

1. Opisz swoją przyjaciółkę lub swojego przyjaciela – podaj niezbędne informacje z ramek. Narysuj portret.

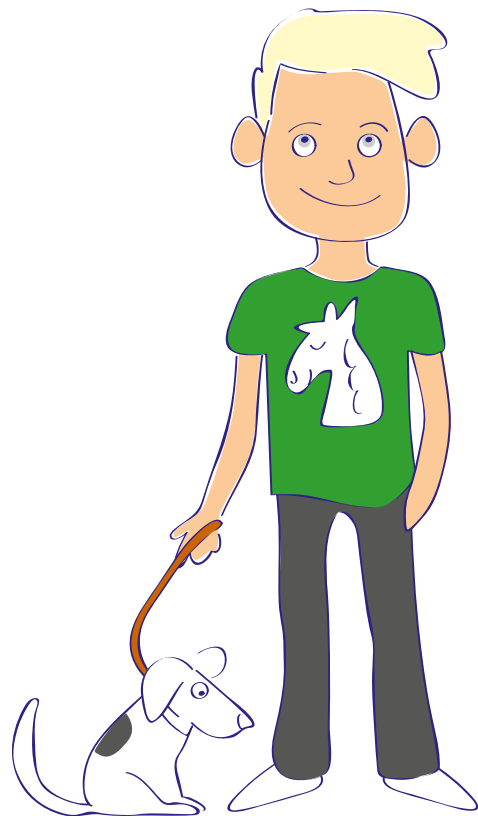
Przedstawienie: imię lub pseudonim

Wygląd: wzrost, budowa ciała, kolor oczu, kolor włosów, jak się ubiera

Cechy: jaka/jaki jest, jak się zachowuje, jak się uczy, co lubi najbardziej

Zakończenie: za co ją/jego lubisz

Mój najlepszy przyjaciel ma na imię Kuba. Jest wysoki, ma jasne włosy i szare oczy. Nosi zielone, czarne i białe ubrania. Lubi psy i konie. Jest uczymny, wesoły i odważny. Lubię go, bo mogę z nim o wszystkim porozmawiać i zawsze na niego liczyć.

To przykład! Opisz i narysuj swojego przyjaciela.

1. Co widać na pierwszym planie tych ilustracji, a co znajduje się w tle? Zaznacz prawidłowe zdania.

☐ Na pierwszym planie widać płot.	☒ Na pierwszym planie widać płot.
☒ Na pierwszym planie widać drzewo.	☐ Na pierwszym planie widać drzewo.
☒ W tle widać płot.	☐ W tle widać płot.
☐ W tle widać drzewo.	☒ W tle widać drzewo.

2. Przyjrzyj się ilustracji. Postaraj się ją opisać, odpowiadając na pytania.

- Co widzisz na ilustracji?
- Ile dzieci widzisz na pierwszym planie?
- Jak wyglądają dzieci?
- Jakie przedmioty są widoczne w tle?
- Co znajduje się w prawym górnym rogu?
- Co widzisz po lewej stronie obrazka?
- Jak sądzisz, czy dzieci bawią się dobrze?

1. Historia przedstawiona na obrazkach ma już zapisany wstęp i zakończenie. Przeczytaj je. Następnie spójrz na obrazki i opisz rozwinięcie tej historii.

Wstęp: Tego wieczoru Zosia położyła się późno, ale mimo to chciała jeszcze poczytać swoją ulubioną książkę. Po kilku minutach czytania poczuła, że coś gniecie ją pod poduszką...

Rozwinięcie:

Znalazła tam magiczną różdżkę.
Wyczarowała latającą miotłę
i poleciała pooglądać miasto.

Zakończenie: Zosia obudziła się rano, obok łóżka leżała zrzucona książka. Zosia była pewna, że to tylko sen. Ale zaraz, miotła nie powinna stać w jej pokoju!

To przykład! Możesz opisać innymi słowami.

W zapisie dialogu ważne jest, aby było wiadomo, kto do kogo mówi. Dlatego po przytoczeniu czyjejs dostownej wypowiedzi warto dodać informację, kto to powiedział. Można do tego używać wielu różnych czasowników: **powiedział, rzekł, dodał, odpowiedział, wtrącił, krzyknął** itp.

Przykład wygląda następująco:

- Cześć! – **krzyknął** Adam.
- Hej, nie zauważyłem cię! – **odpowiedział** Janek.

1. Uzupełnij dialog wymyślonymi przez siebie zwrotami.

To przykład! Napisz inny dialog.

– Cześć!

– *Cześć!*

– Jak minął ci dzień w szkole?

– *Bez problemów, a tobie?*

– Mój też był spokojny, dzięki!

– *Masz coś ważnego do roboty jutro po lekcjach?*

– Nie, nie mam żadnych planów na popołudnie...

– *To może mnie odwiedzisz?*

– Bardzo chętnie!

Zapisując dialog, trzeba pamiętać, że każdą kolejną wypowiedź zaczynamy od nowej linii i poprzedzamy ją pauzą. Tym samym znakiem oddzielamy też wypowiedź od wyjaśnienia. Przykład:

- Dzień dobry, pani Marto! – krzyknęła Zosia.
- Witaj, Zosiu! – zawołała sąsiadka.

1. Na podstawie opisu rozmowy między koleżankami zapisz, jak wyglądał dialog. Pamiętaj o poprawnym zapisie.

Dziewczynki przywitały się. Emilia powiedziała Zosi, że nie widziała jej bardzo długo. Na to Zosia odpowiedziała, że bardzo tęskni od czasu wyprowadzki, i zapytała, co u niej słychać. Emilia zaczęła opowiadać o swoim młodszym bracie, który dopiero zaczął chodzić do przedszkola. Zosia zapytała, czy chodzi do tego samego przedszkola, do którego one chodziły razem. Emilia odpowiedziała, że nie, bo ona też niedawno zmieniła miejsce zamieszkania.

- Cześć, Emilko!
- Cześć, Zosiu! Dawno cię nie widziałam!
- Tak, od wyprowadzki. Tęsknię za wami wszystkimi. Co u ciebie słychać?
- Mój brat chodzi już do przedszkola!
- Tego, do którego my chodziłyśmy?
- Nie, bo my też się przeprowadziliśmy.

SPIIS TREŚCI

- Szkoła str. 1**
Bezpieczeństwo str. 3
 - Pierwsza pomoc str. 6**Dom i rodzina str. 8**
Wśród przyjaciół str. 11
Uczucia i emocje str. 12
Grzeczność str. 15
Zdrowie i higiena str. 16
Sport str. 22
Człowiek – budowa wewnętrzna str. 23
Pory roku
 - Zima str. 25
 - Wiosna str. 30
 - Lato str. 33
 - Jesień str. 34**Rośliny str. 36**
 - Rośliny okopowe str. 38
 - Rośliny uprawne str. 40**Las str. 42**
Grzyby str. 49
Zwierzęta str. 50
 - Zwierzęta domowe str. 56**Przyroda i natura**
 - Woda str. 59
 - Surowce naturalne str. 64
 - Góry i skały str. 70**Ekologia str. 72**
 - Gatunki zagrożone str. 75**Kosmos str. 77**
Kultura i cywilizacja
 - Encyklopedia str. 79
 - Pieniądze str. 80
 - Taniec str. 82
 - Tkaniny str. 83
 - Komunikacja str. 84
 - Wynalazki str. 86
 - Technika str. 88
 - Obrazy i fotografie str. 91
 - Film str. 93
 - Podróże str. 95
 - Transport str. 99
 - Budowle str. 103
 - Teatr str. 105
 - Książka str. 107
 - Gazety i czasopisma str. 108**Czas i kalendarz str. 109**
Polska str. 113
 - Warszawa str. 122
 - Znane miasta str. 125
 - Góry str. 127
 - Ochrona przyrody str. 129
 - Sławni ludzie str. 132**Europa str. 140**
Świat str. 142
 - Zwierzęta świata str. 146**Historia**
 - Odkrycie Ameryki str. 152
 - II wojna światowa str. 154**Dni świąteczne**
 - Dzień Babci i Dziadka str. 156
 - Wielkanoc str. 158
 - Dzień Matki str. 160
 - Dzień Dziecka str. 162
 - Dzień Ojca str. 164
 - Mikołajki str. 165
 - Boże Narodzenie str. 166
 - Nowy Rok str. 167**Przysłowia str. 168**
Formy pisemne
 - Zaproszenie str. 169
 - Życzenia str. 171
 - Notatka str. 173
 - List i SMS str. 174
 - Plan str. 176
 - Opis str. 178
 - Opowiadanie str. 181
 - Dialog str. 182